

UNIVERSITY OF GOTHENBURG
DEPARTMENT OF LANGUAGES AND LITERATURES
P.O.B. 200 • SE 405 30 GOTHENBURG

We offer [net-based courses](#) in Somali
free of charge for citizens of the EU and EEA

BEGINNER'S SOMALI WORKBOOK

Morgan Nilsson

Updated

24 October 2023

Valid for Autumn Term 2023

This is work in progress. Read it critically!
Feel free to contact me with comments.

morgan.nilsson@gu.se

Abbreviations

Förkortningar

Ar.	(borrowing from) Arabic	(lånord från) arabiskan
BSG	Beginner's Somali Grammar	
BSR	Beginner's Somali Reader	Beginner's Somali Reader
En.	(borrowing from) English	(lånord från) engelskan
Hi.	(borrowing from) Hindi	(lånord från) hindi
It.	(borrowing from) Italian	(lånord från) italienskan
^N	more common in the north	vanligare i norr
N		någon / något
Pe.	(borrowing from) Persian	(lånord från) persiskan
^S	more common in the south	vanligare i söder
S	someone / something	
SNG		Somalisk nybörjargrammatik
Sw.	(borrowing from) Swahili	(lånord från) swahili

[Accompanying sound files can be found here.](#)

Unit 1

Recordings

Sound recordings with transcriptions (where stress is marked with an accent) can be found at

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435478>

Quizlet

is a useful tools for practicing the vocabulary. It is completely free of charge. You should not accept any invitations to upgrade to paid mode.

This first week, just focus on **pronunciation**. Since this lesson almost entirely contains names, some of the exercise types don't work very well.

Unit 1, Somali-English: <https://quizlet.com/457133533/>

Lektion 1, somaliska-svenska: <https://quizlet.com/421230705/>

In order to unlock the exercises on Quizlet and get unlimited access to all the materials developed for this course, you need to become a member of our class on Quizlet. You can do that by following these links:

Join the class: <https://quizlet.com/join/4QcHPMrmI>

In order to find the exercises called **Write** and **Spell** (my favourite), you need to go to **Learn**, then click on **Options**. There you can choose Write and Spell. You can also choose the direction (to or from Somali), and whether to play automatic sound clips or not.

To check your progress (what exercises you have done), click on "**Quizlet**" in the top left corner, then click on your "**animal symbol**" in the top right corner, then on **Profile**, then on **Study Sets**, and then finally, right below Study Sets, there is a drop down menu where you need to choose **Studied**.

1. Grammar in focus

The first lesson is devoted to the Somali alphabet and the pronunciation of the Somali sounds. The pronunciation is demonstrated by proper names and loanwords.

Den första lektionen ägnas åt det somaliska alfabetet och uttalet av de somaliska ljuden. Uttalet demonstreras med hjälp av egenamn och lånord.

Vowels

Read BSG § 3–3.1.3 about the pronunciation of the Somali vowels.

Läs i SNG § 3–3.1.3 om uttalet av de somaliska vokaler.

Listen to the differences between long and short vowels.

Lyssna på skillnaden mellan korta och långa vokaler.

mp3 1	u to till	uu he han
	i me mig	ii to me till mig
	ku you dig	kuu to you till dig

Consonants

Read BSG § 3.2–3.2.1 about the pronunciation of the Somali consonants.

Läs SNG § 3.2–3.2.1 om uttalet av de somaliska konsonanterna.

Listen to the pronunciation of a single <b, d, g> between two vowels.

Lyssna på uttalet av ett enkelt <b, d, g> mellan två vokaler.

mp3 2 Hibo[♀], Liibaan[♂], Hodan[♀], Idil[♀], Ladan[♀], Faadumo[♀], Magan[♂]

The letter <c>.

Bokstaven <c>.

mp3 3 Cali[♂], Cumar[♂], Cabdi[♂], Jaamac[♂], Sacdiya[♀], Nimco[♀]

The letter <kh>.

Bokstaven <kh>.

mp3 4 Khadra[♀], Sheekh[♂], Khaalid[♂], Kheyre[♂], Khadiijo[♀]

The letter <q>.

Bokstaven <q>.

mp3 5 Muqdisho, Qarshi[♀], Ruqiya[♀], Cabdiqani[♂], Qaali[♀]

The letter <x>.

Bokstaven <x>.

mp3 6 Farxiyo♀, Xasan♂, Maxamed♂, Maxamuud♂, Xamdi♀, Xaddiyo♀,
Axmed♂

The letter <'>.

Bokstaven <'>.

mp3 7 Israa'iil, Sa'iir; Daa'uud♂, Faa'iso♀

Regional variation

Read BSG § 1–1.1.3 about the Somali speaking areas and the regional variation within the standard language.

Läs SNG § 1–1.1.3 om det somaliska språkområdet och den regionala variationen i standardspråket.

There is quite a bit of variation in the forms of the names of the months, but the following seem to be among the most frequent forms.

Det förekommer en del variation när det gäller formen på månadernas namn, men följande former hör till de mest frekventa.

mp3 8 **Jannaayo, Febraayo, Maarso,**

Abriil, Maajo, Juun,

Luulyo, Agoosto, Sebteembar,

Oktoobar, Nofeembar, Diseembar.

As an authentic example of this regional variation in Somali, Beginner's Somali Reader contains lists of the names of the months as they are presented in two different versions of the same mathematics schoolbook, *Xisaab 2* (2001), printed in Somalia's capital Mogadishu in the south and Somaliland's capital Hargeisa in the north.

Som autentiska exempel på den regionala variationen i somaliskan finns i Beginner's Somali Reader två olika listorna med månadernas hämtade från två olika versioner av samma lärobok i matematik *Xisaab 2* (2001), tryckta i Somalias huvudstad Mogadishu i söder och Somalilands huvudstad Hargeysa i norr.

Read these two lists in BSR, Unit 1.

Läs de två listorna i BSR, Unit 1.

Geography

Here are some geographical names for practicing the pronunciation. Här följer en rad geografiska namn för att träna på uttalet.

mp3 10 Afrika, Soomaaliya, Jabbuuti, Itoobiya, Keenya, Tansaaniya, Yugaandha, Suudaan, Jaad, Masar, Liibiya, Tuniisiya, Aljeeriya, Marooko.

mp3 11 Aasiya, Yaman, Suuriya, Lubnaan, Ciraaq, Iiraan, Bakistaan, Hindiya, Jabbaan.

mp3 12 Yurub, Isbayn, Denmark, Iswiidhan, Noorway, Finland, Laatfiya, Booland, Yukrayn, Islofaakiya, Islofeeniya, Kosovo.

In some languages certain geographic names tend to be accompanied by the definite article (*the Vatican, the Ukraine; la France*). That's why the Somali names for many countries end in **-ka/-ga/-ha**. It's the Somali definite article, and it's always attached to the end of the word. Precis som många geografiska namn på svenska slutar med en bestämd artikel (*Turki**e**t, Itali**e**n, Maldiv**e**rna*) så slutar många somaliska landsnamn med den somaliska bestämda artikeln **-ka/-ga/-ha**, t.ex.

mp3 13 Turkiga, Jarmalka, Ingiriiska, Faransiiska, Talyaaniga, Ruushka, Maraykanka, Shiinaha, Boortaqiiska, Giriigga, Biljamka.

Given names

Many women's names occur in two forms, one in **-a** and another in **-o**. Många kvinnonamn förekommer i två olika former, en på **-a** och en på **-o**.

Read BSG § 1.1.2.

Läs SNG § 1.1.2.

mp3 15 ♀ Aamina^N / Aamino^S, Ayaan, Caasha^N / Caasho^S, Faaduma^N / Faadumo^S, Filsan, Hibo, Luul, Maryan, Nadiifa^N / Nadiifo^S, Nimco,

^N This form is more common in the north.

^S This form is more common in the south.

Ruqiya^N / Ruqiyo^S, Safiya^N / Safiyo^S, Sahra^N / Sahro^S, Samsam, Saynab, Shugri, Suubban.

Try and ask Somali women that you meet, who have names ending in **-o** or **-a**, which form they prefer to use in Somali and what part of the Horn they come from. Is the idea of a north/south distribution confirmed or does the regional pattern seem to be of lesser importance?

Fråga gärna de somaliskor som du träffar och som har namn som slutar på **-o/-a** vilken form de föredrar att använda på somaliska och från vilken region de kommer. Bekräftas idén om nordligt/sydligt eller verkar region spela mindre roll?

mp3 16 ♂ Aadan, Axmed, Bashiir, Cabdi, Cabdillaahi, Cabdiraxmaan, Cali, Ciise, Cismaan, Cumar, Daahir, Faarax, Muuse, Ismaaciil, Jaamac, Maxamed, Maxamuud, Shariif, Sheekh, Siciid, Suldaan, Xasan, Yuusuf.

1. Exercises

Self-correcting exercises

[1.1 Write the names that you hear](#)

[1.2 Write the names that you hear](#)

[1.3 Write the names that you hear](#)

Exercise 1 - Corpora

Which of the two lists do you think is from the north (Hargeisa, Somaliland) and which one is from the south (Mogadishu, Somalia)? What reason is there to believe so?

Vilken av de båda listorna tror du kommer från norr (Hargeysa, Somaliland) respektive söder (Mogadishu, Somalia)? Vad finns det för anledning att tro det?

A **corpus** is a large, representative collection of authentic texts that are stored electronically so that they may be conveniently searched with a computer

En **korpus** är en stor representativ samling autentiska texter i elektronisk form som är sökbara på dator med hjälp av särskilda sökverktyg. Läs mer på t.ex.

using a special search engine. Read more at, e.g.

- Müller, Waibel & Müller. [Corpus Linguistics - An introduction](#). Universität Freiburg.
- W-3 Corpora Project. [Corpus Linguistics - What is a corpus?](#) University of Essex.
- Kann. [Korpusar](#). Språkrådet.

For Somali, there are today three different corpora that can be accessed freely. Read more at

English: <https://gu.instructure.com/courses/26872/pages/corpora>

Swedish: <https://gu.instructure.com/courses/26872/pages/korpusar>

Do a little bit of corpus research regarding the frequency of the different ways of writing the names of the months. Use both Korp and HaBiT.

English: <https://spraakbanken.gu.se/korp/?mode=somali#!?lang=en>

Swedish: <https://spraakbanken.gu.se/korp/?mode=somali>

Gör en liten korpusundersökning av frekvensen på de olika sätten att skriva månadernas namn. Använd både Korp och HaBiT.

http://corpora.fi.muni.cz/habit/run.cgi/first_form?corpname=sowac16;align

You just type in the word that you want to search for in the search field and press the Enter key. You will then find out how many occurrences there are in that corpus.

Du skriver bara in ordet som du vill söka efter i sökrutan och trycker på Enter (radmatningstangenten). Då får du reda på hur många förekomster det finns i den aktuella korpusen.

The screenshot shows the Korp search interface. At the top, it says "64 corpora selected (all) — 19.30M of 19.30M tokens". Below this are tabs for "Simple", "Extended", "Advanced", and "Compare". The search field contains "Jannaayo" and a "Search" button. There are checkboxes for "in order and also as", "initial part", "final part and", and "case-insensitive". Below the search field are dropdown menus for "KWIC: hits per page: 25", "sort within corpora: not sorted", and "Statistics: compile". At the bottom, there are tabs for "KWIC" and "Statistics", and a "Results: 47" indicator. Navigation buttons for "Go to page" and "Show context" are also visible.

The screenshot shows the Korp search interface. At the top, it says "64 corpora selected (all) — 19.30M of 19.30M tokens". Below this are tabs for "Simple", "Extended", "Advanced", and "Compare". The search field contains "Jaanawari" and a "Search" button. There are checkboxes for "in order and also as", "initial part", "final part and", and "case-insensitive". Below the search field are dropdown menus for "KWIC: hits per page: 25", "sort within corpora: not sorted", and "Statistics: compile". At the bottom, there are tabs for "KWIC" and "Statistics", and a "Results: 7" indicator. Navigation buttons for "Go to page" and "Show context" are also visible.

Somali WaC [2016]

Home
Search

Query **jannaayo** 411 (5.15 per million)

Somali WaC [2016]

Home
Search
Word list
Word sketch
Thesaurus
Sketch diff
Corpus info
My jobs
User guide

Empty result

Corpus: Somali WaC [2016]

Simple query:

[Query types](#) [Context](#) [Text types](#)

Query type simple phrase word character CQL

Phrase:

Word form: jaanawari

Choose one of the months and make searches for the two or three different spellings that you have met in order to see which is more frequent.

Välj en av månaderna och gör sökningar på de två eller tre olika stavningssätt som du har stött på för att se vilken stavning som är mest frekvent.

Exercise 2 – Somali cities

1. What conclusions would you draw about the conditions for using the different forms of the definite article in the names above?
1. Vilka slutsatser kan du dra när det gäller användningen av de olika formerna av den bestämda artikeln i landsnamnen ovan?
2. What conclusions would you draw about adjusting foreign word to the Somali sound system by looking at the names above?
2. Vilka slutsatser kan du dra om anpassning av främmande ord utifrån formen på landsnamnen?

mp3 14	Muqdisho	2 milyan	Soomaaliya
	Hargeysa	1,5 milyan	Somaliland
	Boosaaso	1 milyan	Soomaaliya
	Jabbuuti	600.000 ¹	Jabbuuti
	Gaalkacyo	500.000	Soomaaliya
	Dhadhaab	350.000	Keenya
	Berbera	250.000	Somaliland
	Marka	250.000	Soomaaliya
	Jamaame	250.000	Soomaaliya
	Kismaayo	200.000	Soomaaliya
	Jigjiga	175.000	Itoobiya
	Baydhabo	150.000	Soomaaliya
	Godey	150.000	Itoobiya
	Diridhaba	150.000 ²	Itoobiya
	Baardheere	125.000	Soomaaliya
	Burco	120.000	Somaliland
	Wajeer	80.000	Keenya
	Afgooye	80.000	Soomaaliya
	Beledweyne	70.000	Soomaaliya

¹ This number also includes persons belonging to other ethnic groups, mainly Afar, but the majority of the inhabitants are Somalis. <> I siffran ingår även personer med annan etnisk tillhörighet, främst afar, men majoriteten av invånarna är somalier.

² In Amharic this city's name is Dire Dawa. It lies outside, but borders directly to the Somali Region. The figure represents the approximate number of Somalis in the city, whereas the total number of inhabitants is ca 600.000. <> Staden heter på amhariska Dire Dawa och ligger utanför, men i direkt anslutning till den somaliska regionen Ogaden. Siffran avser det ungefärliga antalet somalier i staden, som totalt har ca 600.000 invånare.

Qoryooley	60.000	Soomaaliya
Garoowe	60.000	Soomaaliya
Jowhar	60.000	Soomaaliya
Qabridaharre	60.000	Itoobiya
Qardho	50.000	Soomaaliya
Boorama	40.000	Somaliland
Dhagaxbuur	40.000	Itoobiya

Exercise 3 – Loanwords

What international words are disguised in these Somali loanwords?

Vilka internationella ord döljer sig bakom de här lånorden i somaliskan?

mp3 17

- mitir _____
- litir _____
- kiilo _____
- telefoon _____
- teleafishin _____
- fiitamiin _____
- babbaay _____
- cananaas _____
- shineemo _____
- iskuul^N = iskool^S _____

Exercise 4 – Loanwords

See if you can recognise some of the following words borrowed from different languages. This is of course an

Se om du känner igen några av följande ord från andra språk som du kanske kan. Naturligtvis är detta en omöjlig uppgift

impossible task if you don't happen to know those languages. Then check the answers in order to find out more about these loanwords in Somali.

om man inte råkar kunna de långivande språken. Ta en titt i facit så får du reda på mer om dessa lånord i somaliskan.

mp3 18	source language långivande språk	the word in that language ordets form på det språket
buug	_____	_____
keeg ^N	_____	_____
= doolsho ^S	_____	_____
galaas	_____	_____
koob	_____	_____
boorash ^N	_____	_____
kaabash	_____	_____
laydh ^N	_____	_____
= koronto ^S	_____	_____
wiig ^N	_____	_____
= sitimaan ^S	_____	_____
ayskiriim ^N	_____	_____
= jalaato ^S	_____	_____
tuwaal ^N	_____	_____
= shukumaan ^S	_____	_____
muus ^N = moos ^S	_____	_____
qaxwe	_____	_____
≈ kafee	_____	_____

≈ bun	_____	_____
sariir	_____	_____
miis	_____	_____

Some further loanwords can be found here:

<https://docs.google.com/document/d/1lVKZwerX1JmWAErmfeNzYbz-LMs2DOz2IZ-YVPVPhPU>

Exercise 5

Listen to the Somali news reader in sound clip 19 where *Trump* and *Joe Biden* are pronounced as *Trum* and *Choe Biden*. This is an effect of two important principles defining the Somali sound system.

First, Somali does not allow a word to end with two consonants.

Second, in Somali the sounds [tʃ] (as in *church*) and [dʒ] (as in *George*) are not perceived as two separate sounds (phonemes), but as two freely interchangeable variants of the same sound (allophones). Therefore some Somali speakers pronounce both *Joe* and *China* with [dʒ] (as *Joe* and *Gina*), whereas other pronounce both with [tʃ] (as *Choe* and *China*).

1. Solutions

Exercise 1.1

The schoolbooks are from

South / Somalia, Mogadishu
Söder / Somalia, Mogadishu

Jannaayo
Feberaayo
Maarso
Abriil
Maaajo
Juunyo
Luulyo
Agoosto
Sebtembar
Oktoobar
Nofeembar
Disembar

Skolböckerna kommer från

North / Somaliland, Hargeisa
Norr / Somaliland, Hargeysa

Jaanawari
Febarwari
Maarj
Abriil
May
Juun
Julay
Ogost
Sebtembar
Oktoobar
Noofembar
Diisembar

In the south (Mogadishu) Italy was the former colonial power and therefore Italian has left quite a few traces in the vocabulary. In the north (Hargeisa), on the other hand, Britain was the former colonial power and therefore English is the source of most borrowings in that area.

In the united Somali Republic in the 1970's and 1980's, the Italian borrowings had a quite strong position, maybe due to the fact that the capital Mogadishu is situated in the previously Italian areas.

Also note that the different spellings and forms of the months that have been introduced in this lesson are not the only ones in use. Most of the month actually occur also in a number of other shapes ...

I söder (Mogadishu) var Italien den tidigare kolonialmakten och italienskan har därför satt ganska stora spår i ordförrådet. I norr (Hargeysa) var det istället Storbritannien som vara den tidigare kolonialmakten och där är det därför lån från engelskan som märks mera i ordförrådet.

I det enade Somalia på 1970- och 1980-talet använde man oftare de italienskinspirerade formerna, kanske för att huvudstaden Mogadishu ligger i det tidigare italiensktstyrda området. Detta märks ganska tydligt när man söker i korpusarna.

Observera dock att de olika (stavnings)formerna som finns i text-

kompendiet inte är de enda som förekommer. Varje månads namn förekommer faktiskt i ytterligare ett antal skepnader...

Exercise 1.2

1. The definite article **-ga** is used after **-i** and after **-g**. The article **-ha** is used after **-a**. The article **-ka** is used after all other sounds in this list of names.

2. **Bakistaan, Isbayn, Booland, Boortaqiiska, Yurub**: show that /p/ doesn't occur in Somali. It is replaced by /b/.

Latfiya, Islofaakiya, Islofeeniya, Kosof: show that /v/ doesn't occur in Somali. It is replaced by /f/.

Isbayn, Iswiidhan, Islofaakiya, Islofeeniya: show that Somali words cannot begin with /s/ + another consonant. In order to avoid it an additional /i/ is added in front of the consonants.

Faransiiska, Giriigga: also show that Somali words cannot begin with a combination of a consonant + /r/, but this time the strategy is different. An additional vowel is inserted between the consonants. The inserted vowel seems to be a copy of the vowel already present in the word.

1. Betämd artikel **-ga** används efter **-i** och efter **-g**. Bestämd artikel **-ha** används efter **-a**. Bestämd artikel **-ka** används efter övriga ljud i exemplen.

2. **Bakistaan, Isbayn, Booland, Boortaqiiska, Yurub**: visar att /p/ inte förekommer i somaliskan, utan ersätts med /b/.

Latfiya, Islofaakiya, Islofeeniya, Kosof: visar att /v/ inte förekommer i somaliskan, utan ersätts med /f/.

Isbayn, Iswiidhan, Islofaakiya, Islofeeniya: visar att ord inte kan börja med /s/ + ytterligare en konsonant i somaliskan. För att undvika detta lägger man till ett /i/ framför konsonantklustret.

Faransiiska, Giriigga: visar också att somaliska ord inte kan börja med kombinationer som innehåller konsonant + /r/. Här är dock strategin en annan. Man skjuter in en extra vokal mellan konsonanterna. Denna inskottsvokal är oftast en kopia av den vokal som redan finns i ordet.

Exercise 1.3

metre, litre, kilo, telephone, television, vitamin, papaya, pineapple (anas), cinema, school

meter, liter, kilo, telefon, television, vitamin, papaya, ananas, bio (cinema), skola

Exercise 1.4

buug from English 'book'
keeg from English 'cake'

buug från engelskans 'book'
keeg från engelskans 'cake'

doolsho from Italian 'dolce' *sweet*
galaas supposedly from Persian 'gilaas' *drinking glass* rather than English 'glass', as this word seems to have existed in Somali already before the arrival of Europeans.

koob from English 'cup'

boorash from English 'porridge'

kaabash from English 'cabbage'

laydh from English 'light' but it means *electricity* or *electric light*

koronto from Italian 'corrente' *current*

wiig from English 'week'

sitimaan from Italian 'settimana' *week*

ayskiriim from English 'ice-cream'

jalaato from Italian 'gelato' *ice-cream*

tuwaal from English 'towel'

shukumaan from Italian 'asciugamano' *towel*

muus = **moos** from Arabic 'mowz' *banana*

qaxwe from Arabic 'qahwa' *coffee*

kafee from Italian 'caffè' or French 'café'

bun from Amharic 'buna' *coffee*

sariir from Arabic 'sariir' *bed*

miis from Persian 'miz' *table* (which is somehow connected to Latin 'mensa' *table*)

doolsho från italienskans 'dolce' *söt* (om smaken)

galaas antas komma från persiskans 'gilaas' *dricksglas* snarare än från engelskans 'glass'

koob från engelskans 'cup'

boorash från engelskans 'porridge'

kaabash från engelskans 'cabbage'

laydh från engelskans 'light' men betyder *elektricitet* el. *elektriskt ljus*

koronto från italienskans 'corrente' *ström*

wiig från engelskans 'week'

sitimaan från italienskans 'settimana' *vecka*

ayskiriim från engelskans *ice-cream*

jalaato från italienskans 'gelato' *glass*

tuwaal från engelskans 'towel'

shukumaan från italienskans 'asciugamano' *handduk*

muus = **moos** från arabiskans 'mowz' *banan*

qaxwe från arabiskans 'qahwa' *kaffe*

kafee från italienskans 'caffè' eller franskans 'café'

bun från amhariskans 'buna' *kaffe*

sariir från arabiskans 'sariir' *säng*

miis från persiskans 'miz' *bord* (som i sin tur antas ha ett samband med latinets 'mensa' *bord*)

Unit 2

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435479>

Translations

<https://docs.google.com/document/d/114fE6wmnr3OCet663cl5-b2YV-rnv0KnQzFT1qFadRg>

2. New words

In the wordlists, stress is marked with accents. Stress is the topic of Unit 3 where it will then be explained in detail. For the time being don't think very much about it. Just imitate the speakers as precisely as you can.

mágac	<i>name</i>	<i>namn</i>
magacáa	<i>your name</i> [referring to one person]	<i>ditt namn</i>
mágacaygu	<i>my name</i>	<i>mitt namn</i>
waa	[particle for positive clause]	[partikel för jakande sats]
ayó?	<i>who?</i>	<i>vem?</i>
barásho	<i>getting to know</i>	<i>att lära känna</i>
wanaagsán	<i>good</i>	<i>bra, god</i>
barashó wanaagsan	<i>nice to meet you</i>	<i>trevligt att träffas</i>
-ow / -oow	[ending often used when addressing a man with his name; vocative]	[ändelse som ofta används när man tilltalar en man med hans namn; vokativ]
adíga	<i>you</i> [referring to one person]	<i>du</i>
-ná	<i>and</i>	<i>och</i>

2. Comments

§ 1.1

| § 1.1

In Somali you address people in the 2nd person singular (cf. French *tu*, German *du*, Polish/Russian *ty*), not in the plural (cf. French *vous*, German *Sie*, Russian *vy*) or in the third person (Italian *Lei*, Spanish *usted*, Polish *pan/pani*).

§ 1.2

When you ask a persons name, you say **Magacaa?** *Your name?*, and when you answer this question you say **Magacaygu...** *My name...* This form also contains the ending **-u** which tells us that *My name* is the subject of the clause. The person's name is then the predicate part of the sentence.

§ 1.3

Almost all Somali sentences have to contain a sentence particle. One of them is **waa**, which tells us that the predicate part is emphasized. **Waa** doesn't mean *is*, even if it might look as if it did. Many languages of the world actually manage very well without the verb *is*, besides Somali also, e.g., Russian, Arabic and Chinese.

§ 2.1

According to Somali naming conventions you use your own given name followed by your father's given name. You often also add your grandfather's given name. Surnames that are inherited from one generation to the next are not used in Somali society. Names are not changed due to marriage.

§ 2.2

In questions like **Cabdi ayo?** the question word refers to and asks about the name

På somaliska duar man, ungefär som på svenska. Tilltal med *ni* används alltså inte till en person.

§ 1.2

När man frågar vad någon heter säger man **Magacaa?** *Ditt namn?*, och när man svarar säger man **Magacaygu...** *Mitt namn...* Dessutom markerar man med ändelsen **-u** att *Mitt namn* är subjekt i meningen. Själva namnet utgör predikatet i meningen.

§ 1.3

Nästan alla somaliska meningar måste innehålla en satspartikel. En av dem är **waa** som talar om att predikatet är betonat eller framhävt. **Waa** betyder alltså inte *är*, även om det kan verka så. Många språk i världen klarar sig faktiskt utmärkt utan verbet *är*, förutom somaliskan t.ex. ryska, arabiska och kinesiska.

§ 2.1

Det somaliska namnskicket är sådant att man anger sitt eget förnamn följt av ens pappas förnamn. Ofta lägger man även till farfaderns förnamn. Efternamn av typen släktnamn som går i arv från generation till generation används inte. Inga namn byts p.g.a. äktenskap.

§ 2.2

I frågor som **Cabdi ayo?** syftar frågeordet på Abdis far och frågar efter faderns namn, ungefär som *Vems Abdi?*

of the father of Abdi, something like *Abdi of whom? Whose Abdi?*

§ 3.1

Besides using a special (vocative) ending to express that you are talking directly to a person, it is also possible to express the same thing by shifting the stress (the high tone) to the initial vowel position of the name, if that's not already its position. This happens to all the women's names in these dialogues, when they are addressed. The corresponding vocative ending for feminine names will be introduced in the next set of dialogues.

§ 3.1

Förutom en särskilt (vokativ)ändelse som signalerar direkt tilltal till en person finns också möjligheten att flytta betoningen (den höga tonen) till den första vokalpositionen i namnet, om den inte redan ligger där. Detta inträffa med alla kvinnonamnen i de här dialogerna, när de tilltalas. Den motsvarande ändelsen för vokativ av kvinnonamn presenteras i nästa uppsättning med dialoger.

2. Exercises

Self-correcting exercises

[2.1 Create a dialogue](#)

[2.2 Fill in the missing words](#)

[2.3 Fill in the missing words](#)

Translate into Somali

NB 1. When you write in Somali, you shouldn't put any accents on the vowels. They are just used in wordlists and grammar books in order to show the position of the stress (betoning). You will learn more about Somali stress next week.

NB 2. Also, pay close attention to the spelling of Somali names. Somali names are very often adapted to European spelling, but when you write in Somali you should stick to the traditional Somali way of spelling names.

1. – What's your name?
2. – My name is Abdi.
3. – Abdi and what more?
4. – Abdi Hassan.
5. – Abdi, nice to meet you.
6. – What's your name?
7. – My name is Amal Muse.
8. And you, what's your name?
9. – My name is Ali Liban.
10. Nice to meet you.

When you have prepared your own translation, compare it to the suggested translation in this Google document:

https://docs.google.com/document/d/1UDCAfOgcVAIPDknMC0rvq103tu0Lqrhedw1l_yN79eQ/edit?usp=sharing

Unit 3

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435477>

Translations

https://docs.google.com/document/d/1N_73AkskWD-GhISwC_6E4n9Da6jwOi5MpnEOwamccrg

3. New words

Quizlet

English: <https://quizlet.com/457726558/>

Svenska: <https://quizlet.com/421225982/>

áfar	<i>four</i>	<i>fyra</i>
ákhri (imperative) (Ar.)	<i>read</i>	<i>läs</i>
áqal	<i>house</i>	<i>hus</i>
árday	<i>male student, pupil</i>	<i>manlig student, elev</i>
ardayád	<i>female student, pupil</i>	<i>kvinnlig student, elev</i>
bisád (Ar.)	<i>cat</i>	<i>katt</i>
gabádh^N / gabár^S	<i>girl</i>	<i>flicka</i>
hál	<i>one</i>	<i>en, ett</i>
ímmisa?	<i>how much?, how many?</i>	<i>hur mycket?, hur många?</i>
iyo (between nouns)	<i>and</i>	<i>och</i>
kán (m., subject form: kani)	<i>this</i>	<i>den här, denna, det här, detta</i>
ków	<i>one</i>	<i>en, ett</i>
kúrsi (Ar.)	<i>chair</i>	<i>stol</i>
kúwan (pl., subj.form: kúwani)	<i>these</i>	<i>de här, dessa</i>
lába / labá (phrase finally also lábo)	<i>two</i>	<i>två</i>
líin	<i>citric fruit</i>	<i>citrusfrukt</i>
líp	<i>six</i>	<i>sex</i>
macallimád	<i>female teacher</i>	<i>kvinnlig lärare</i>
macállin (Ar.)	<i>male teacher</i>	<i>manlig lärare</i>
míis (from Persian)	<i>table</i>	<i>bord</i>

oo (between verbs and adjectives)	and	och
qór (imperative)	write	skriv
sáddex	three	tre
sagaál	nine	nio
shán	five	fem
siddéed	eight	åtta
subáx (Ar.)	morning	morgon
tán (f., subject form: tani)	this	den här, denna, det här, detta
tíri (imperative)	count	räkna
tobán	ten	tio
toddóba (phrase finally also toddóbo)	seven	sju
wáa	particle indicating statement	partikel som anger påstående
wanaagsán	good	bra

3. Grammar in focus

*This lesson introduces the Somali **numerals**, serving as further pronunciation practice. It will also deal with the grammatical **gender** of nouns and practice recognising the Somali **stress** or high tone.*

Det här avsnittet kommer att handla om de somaliska siffrorna som ytterligare ett steg i att öva uttalet. Det kommer också att handla om substantivens genus som ett steg i att öva på den somaliska betoningen.

Read Beginner's Somali Grammar:

- § 3.3 Stress or high tone
- § 6.1 The gender of nouns
- § 6.1.1 Stress in nouns
- § 6.1.2 Nouns in -e/-o/-a
- § 6.2 The indefinite form
- § 8(c) How to use 'kow' and 'hal'.

Läs Somalisk nybörjargrammatik:

- § 3.3 Betoning eller hög ton
- § 6.1 Substantivens genus
- § 6.1.2 Substantivens betoning
- § 6.1.3 Substantiv på -e/-o/-a
- § 6.2 Obestämd form

Stress or high tone

MASCULINE

second last vowel position
näst sista vokalpositionen

FEMININE

last vowel position
sista vokalpositionen

 1	ínan, ínan	<i>boy pojke</i>	inán, inán	<i>girl flicka</i>
 2	ínan	<i>boy pojke</i>	inán	<i>girl flicka</i>
	kúrsi	<i>chair stol</i>	bisád	<i>cat katt</i>
	áqal	<i>house hus</i>	gabádh	<i>girl flicka</i>
 3	géed	<i>plant växt</i>	beér	<i>garden, field, plantation trädgård, odling, åker</i>
	dukáan	<i>shop affär</i>	khudaár	<i>vegetables and fruit frukt och grönsaker</i>
	míis	<i>table bord</i>	liin	<i>citric fruit citrusfrukt</i>
 4	macállin ³	<i>teacher lärare</i>	macallimád	<i>female teacher kvinnlig lärare</i>
	árday	<i>student, pupil student, elev</i>	ardayád	<i>female student, pupil kvinnlig student, elev</i>

The particle 'waa'

In Somali, just like in Arabic, Russian and many other languages, no verb is used corresponding to English *is* between two nouns.

Instead, such Somali clauses contain a special sentence particle **waa** which tells us that there is some focus or emphasis on the following predicate word. The particle **waa** does not mean *is*!

I somaliskan, precis som t.ex. arabiskan och ryskan, används inte något verb motsvarande svenskans *är* mellan två substantiv.

I stället innehåller somaliska satser speciella satspartiklar. **Waa** används för att lägga fokus eller eftertryck på det efterföljande predikatsordet. Ordet **waa** betyder alltså inte 'är'!

 5	Maxamed waa macállin.	<i>Mohamed is a teacher. Mohamed är lärare.</i>
	Sáhro waa macallimád.	<i>Sahra is a teacher. Sahra är lärare.</i>

³ The word **macállin** *teacher* is borrowed from Arabic, where it has the form **mucallim**. In Somali it has been adjusted to the Somali sound structure. Somali words can not end with the sound /m/. In Somali the sound /m/ must always be followed by a vowel. See BSG § 23

Caásho waa ardayád.

Asha is a student. | Asha är elev.

Cumar waa árdáy.

Omar is a student. | Omar är elev.

Demonstrative pronouns

The demonstrative pronouns corresponding to English *this, these*. Demonstrativa pronomen motsvarande svenskans *den här, det här, de här; denna, detta, dessa*.

BASE FORM	SINGULAR	PLURAL
MASCULINE	kán	kúwan
FEMININE	tán	

These pronouns have special subject forms that end in **-i**. De här pronomenen har speciella subjektsformer som slutar med **-i**.

SUBJECT FORM	SINGULAR	PLURAL
MASCULINE	kani	kúwani
FEMININE	tani	

The subject forms in the singular are pronounced without any stress. Subjektsformerna i singular uttalas utan någon betoning.

Kani waa Cáli.	<i>This is Ali.</i>	<i>Detta är Ali.</i>
Kani waa kúrsi.	<i>This is a chair.</i>	<i>Detta är en stol.</i>
Tani waa Sáhro.	<i>This is Sahrá.</i>	<i>Detta är Sahrá.</i>
Tani waa bisád.	<i>This is a cat.</i>	<i>Detta är en katt.</i>

Coordination with 'and'

In order to connect two **nouns** use the conjunctionen **iyó and**. För att binda ihop två **substantiv** används konjunktionen **iyó och**.

In order to connect **verbs** or **adjectives** use the conjunctionen **oo and**. För att binda ihop **verb** eller **adjektiv** används konjunktionen **oo och**.

3. Exercises

Self-correcting exercises

[3.1 Numbers 1-5](#)

[3.2 Numbers 6-10](#)

[3.3 Numbers 1-10](#)

[3.4 Demonstrative Pronouns](#)

[3.5 Write Numbers 1-10](#)

[3.6 Write Numbers 11-19](#)

[3.7 Rising or falling tone](#)

[3.8 Light or heavy vowel](#)

Exercise 2.1

Listen carefully to the words in section 3.10 in the Reader. Does the tone rise or fall towards the end of the word?

The general rule is that nouns with a rising tone at the end are feminine, whereas nouns with a falling tone at the end are masculine.

If you want to say *This is...* you need to know the gender, masculine or feminine, of the noun that is to follow.

Divide the nouns in section 3.10 into two groups, those that can follow after **Kani waa...** and those that can follow after **Tani waa...**

The words are: *leeb, seef, ceel, geed, miis, liin, jiiir, doolli.*

Kani waa...

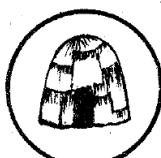

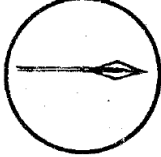

Tani waa...

Exercise 2.2

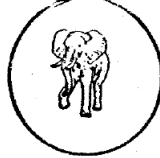
Connect the words with the pictures.

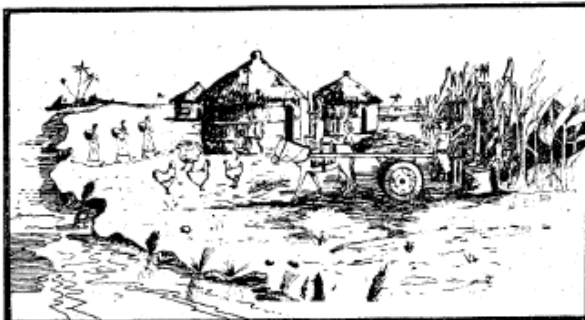
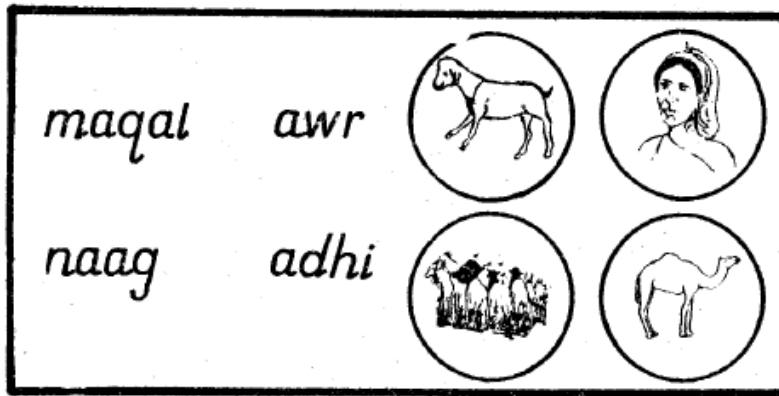
Para ihop ord och bild.

xafiis	dameer		
baabuur	dukaan		

aqal	geel		
haan	waran		

guri	carruur		
sheeko	ayeeyo		

jeer	daayeer		
maroodi	libaax		

webi

nin

dugsi

arday

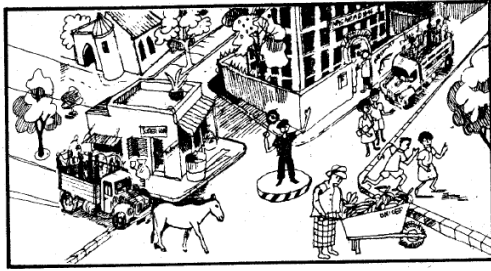
mundul

galley

calan

beer

Af-Soomaali 1, Muqdisho 1994

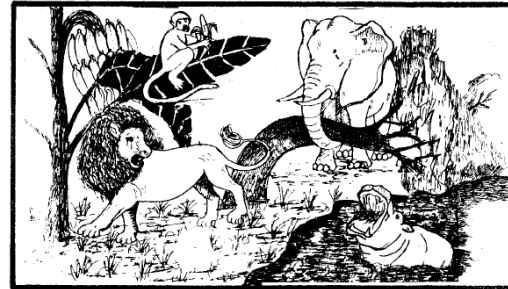
baabuur	xafiis
dukaan	dameer

aqal	geel
waran	haan

ayeeyo	guri
sheeko	carruur

libaax	jeer
maroodi	daayeer

awr	maqal
adhi	naag

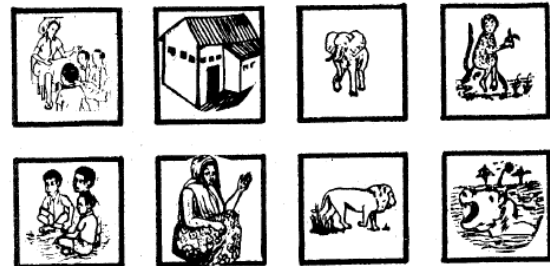
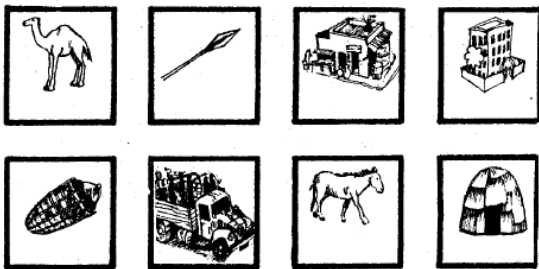

shaati	kurdad
surwaal	masar

beer
nin
calan
arday

webi
dugsi
mundul
galley

haan	baabuur
dukaan	aqal
xafiis	dameer
geel	waran

carruur	ayeeyo
jeer	maroodi
sheeko	libaax
daayeer	guri

Translate into Somali

Pay attention to the Somali spelling of Somali names. They are very often adapted to European spelling, but when you write in Somali you should stick to the traditional Somali way of spelling names.

1. a good table
2. a good teacher
3. Good morning.
4. This is Sahra.
5. Sahra is a teacher.
6. Sahra is a good teacher.
7. This is Ahmed.
8. Ahmed is a pupil.
9. Ahmed is a good pupil.
10. This is a snake.
11. This is a shoe.
12. This is a banana.
13. This is a table.
14. This is a good table.
15. This is a book.
16. This is a cat.
17. This is a school.
18. This is a girl.
19. This is a boy.
20. This is a flag.
21. My name is Sahro.
22. What's your name?
23. Nice to meet you!
24. Read and write!
25. Ahmed and Nadifa.
26. This is Sahra.
27. This is Abdi.

Compare your translation to the suggested translation in this Google document:

https://docs.google.com/document/d/1Gefyo4izzy_bjynOH9CiZCcThSSFTyS5swmn_ueB84U/edit?usp=sharing

Questions about grammar

1. How many genders are Somali nouns divided into?
2. How can you tell the gender of a Somali noun?
3. Why do you need to know the gender of nouns?

Suggested answers can be found in this GoogleDoc:

<https://docs.google.com/document/d/1RUd7VgSBS4mNvQL3gl6yH5LqI01GUA48ryw5clsATLg/edit?usp=sharing>

3. Solutions

Exercise 2.1

Övning 2.1

Kani waa léeb. Kani waa céel. Kani waa géed.

Kani waa míis. Kani waa jíir. Kani waa doólli.

Tani waa seéf. Tani waa liín.

Unit 4

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435638>

Translations

https://docs.google.com/document/d/1JSYFhP0pizTeXGv47qyefTFt1v-XMJBhR_Mnv_eW2gw

4. New words

-iis (coll./talspr. -ii)	<i>his</i>	<i>hans</i>
magaciis?	<i>his name?</i>	<i>hans namn?</i>
maxáa?	<i>what?</i>	<i>vad?</i>
aad	<i>you</i> [subject pronoun referring to one person]	<i>du</i> [subjektspronomen]
sheegtay	<i>you said</i> [one person]	<i>du sa</i>
Maxáad sheegtay?	<i>What's new?</i>	<i>Vad är nytt?</i>
nabád	<i>peace, quietness</i>	<i>fred, lugn, ro</i>
ma?	[question particle]	[frågepartikel]
báa	[focus particle]	[fokuspartikel]
Alxámdulillaah! (Ar.)	<i>Praised be God!</i>	<i>Ärad vare Gud!</i>
sideé?	<i>how?</i>	<i>hur?</i>
tahay	<i>you are</i> [one person]	<i>du är</i>
-eed	<i>her</i>	<i>hennes</i>
magacéed?	<i>her name?</i>	<i>hennes namn?</i>
iyáda	<i>she</i>	<i>hon</i>
háa	<i>yes</i>	<i>ja</i>

Contractions / Sammandragningar:

maxáad	<i>what + you</i>	<i>vad + du</i>
< maxáa + aad		

There will not be a full wordlist accompanying the short readings after the dialogues. Instead you have to practice using a dictionary, such as the e-dictionary [Qaamuuska Afka Soomaaliga](#) or [a printed dictionary](#).

4. Comments

4.1 Spelling variation

In most words there is a totally free choice between spelling with **ay** or **ey**.

4.2 Question particle

Yes/no-questions are marked by the question particle **ma**.

§ 4.3 Focus particle

In yes/no-questions the noun that is questioned (in this case the name) is additionally pointed out by the focus particle **baa**.

4.1 Stavningsvariation

I de allra flesta ord råder det fullständig frihet att välja stavning med **ay** eller **ey**.

4.2 Frågepartikel

Ja/nej-frågor markeras med frågepartikeln **ma**.

§ 4.3 Fokuspartikel

I ja/nej-frågor understryks dessutom det substantiv (i det här fallet namnet) som man ifrågasätter med hjälp av fokuspartikeln **baa**.

5.1 Feminine vocative

Also women's names may take a special ending to mark direct address. If the name ends in **-o/-a** it is often doubled and **-y** is added. After consonants **-eey** is usually added.

§ 5.1 Vokativ i femininum

Även kvinnonamn kan få en särskild ändelse för att markera direkt tilltal till en person. Om namnet slutar på **-o/-a** förlänger man ofta vokalen och avslutar med ett **-y**. Efter konsonant används gärna **-eey**.

Maxaad sheegtay?

A slightly old fashioned greeting, referring to more than just the individual person greeted, e.g. in the countryside, when someone arrives from another area, this question is used to ask for general information about the situation in that person's home area.

4. Exercises

Automatically corrected exercises

[4.1 Rising or falling tone](#)

[4.2 Masculine or feminine](#)

[4.3 Fill in the small function words](#)

Translate into Somali

1. – What is his name?
2. – His name is Abdi.
3. – What is her name?
4. – Her name is Halima.
5. This is Sahra.
6. This is Ahmed.
7. This is a cat.
8. This is a house.
9. This is a good table.
10. Omar is a student.
11. Maryan is a good teacher.

Compare your translation to the suggested translation in this Google document:

https://docs.google.com/document/d/16_YODXquHue7L8fy24sn1O-54ZX07oPqVq-Rl4L9nUI/edit?usp=sharing

Unit 5

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435639>

Translations

https://docs.google.com/document/d/18f6NIU4k-MscU2V-ViXfVD08kE6BaJD6bG_EOhVXFe0

5. New words

Quizlet

English: <https://quizlet.com/457729312/>

Svenska: <https://quizlet.com/365781407/>

albaáb -ta (Ar.)	<i>door</i>	<i>dörr</i>
baabúur -ka (Ar., Fr.)	<i>car</i>	<i>bil</i>
baabuúr -ta (coll.)	<i>cars</i>	<i>bilar</i>
bállac -a	<i>width</i>	<i>bredd</i>
banoóni^s -ga (It.)	<i>ball</i>	<i>boll</i>
barásho -áda	<i>(the act of) learning</i>	<i>lärande</i>
Barashó wanaagsan!	<i>Nice to meet you!</i>	<i>Trevligt att träffas!</i>
daallán (adj.)	<i>tired</i>	<i>trött</i>
dhakhtár -ka (En.)	<i>doctor</i>	<i>doktor, läkare</i>
dhakhtarád -da	<i>doctor</i>	<i>doktor, läkare</i>
dhérer -ka	<i>length</i>	<i>längd</i>
dúgsi -ga	<i>school</i>	<i>skola</i>
dukáan -ka (Ar.)	<i>shop</i>	<i>affär</i>
dukaánle -áha	<i>shopkeeper</i>	<i>affärsinnehavare, expedit</i>
fásal -ka (Ar.)	<i>class, classroom</i>	<i>klass, klassrum</i>
isbitaal -ka (En., It.)	<i>hospital</i>	<i>sjukhus</i>
jíd -ka	<i>road, way</i>	<i>väg</i>
jirrán (adj.)	<i>ill</i>	<i>sjuk</i>
jóog -ga	<i>height</i>	<i>höjd</i>
kalkaaliye -áha	<i>nurse (male)</i>	<i>sjukoårdare, sköterska</i>
kalkaalíso -áda	<i>nurse (female)</i>	<i>sjuksköterska</i>
khatár -ta (Ar.)	<i>danger</i>	<i>fara</i>
kú (preposition)	<i>in</i>	<i>i</i>

kubbád^N -da (Ar.)	<i>ball</i>	<i>boll</i>
kúma? (m.)	<i>who?</i>	<i>vem?</i>
laýli -ga	<i>exercise</i>	<i>övning</i>
búugga laýliga	<i>exercise book</i>	<i>skrivbok, skrivhäfte</i>
mágac -a	<i>name</i>	<i>namn</i>
maxáy?	<i>what?</i>	<i>vad?</i>
nadíif -ka (Ar.)	<i>cleanliness, a clean thing</i>	<i>renhet, en ren sak</i>
nín -ka	<i>man</i>	<i>man</i>
qól -ka	<i>room</i>	<i>rum</i>
sabbuurád -da (Ar.)	<i>blackboard</i>	<i>svartatavla</i>
sariír -ta (Ar.)	<i>bed</i>	<i>säng</i>
tíro -áda	<i>number</i>	<i>antal</i>
túma? (f.)	<i>who?</i>	<i>vem?</i>
wéyn (adj.)	<i>big</i>	<i>stor</i>
wíil -ka	<i>boy</i>	<i>pojke</i>
yahay (masculine)	<i>is</i>	<i>är</i>
yár (adj.)	<i>small</i>	<i>liten</i>

Word clusters 1

MASCULINE	kalkaalíye	<i>nurse</i>	<i>sjuksköterska</i>
FEMININE	kalkaalíso		
MASC. NOUN	dhérer	<i>length</i>	<i>längd</i>
ADJECTIVE	dhéer	<i>long</i>	<i>lång</i>
IMPERATIVE	tíri	<i>count!</i>	<i>räkna!</i>
FEM. NOUN	tíro	<i>number</i>	<i>tal, antal</i>

5. Grammar in focus

This lesson is mainly devoted to nouns, the definite article and how to express an owner.

Den här lektionen ägnas främst åt substantiv, bestämd artikel och uttryck för ägande.

The definite article

Read **BSG § 6.3** about all the details concerning the definite article.

Läs **SNG § 46** om alla detaljer rörande den bestämda artikeln.

macállin	macállinka	<i>the teacher (male)</i>	<i>läraren</i>
macallimád	macallimádda	<i>the teacher (female)</i>	<i>läraren</i>
fúre	furáha	<i>the key</i>	<i>nyckeln</i>
sheéko	sheekáda	<i>the story</i>	<i>berättelsen</i>

Demonstrative endings

The demonstrative pronouns **kan**, **tan** *this* may also be added as endings to nouns. The initial /k/ and /t/ are adjusted to the final sound of the noun in exactly the same way as in the definite article.

De demonstrativa pronomenen **kan**, **tan** *den här* kan även fogas till substantiv som ändelser. Då anpassas /k/ och /t/ till det sista ljudet i substantivet på samma sätt som i den bestämda artikeln.

káb	<i>a shoe en sko</i>	mindí	<i>a knife en kniv</i>
kábta	<i>the shoe skon</i>	mindída	<i>the knife kniven</i>
kábtan	<i>this shoe den här skon</i>	mindídan	<i>this knife den här kniven</i>
bás	<i>a bus en buss</i>	gúri	<i>a house ett hus</i>
báska	<i>the bus bussen</i>	gúriga	<i>the house huset</i>
báskan	<i>this bus den här bussen</i>	gúrikan	<i>this house det här huset</i>

Possessive pronouns

	MASC.SING.	FEM.SING.	PLURAL	
<i>mine</i>	káyga	táyda	kúwayga	<i>min, mitt, mina</i>
<i>yours (SG)</i>	káaga	táada	kúwaaga	<i>din, ditt, dina</i>

Also the possessive pronouns may be added as endings to nouns. The initial /k/ and /t/ in the endings are adjusted to the final sound of the noun in exactly the same way as in the definite article.

Även de possessiva pronomenen kan fogas till substantiv som ändelser. /k/ och /t/ anpassas till det sista ljudet i substantivet på precis samma sätt som i den bestämda artikeln.

Possessive endings:

káb	<i>a shoe</i>
kábta	<i>the shoe</i>
kábtayda	<i>my shoe</i>
kábtaada	<i>your shoe</i>
bás	<i>a bus</i>
báska	<i>the bus</i>
báskayga	<i>my bus</i>
báskaaga	<i>your bus</i>

Possessiva ändelser:

mindí	<i>a knife</i>
mindída	<i>the knife</i>
mindídayda	<i>my knife</i>
mindídaada	<i>your knife</i>
gúri	<i>a house</i>
gúriga	<i>the house</i>
gúrigayga	<i>my house</i>
gúrigaaga	<i>your house</i>

Word order

In Somali adjectives follow after nouns. The end of the phrase is often signalled (but it is not obligatory) by a high tone at the end of the adjective.

I somaliskan står adjektiv efter substantiv. Frasens slut markeras ofta (men det är inte obligatoriskt) med hjälp av en hög ton sist i adjektivet.

Subáx wanaagsan / Subáx wanaagsán!

Good morning! | God morgon!

jíd wéyn

a big road | en stor väg.

macállin wanaagsan / macállin wanaagsán

a good teacher | en bra lärare.

Noun phrases 5

Read in **BSG § 12.1.2a–12.1.2e** about how two nouns together can function as a phrase. Läs om hur två substantiv sätts samman till en fras i **SNG § 12.1.2a–12.1.2e**.

dúgsiga Sahra'	<i>Sahra's school</i>	<i>Sahras skola</i>
baaskíilka Muuse'	<i>Musa's bike</i>	<i>Muses cykel</i>
baabúurka macállinka'	<i>the teacher's car</i>	<i>lärarens bil</i>
khatárta jídka'	<i>the danger of the road</i>	<i>farán med vägen</i>
dukáanka Máryan'	<i>Maryan's shop</i>	<i>Maryans affär</i>
waxbarasháda caafimáadka'	<i>the education in health, health education utbildning i hälsa, hälsoutbildning</i>	

Notice that there is often an additional high tone at the end of such phrases. Such phrase final tones will be marked in the texts by an accent after the last word of the phrase.

Lägg märke till att det ofta förekommer en speciell hög ton i slutet av sådana fraser. En sådan frason kommer att markeras i texterna med ett accenttecken efter det sista ordet i frasen.

Types of clauses

Many simple Somali clauses don't contain any verb. The structure of such a clause is

NOUN + **waa** + NOUN

Många enkla somaliska satser saknar ett verb. Strukturen i sådana satser är

SUBSTANTIV + **waa** + SUBSTANTIV

Xasan waa wiil.

Hassan is a boy.

Magacaygu waa Faadumo.

My name is Faduma.

Gabartu waa ardayad.

The girl is a student.

Ninkaygu waa macallin.

My husband is a teacher.

As can be seen from these examples, the English translations may sometimes have a more complex structure due to the Somali endings attached to the nouns.

Som synes av exemplen kan översättningen ha en mera komplex struktur på grund av somaliskans ändelser.

But also in Somali there may be a more complex phrase both before and after **waa**. There may be another noun or an

Men även i somaliskan kan man ha en mera komplex fras både före och efter **waa**. Det kan förekomma ett annat

adjective after one or both of the nouns. substantiv eller ett adjektiv efter
There may also be a pronoun instead of substantiven. Det kan även förekomma
one of the nouns. ett pronomen i stället för ett substantiv.

Kani waa Cabdi. *This is Abdi. | Det här är Abdi.*

Tani waa sariir yar. *This is a small bed. | Det här är en liten säng.*

Kani waa qolka Jibriil. *This is Jibril's room. | Det här är Jibrils rum.*

To cover this variation, one may say that x
there is a NOUN PHRASE present both
before and after **waa**.

NOUN PHRASE + **waa** + NOUN PHRASE

Such noun phrases may consist of

- a noun: **Cabdi**
- a noun + a noun: **qolka Jibriil**
- a noun + an adjective: **sariir yar**
- a pronoun: **kani**

Summing up: When the predicate part of
the sentence, the part after **waa**, only
contains an adjective, we need the verb
yahay/tahay.

Dukaanku waa yar yahay. *the shop is small.*

Macallimaddu waa wanaagsan tahay. *The teacher is good.*

When the predicate part of the sentence, x
the part after **waa**, contains a noun the
verb **yahay/tahay** is not used.

Kani waa dukaan. *This is a shop.*

Sahra waa macallimad. *Sahra is a teacher.*

The same is true if there is an adjective x
after a noun. No verb is used.

Kani waa dukaan weyn. *This is a big shop.*

Sahra waa macallimad wanaagsan. *Sahra is a good teacher.*

Sometimes there is no noun before waa, x only after it. The corresponding English translation then needs an initial pronoun: *it, she* or *he*.

Kani waa fásal wéyn.

This is a big classroom. | Det här är ett stort klassrum.

Waa fásalka Jibriil. *It is Jibril's classroom. | Det är Jibrils klassrum.*

Áxmed waa macállin. *Ahmed is a teacher. | Ahmed är lärare.*

Waa macállin wanaagsan. *He is a good teacher. | Han är en bra lärare.*

Subject endings

In certain instances a special ending is used to mark the subject of the clause: I vissa fall används en speciell ändelse för att markera satsens subjekt:

definite article, possessive pronouns & endings	<i>change</i>	-a > -u
bestämd artikel, possessiva pronomen & ändelser	<i>byt</i>	-a > -u
demonstrative pronouns & endings	<i>add</i>	-i
demonstrativa pronomen & ändelser	<i>lägg till</i>	-i

Wiilku waa macallin. *The boy is a teacher. Pojken är lärare.*

Magacaygu waa Sahra. *My name is Sahra. Mitt namn är Sahra.*

Wiilkaygu waa macallin. *My son is a teacher. Min son är lärare.*

Kani waa Cabdi. *This is Abdi. Detta är Abdi.*

Tani waa sariir. *This is a bed. Det här är en säng.*

Collective nouns

These are words that do not have a plural ending but still denote a group of items or individuals. Some languages have many such words, but English doesn't have very many. E.g., Slavic languages are ord som inte har någon pluraländelse men ändå betecknar en samling eller grupp av föremål eller personer.

I svenskan finns inte så många, men vi har bl.a. singular *mygga(n)*, plural *myggor(na)*, kollektivt *mygg(en)* eller *Knotten är jobbig. Personalen är ganska*

have any plural ending, but they denote several individuals.

ung. *Spíken* är dyr. *Svampen* är tidig i år. *Álgen* har förökat sig snabbt på senare år.

Somali has many more collective nouns than does English.

Kollektiva substantiv är väldigt vanliga i somaliskan.

carruúr	<i>children</i>	<i>barn</i>
ádhi / ári	<i>goats and sheep</i>	<i>getter och får</i>
géel	<i>camels</i>	<i>kameler</i>

Certain masculine nouns become collective simply by changing to feminine gender, involving a change in the position of the high tone.

Vissa maskulina substantiv blir kollektiva genom att man behandlar dem som feminina.

búug	<i>a book en bok</i>	búugga	<i>the book boken</i>
buúg	<i>books böcker</i>	buúgta	<i>the books böckerna</i>
árday	<i>a student en elev</i>	árdayga	<i>the student eleven</i>
ardaý	<i>students elever</i>	ardaýda	<i>the students eleverna</i>
baabúur	<i>a car en bil</i>	baabúurka	<i>the car bilen</i>
baabuúr	<i>cars bilar</i>	baabuúrta	<i>the cars bilarna</i>
Soomaáli	<i>a Somali en somalier</i>	Soomaáliiga	<i>the Somali somaliern</i>
Soomaalí	<i>Somalis somalier</i>	Soomaalída	<i>the Somalis somalierna</i>

Interrogative pronouns

	MASC.SING.	FEM.SING.	PLURAL
<i>who? vem?</i>	kúma	túma	kúwama <i>which ones? vilka?</i>
<i>what? vad?</i>		maxaý?	

Regional variation

In the north-west /dh/ may occur anywhere in a word.

I nordväst kan /dh/ förekomma var som helst i ett ord.

In other regions /dh/ may not be directly preceded by a vowel, since it has developed into an /r/ after a vowel.

I övriga regioner kan inte /dh/ föregås av en vokal, eftersom det språkhistoriskt har ersatts med /r/ efter vokal.

Both ways of pronouncing and spelling such words are considered equally correct in standard Somali.

Båda uttalen och stavningarna är lika korrekta.

gabádh / gabár *girl*

flicka

But if not preceded by a vowel, then only

Men om ingen vokal föregår, bara

dhálo / dhaló

bottle, jar (made of glass)

(glas)flaska, burk

5. Exercises

Self-correcting exercises

[5.1 Definite article Feminine](#)

[5.2 Definite article Masculine](#)

[5.3 Definite article Masculine](#)

[5.4 Verb or not?](#)

[5.5 Possessive and demonstrative endings](#)

Exercise 5.1

Add the definite article ending to the following nouns according to the rules in BSG § 6.3 and translate the words into English.

Lägg till den bestämda artikeln till följande substantiv enligt reglerna i SNG § 6.3. Översätt också orden till svenska.

a) *The position of the stress (high tone) reveals the gender of most nouns:*

a) *Betonningens placering avslöjar vilket genus de allra flesta ord har:*

áqal, árdáy, ardayád, baabúur, beér, bisád, búug, cálan, carruúr, daanyéer, daméer, dúgsi, dukáan, gabádh, gabár, géed, gúri, kóob,

kúrsi, libáax, liín, macallimád, macállin, míis, múndul, múus, naág, róob, roóti, surwáal, wíil.

b) *Only a few words have a stress (high tone) that does not follow the general pattern for that gender:* b) *Vid några få ord stämmer inte betoningen med ordets genus:*

maroodí, webí, xafiís.

c) *For words ending in -o/-a/-e the gender is not revealed by the position of the high tone, but instead by the final vowel:* c) *Vid ord som slutar på -o/-a/-e avslöjar ordslutet ordets genus:*

fúre, sheéko, túke.

d) *For short words with only one short vowel, the gender must always be learnt, as there cannot be any clue to the gender in such words:* d) *Vid enstavig ord med kort vokal finns dessvärre inga ledtrådar:*

bás, káb, más, nín.

Translate 5.2

Translate the following phrases, adding the demonstrative ending to the Somali nouns.

Översätt följande fraser genom att lägga den demonstrativa ändelsen till de somaliska substantiven.

1. this cat
2. this chair
3. this house
4. this pupil
5. this girl
6. this table
7. this teacher
8. this car

1. den här katten
2. den här stolen
3. det här huset
4. den här eleven
5. den här flickan
6. det här bordet
7. den här läraren
8. den här bilen

Exercise 5.3

Add the demonstrative ending meaning *this* and the possessive endings meaning *my* and *your* to the following nouns.

Lägg till den demonstrativa ändelsen *den här* och de possessiva ändelserna *min* och *din* till följande substantiv.

	this... / den här...	my... / min...	your... / din...
áqal			
árday			
ardayád			
baabúur			
banoóni			
bás			
beér			
bisád			
búug			
cálan			
carruúr			
daanyéer			
daméer			
dúgsi			
dukáan			
fásal			
fúre			
gabádh			
gabár			
géed			
gúri			
káb			
kóob			
kubbád			
kúrsi			
libáax			
liín			
macallimád			
macállin			
mágac			
maroodí			
más			
míis			
mindí			
múndul			
múus			
naág			
nín			
qól			

róob			
roóti			
sheéko			
surwáal			
túke			
webí			
wíil			
xafiís			

Translate 5.4

1. a small table, 2. a big car, 3. a good book, 4. a small house, 5. the big cat, 6. the good teacher, 7. the small chair

Translate 5.5

1. Ahmed's table, 2. Maryan's house, 3. Muse's car, 4. the teacher's book, 5. the student's chair, 6. Sahra's class

Translate 5.6

1. Ahmed is a teacher. 2. Sahra is a good teacher. 3. Jibril is a student. 4. Muse is a nurse. 5. Maryan is a good nurse.

Translate 5.7

1. This is a cat.	1. Det här är en katt.
2. The boy is a pupil.	2. Pojken är elev.
3. The girl is a pupil.	3. Flickan är elev.
4. My husband (man) is a teacher	4. Min man är lärare.
5. This is a small cat.	5. Det här är en liten katt.
6. This is a big house.	6. Det här är ett stort hus.
7. The boy is a good pupil.	7. Pojken är bra elev.
8. The girl is a good pupil.	8. Flickan är bra elev.
9. My husband (man) is a good teacher	9. Min man är bra lärare.

Exercise 5.8

1. What conclusions can be drawn from the text 5.5 about the position of prepositions in Somali?
2. What conclusions can be drawn from text 5.2 and 5.3 about the position of Somali adjectives in relation to nouns and the verb **yahay is**?
3. The verb **yahay is** occurs in some sentences in text 5.2 and 5.3. What conclusions can be drawn about when it has to be used?
4. Can you find any "grammatical errors" in the questions in text 5.6? "Mistakes" of this kind are quite common, more often so in the south than in the north, because this is a characteristic trait of traditional southern dialects.
1. Vilka slutsatser kan man dra av text 5.5 om prepositionernas placering i somaliskan?
2. Vilka slutsatser kan man dra av text 5.2 och 5.3 om placeringen av somaliska adjektiv i förhållande till substantiv och verbet **yahay är**?
3. Verbet **yahay är** används i några meningar i text 5.2 och 5.3. Vilka slutsatser kan du dra angående när det behöver användas?
4. Kan du hitta något "grammatiskt fel" i frågorna i text 5.6? "Misstag" av den här typen är ganska vanliga, oftare i söder än i norr, vilket beror på att detta är ett typiskt drag i sydliga dialekter.

Translate into Somali

1. Good morning!
2. Who is this?
3. This is Sofia.
4. Sofia is a nurse.
5. She is a good nurse.
6. Who is this?
7. This is Ahmed.
8. Ahmed is a teacher.
9. He is a good teacher.
10. What is this?
11. This is a table.
12. It is a small table.
13. What is this?

14. This is a house.
15. It is a big house.
16. Read and write!

Compare your translations to these suggested translations:

https://docs.google.com/document/d/1DO_wuvv6uwLa0I7ariFhGJeoI3RSHZroKoZDPBwaQDE/edit?usp=sharing

5. Solutions

5.1 – a) **áqalka** the house | *huset*, **árdayga** the student | *eleven*, **ardayádda** the student | *eleven*, **baabúurka** the car | *bilen*, **beérta** the garden, the field | *trädgården, åkern*, **bisádda** the cat | *katten*, **búugga** the book | *boken*, **cálanka** the flag | *flaggan*, **carruúrta** the children | *barnen*, **daanyéerka** the monkey | *apan*, **daméerka** the donkey | *åsnan*, **dúgsiga** the school | *skolan*, **dukáanka** the shop | *affären*, **gabádha** the girl | *flickan*, **gabárta** the girl | *flickan*, **géedka** the plant | *växten*, **gúriga** the house | *huset*, **kóobka** the cup | *koppen*, **kúrsiga** the chair | *stolen*, **libáaxa** the lion | *lejonet*, **liínta** the citric fruits | *citrusfrukten*, **macallimádda** the teacher | *läraren*, **macállinka** the teacher | *läraren*, **míiska** the table | *bordet*, **múndulka** the hut | *hyddan*, **múuska** the bananas | *bananerna*, **naágta** the woman | *kvinnan*, **róobka** the rain | *regnet*, **roótiga** the bread | *brödet*, **surwáalka** the trousers | *byxorna*, **wíilka** the boy | *pojken*.

b) **maroodíga** the elephant | *elefanten*, **webíga** the river | *floden*, **xafiíska** the office | *kontoret*.

c) **furáha** the key | *nyckeln*, **sheekáda** the story | *berättelsen*, **tukáha** the crow | *korpen*.

d) **báska** the bus | *bussen*, **kábta** the shoe | *skon*, **máska** the snake | *ormen*, **nínka** the man | *mannen*.

5.2 – 1. bisaddan, 2. kursigan, 3. aqalkan / gurigan, 4. ardaygan / ardayaddan, 5. gabartan / gabadhan / inantan, 6. miiskan, 7. macallinkan / macallimaddan, 8. baabuurkan

5.3	this...	my...	your...
áqal	áqalkan	áqalkayga	áqalkaaga
árday	árdaygan	árdaygayga	árdaygaaga
ardayád	ardayáddan	ardayáddayda	ardayáddaada
baabúur	baabúurkan	baabúurkayga	baabúurkaaga
banoóni	banoónigan	banoónigayga	banoónigaaga
bás	báskan	báskayga	báskaaga
beér	beértan	beértayda	beértaada
bisád	bisáddan	bisáddayda	bisáddaada

búug	búuggan	búuggayga	búuggaaga
cálan	cálankan	cálankayga	cálankaaga
carruúr	carruúrtan	carruúrtayda	carruúrtaada
daanyéer	daanyéerkan	daanyéerkayga	daanyéerkaaga
daméer	daméerkan	daméerkayga	daméerkaaga
dúgsi	dúgsigan	dúgsigayga	dúgsigaaga
dukáan	dukáankan	dukáankayga	dukáankaaga
fásal	fásalkan	fásalkayga	fásalkaaga
fúre	furáhan	furáhayga	furáhaaga
gabádh	gabáadhan	gabádhayda	gabádhaada
gabár	gabártan	gabártayda	gabártaada
géed	géedkan	géedkayga	géedkaaga
gúri	gúrigan	gúrigayga	gúrigaaga
káb	kábtan	kábtayda	káhtaada
kóob	kóobkan	kóobkayga	kóobkaaga
kubbád	kubbáddan	kubbáddayda	kubbáddaada
kúrsi	kúrsigan	kúrsigayga	kúrsigaaga
libáax	libáaxan	libáaxayga	libáaxaaga
liín	liíntan	liíntayda	liíntaada
macallimád	macallimáddan	macallimáddayda	macallimáddaada
macállin	macállinkan	macállinkayga	macállinkaaga
mágac	mágacan	mágacayga	mágacaaga
maroodí	maroodígan	maroodígayga	maroodígaaga
más	máskan	máskayga	máskaaga
míis	míiskan	míiskayga	míiskaaga
mindí	mindídan	mindídayda	mindídaada
múndul	múndulkan	múndulkayga	múndulkaaga
múus	múuskan	múuskayga	múuskaaga
naág	naágtan	naágtayda	naáhtaada
nín	nínkan	nínkayga	nínkaaga
qól	qóلكan	qóلكayga	qólkaaga
róob	róobkan	róobkayga	róobkaaga
roóti	roótigan	roótigayga	roótigaaga
sheéko	sheekádan	sheekádayda	sheekádaada
surwáal	surwáalkan	surwáalkayga	surwáalkaaga
túke	tukáhan	tukáhayga	tukáhaaga
webí	webígan	webígayga	webígaaga
wíil	wíilkan	wíilkayga	wíilkaaga
xafiís	xafiískan	xafiískayga	xafiískaaga

5.4 – 1. miis yar, 2. baabuur weyn, 3. buug wanaagsan, 4. aqal yar / guri yar, 5. bisadda weyn, 6. macallinka wanaagsan / macallimadda wanaagsan, 7. kursiga yar

5.5 – 1. miiska Axmed, 2. guriga Maryan / aqalka Maryan, 3. baabuurka Muuse, 4. buugga macallinka / buugga macallimadda, 5. kursiga ardayga / kursiga ardayadda, 6. fasalka Sahra

5.6 – 1. Axmed waa macallin. 2. Sahra~Sahro waa macallimad wanaagsan. 3. Jibriil waa arday. 4. Muuse waa kalkaaliye. 5. Maryan waa kalkaaliso wanaagsan.

5.7 – 1. Tani waa bisad. 2. Wiilku waa arday. 3. Gabartu~Gabadhu waa ardayad. 4. Ninkaygu waa macallin. 5. Tani waa bisad yar. 6. Kani waa aqal~guri weyn. 7. Wiilku waa arday wanaagsan. 8. Gabartu~Gabadhu waa ardayad wanaagsan. 9. Ninkaygu waa macallin wanaagsan.

5.8 – 1. The position of prepositions is before the verb of the clause. 1. Prepositionernas plats är framför verbet i satsen.

2. Adjectives go after a noun but before the verb **yahay** *is*. 2. Adjektiv står efter substantiv men före verbet **yahay**.

3. When the complement of an English clause with the verb *is* is a noun, **yahay** is not used in the corresponding Somail clause, but it has to be used when the complement is an adjective:

Maryan waa macallimad.

noun as complement / substantiv som predikativ

Dukaanku waa yar yahay.

adjective as complement / adjektiv som predikativ

4. The numbered phrases are the subjects of the questions and therefore they ought to end in **-u**, i.e., **fasalkaagu**. This type of mistake is very common, as people in some regions don't have this form in their spoken everyday Somali, and therefore need to make reference to the grammatical structure of clauses when they want to produce standard Somali. 4. Fraserna efter siffrorna är subjekt i frågorna och borde sluta med **-u**, dvs. **fasalkaagu**. Denna typ av miss är lite av somaliskans motsvarighet till svenskans **de/dem**. Det gäller att kunna ta ut satsdelarna för att veta vad som är subjekt för att kunna skriva rätt böjningsform...

Unit 6

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435640>

Translations

<https://docs.google.com/document/d/11RHI5T5pOoInxPbmwOPgcipiSCUmoKd50sjnqypEDPs>

6. New words

nín -ka	<i>man (the)</i>	<i>man (-nen)</i>
-kaas / -kaa (colloquial/talspråk)	<i>that [masculine]</i>	<i>den där [maskulinum]</i>
ínán -ta	<i>girl (the)</i>	<i>flicka (-n)</i>
-taas / -daas / -taa/-daa (colloq./tals.)	<i>that [feminine]</i>	<i>den där [femininum]</i>
márwo -áda	<i>lady (the)</i>	<i>dam (-en)</i>
ínan -ka	<i>boy (the)</i>	<i>pojke (-n)</i>
wíil -ka	<i>boy (the)</i>	<i>pojke (-n)</i>
háa	<i>yes</i>	<i>ja</i>
miyaa	QUESTION & FOCUS PARTICLE	FRÅGE- & FOKUS-PARTIKEL

Contraction / Sammandragning

miyaa < ma + ayaa

6. Comments

8.1 Demonstrative suffixes

-taas is used with feminine nouns, whereas **-kaas** is used with masculine nouns.

8.1 Demonstrativa ändelser

-taas används vid feminina substantiv, medan **-kaas** används vid maskulina substantiv.

8.2 Consonant alternation

8.2 Konsonantförändring

After a vowel **-daas** is used instead of **-taas**.

9.1 miyaa

This particle expresses that the clause is a question requiring *yes* or *no* as an answer and that the word preceding **miyaa** is put in the foreground.

Efter vokal används **-daas** i stället för **-taas**.

9.1 miyaa

Denna partikel uttrycker att meningen är en ja/nej-fråga och att ordet före **miyaa** framhävs lite extra.

Sentence particles

Somali has many small particles that all serve very important and quite distinct functions.

Somaliskan har många små partiklar som har väldigt viktiga och specifika funktioner.

Ma is used to form a question that can be answered by *yes* or *no*. It's something like French *est-ce que*, Finnish *-ko*, Polish *czy*, Russian *li*, Arabic *hal*, or Persian *āyā*. However, in most of those languages the question particle is optional, but in Somali it is obligatory.

Ma används för att bilda frågor som kan besvaras med *ja* eller *nej*. Partikelns liknar franskans *est-ce que*, finskans *-ko*, polskans *czy*, ryskans *li*, arabiskans *hal*, eller persiskans *āyā*. I de flesta av de språken är dock inte partikeln obligatorisk, men det är den i somaliskan.

Ma fiican tahay? *Are you good/well?* *Är det bra med dig?*
question good you-are

In clauses that don't contain any verb, the so called focus particle **baa** is added after the noun in order to give it some extra emphasis.

I satser som inte innehåller något verb lägger man även till **baa** som kallas fokuspartikel. Denna partikel ger lite extra eftertryck åt det föregående ordet.

Ma miis baa? *Is it a table?* *Är det ett bord?*
question table focus

Ma Maryan baa? *Is it Maryan?* *Är det Maryan?*
question Maryan focus

The two particles can also be merged into one word, **miyaa**, that will then follow after the questioned noun.

De båda partiklarna kan också dras samman till ett ord, **miyaa**, som då följer efter det substantiv som ifrågasätts.

Miis miyaa? *Is it a table?* *Är det ett bord?*
table question+focus

Maryan miyaa? *Is it Maryan?*

Maryan question+focus

Är det Maryan?

The answer will of course contain the particle **waa** which marks a statement. Svaret innehåller förstås partikeln **waa** som markerar påstående.

Haa, waa miis.

table question+focus

Yes, it is a table.

Ja, det är ett bord.

Haa, waa Maryan.

Maryan question+focus

Yes, it is Maryan.

Ja, det är Maryan.

Also questions with two nouns are formed in the same way. Även frågor med två substantiv bildas på samma sätt.

Maryan ma kalkaaliso baa?

Maryan kalkaaliso miyaa?

Is Maryan a nurse?

Är Maryan sjuksköterska?

Haa, Maryan waa kalkaaliso.

Yes, Maryan is a nurse. Ja, Maryan är sjuksköterska.

Magaceedu ma Maryan baa?

Magaceedu Maryan miyaa?

Is her name Maryan?

Är hennes namn Maryan?

Haa, magaceedu waa Maryan.

Yes, her name is Maryan. Ja, hennes namn är Maryan.

A pronoun and a noun also work the same way. Ett pronomen och ett substantiv fungerar också på samma sätt.

Kani ma miis baa?

Kani miis miyaa?

Is this a table?

Är det här ett bord?

Haa, kani waa miis.

Yes, this is a table.

Ja, det här är ett bord.

6. Exercises

Self-correcting exercises

6.1 'Magac' with possessive endings

6.2 Demonstrative endings

6.3 Function words

6.4 Yes/No-questions

Translate into Somali

1. This girl, what is her name? = What's the name of this girl?
2. This girl, her name is Sahra. = This girl's name is Sahra.
3. This boy, what is his name? = What's the name of this boy?
4. This boy, his name is Mahamed. = This boy's name is Mahamed.
5. Is this a bed?
6. Is this a snake?
7. Is this Maryan?
8. Is this Ahmed?
9. What is this?
10. It is a small house.
11. It is my house.
12. Who is this?
13. It is my teacher.
14. Her name is Sahra.
15. She is a good teacher.

Check your translations:

<https://docs.google.com/document/d/1I0v14zp5HhaD02wabW4piKZHcRq3dhsOUAmTqSetD2Q/edit?usp=sharing>

Unit 7

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435641>

Translations

https://docs.google.com/document/d/151ilh8rBsFVDXy_s8mThfRL08G-NsMk36EcLHtGsxDo

7. New words

Quizlet

English: <https://quizlet.com/462491430/>

Svenska: <https://quizlet.com/365827184/>

aábbe -áha	<i>father</i>	<i>far, pappa</i>
afártan	<i>forty</i>	<i>fyrtio</i>
badán (adj.)	<i>much, many</i>	<i>mycket, många</i>
bakaýle -áha	<i>rabbit, hare</i>	<i>kanin, hare</i>
boqól	<i>hundred</i>	<i>hundra</i>
carruúr -ta (coll.)	<i>children</i>	<i>barn</i>
fiidmeér^N -ta	<i>bat</i>	<i>fladdermus</i>
hoóyo -áda	<i>mother</i>	<i>mor, mamma</i>
káb -ta	<i>shoe</i>	<i>sko</i>
kibílli^S -ga	<i>bat</i>	<i>fladdermus</i>
kónton	<i>fifty</i>	<i>femtio</i>
kuúl -sha	<i>bead</i>	<i>kula</i>
labaátan	<i>twenty</i>	<i>tjugo</i>
léedahay	<i>she has, it has</i>	<i>hon har, den/det har</i>
léeyahay	<i>he has, it has</i>	<i>han har, den/det har</i>
líxdan	<i>sixty</i>	<i>sextio</i>
maqán (adj.)	<i>missing, absent</i>	<i>saknad, som saknas</i>
maroodí -ga	<i>elephant</i>	<i>elefant</i>
-ná (between clauses mellan satser)	<i>and</i>	<i>och</i>
qóys -ka	<i>family (parents + children)</i>	<i>(kärn)familj</i>
reér -ka	<i>family (extended)</i>	<i>(stor)familj</i>
saaxíib -ka (Ar.)	<i>friend</i>	<i>vän</i>

sác -a	cow	ko
sagaáshan	ninety	nittio
shílin -ka	shilling	shilling
shimbír -ta	bird	fågel
siddeétan	eighty	åttio
sóddon	thirty	tre
toddobaátan	seventy	sjuttio
úl -sha	stick	pinne, käpp
wadár -ta	sum	summa
walaál -ka/-sha	sibling	syskon
xáas -ka	wife, spouse	fru, hustru
xiddíg -ta	star	stjärna
xisaáb -ta (Ar.)	mathematics	matematik

Word formation

The morpheme /le/ *owning, having* is found in both the verb **leeyahay** *has* and in many nouns formed with the suffix **-le** *keeper, owner*.

léeyahay	<i>he has han har</i>
dukaánle	<i>shopkeeper affärsinnehavare</i>
tagsiíle	<i>taxi driver taxiförare</i>

Ordbildning

Morfemet /le/ *äga, ha* ingår både i verbet **leeyahay** *har* och i många substantiv bildade med suffixet **-le** *-havare, -ägare*, t.ex.

7. Grammar in focus

Demonstratives 5

Read BSG § 9.3 about demonstrative pronouns and endings. Läs SNG § 82 om demonstrativa pronomen och ändelser.

MASC.SING.	FEM.SING		PLURAL
kán	tán	<i>this den här</i>	kúwan <i>these de här</i>
kaás	taás	<i>that den där</i>	kúwaas <i>those de där</i>

Tani waa káb. *This is a shoe. | Det här är en sko*

káb	<i>a shoe en sko</i>	mindí	<i>a knife en kniv</i>
káhta	<i>the shoe skon</i>	mindída	<i>the knife kniven</i>
káhtan	<i>this shoe den här skon</i>	mindídan	<i>this knife den här kniven</i>
káhtaas	<i>that shoe den där skon</i>	mindídaas	<i>that knife de ndär kniven</i>

Kani waa bás. *This is a bus. | Det här är en buss*

bás	<i>a bus en buss</i>	gúri	<i>a house ett hus</i>
báska	<i>the bus bussen</i>	gúriga	<i>the house huset</i>
báskan	<i>this bus den här bussen</i>	gúrikan	<i>this house det här huset</i>
báskaas	<i>that bus den där bussen</i>	gúrikaas	<i>that house det där huset</i>

Short possessive endings 6

Read BSG § 9.4.1 about short possessive endings. Läs SNG § 84 om korta possessiva ändelser.

hoóyo	<i>a mother en mor</i>	aábbe	<i>a father en far</i>
hooyáda	<i>the mother modern</i>	aabbáha	<i>the father fadern</i>
hooyáday	<i>my mother min mor</i>	aabbáhay	<i>my father min far</i>
hooyádaa	<i>your mother din mor</i>	aabbáhaa	<i>your father din far</i>

Focus

Wáxa(a) (originally meaning *the thing/that thing*) is used instead of **waa** to point out that a word or phrase after the verb is focused, in other words that the final part of the sentence is put in the foreground. **Wáxa(a)** is therefore called a FOCUS PARTICLE. Its function is similar to when a word or a phrase is pronounced with stronger emphasis in English.

Wáxa(a) används i stället för **waa** för att peka på att någonting som kommer efter predikats verbet utgör statsens fokus, med andra ord att man vill framhäva den sista delen av meningen. **Wáxa(a)** kallas därför för FOKUSPARTIKEL och den har ungefär samma funktion som när man på svenska lägger större betoning på ett ord eller en fras.

Cumar waxa uu leeyahay dukaan yar.

Omar the.thing he owns SHOP SMALL

Omar has a small SHOP. (Omar, the thing he owns (is) a small shop.)

Omar har en liten AFFÄR. (Omar, saken han äger är en liten affär.)

Short subject pronouns

uu *he, it | han, den, det*

In statements there should normally be a subject pronoun, even if there is a noun that is the subject of the clause.

ay *she, it | hon, den, det*

I påståenden ska man normalt ha med ett subjektspromomen även om det finns ett substantiv som är subjekt i satsen.

Najma waxa ay leedahay buug.

Najma the.thing she owns a.book

Najma has a BOOK.

Najma hon har en BOK.

Så säger man ju många gånger även på svenska, men det anses inte korrekt att skriva så.

Irregular verbs 2

3 pers. sing. masc. **yahay** *is* | *är* **leeyahay** *owns, has* | *äger, har*
3 pers. sing. fem. **tahay** **leedahay**

Somali irregular verbs are inflected with prefixes. Somaliskans oregelbundna verb böjs med prefix.

The verb *is* is not used if the predicate complement is a noun. Verbet *är* behövs inte om predikativet är ett substantiv.

Wíilku waa árday. *The boy is a pupil.* | *Pojken är en elev.*

The verb *is* however has to be used if the predicate complement is an adjective. Then the verb comes after the adjective. Verbet *är* måste dock användas om predikativet är ett adjektiv. Verbet placeras då efter adjektivet.

Gabádhu waa wéyn tahay. *The girl is big.* | *Flickan är stor.*

Cardinal numbers 3-4

Read BSG § 8b–8d about the cardinal numerals. Läs SNG § 8b–8d om grundtalen.

1. ków	10. tobán	100. boqól
2. lábo	20. labaá <u>tan</u>	200. labá boqol
3. sáddex	30. só <u>ddon</u>	300. sáddex boqol
4. áfar	40. afá <u>rtan</u>	...
5. shán	50. kó <u>nton</u>	
6. líc	60. lí <u>x</u> dan	
7. toddóbo	70. toddoba <u>átan</u>	
8. siddéed	80. sidde <u>étan</u>	
9. sagaál	90. sagaá <u>shan</u>	/l/+/t/ > /sh/

Read BSG § 6.8 about the counting form of nouns. Läs SNG § 6.7 om substantivens räkneform.

hál buug *one book | en bok* **hál bisad** *one cat | en katt*
labá buug *two books | två böcker* **labá bisadood** *two cats | två katter*

The number and the following noun constitute a noun phrase. The end of that phrase is sometimes marked by an phrase final high tone. Siffran och det följande ordet utgör en nominalfras. Frasens slut markeras ibland med en hög ton.

Clauses without a verb

There are two important types of clauses containing the verb *is/are* in English. In one type the verb is followed by a noun. The corresponding Somali clause contains no verb, only the particle *waa*. Det finns två viktiga typer av satser som innehåller verbet *är* på svenska. I den ena typen följs verbet av ett substantiv. Den motsvarande somaliska satsen innehåller inget verb, bara partikeln *waa*.

Kani waa Jibriil. *This is Jibril. | Det här är Jibril.*

Jibriil waa árdáy. *Jibril is a student. | Jibril är student.*

Kúwani waa arday. *These are students. | Det här är studenter.*

The noun after *waa* may be accompanied by another noun. Substantivet efter *waa* kan åtföljas av ytterligare ett substantiv.

Kani waa qólka Jibriil. *This is Jibril's room. | Det här är Jibrils rum.*

Tani waa sariirta Jibriil. *This is Jibril's bed. | Det här är Jibrils säng.*

Kani waa dúgsiga Jibriil. *This is Jibril's school. | Det här är Jibrils skola.*

The noun after *waa* may also be accompanied by an adjective, but the important thing is that there is still a noun in the second part of the clause. Substantivet efter *waa* kan också åtföljas av ett adjektiv, men det viktiga är att det i alla fall finns ett substantiv in den andra delen av satsen.

Kani waa dúgsi wéyn. *This is a big school. | Det här är en stor skola.*

If, however, there is no noun in the final part of this type of clause, but only an adjective, then the verb **yahay** has to be used. The subject pronoun is optional.

Men om det inte finns något substantiv i den sista delen av satsen, utan bara ett adjektiv, måste verbet **yahay** användas. Subjektspronomenet är valfritt.

Dúgsigu waa (uu) wéyn yahay. *The school is big. | Skolan är stor.*

Waa (uu) wanaagsán yahay. *It is good. | Den är bra.*

Macállinka Jibriil waa (uu) wanaagsán yahay.

Jibril's teacher is good. | Jibrils lärare är bra.

Finally, remember that some English adjectives correspond to a Somali noun, e.g. **nadíif** *a clean thing*. Then the verb **yahay** is of course not used.

Till sist måste man komma ihåg att vissa svenska adjektiv motsvaras av substantiv på somaliska, t.ex. **nadíif** *en ren sak*. Då används förstås inte verbet **yahay**.

Fásalku waa nadíif.

The classroom is (a) clean (thing). | Klassrummet är rent (en ren sak).

7. Exercises

Exercise 1

Qor tirada.

lix boqol = _____

afar boqol iyo toddobaatan = _____

laba boqol iyo sagaashan = _____

boqol iyo sagaal iyo soddon = _____

siddeed boqol iyo saddex iyo konton = _____

shan boqol iyo kow iyo labaatan = _____

Exercise 2

Waa immisa wadarta shan iyo afar?

Waa _____.

Waa immisa wadarta toddoba iyo kow?

Waa _____.

Waa immisa wadarta laba iyo saddex?

Waa _____.

Exercise 3

English clauses with a noun as the complement after the verb *is/are* correspond to Somali clauses without any verb, just the sentence particle **waa**.

A	NOUN	waa	NOUN
B	NOUN + ADJECTIVE		NOUN
C	PRONOUN		NOUN + ADJECTIVE
D			NOUN + ADJECTIVE

The noun may always be accompanied by an adjective (B).

The initial phrase may also be a pronoun (C) in the subject form such as **kani** *this*, **iyadu** *she* or **isagu** *he*.

The initial phrase may also be left empty (D), corresponding to English *he*, *she*, *it* or *they*.

Combine the given words into sentences of the discussed type. Don't forget the subject ending if it is necessary.

1. Axmed + kalkaaliye
2. Sahro + macallimad
3. Maryan + dhakhtarad + wanaagsan

4. Cumar + arday + wanaagsan
5. kan/tan + kubbad + yar
6. kan/tan + banooni + wanaagsan
7. kan/tan + shimbir + weyn
8. qolka + nadiif
9. jidka + khatar
10. carruurta + shan

Exercise 4

English clauses with an adjective as the complement after the verb *is/are* correspond to Somali clauses with the verb **yahay/tahay**. The sentence particle is optionally followed by a short subject pronoun.

A	NOUN	waa	(uu)	ADJECTIVE	yahay
B	NOUN + ADJECTIVE				
C	PRONOUN		(ay)		tahay
D					

Gurigu waa (uu) weyn yahay. *The house is big.*

Sariirtu waa (ay) wanaagsan tahay. *The bed is good.*

The initial noun may be accompanied by an adjective (B). We will meet such examples in the next lesson, but we leave them aside here, since the adjective needs to be in its special subject form.

The initial phrase may also be a pronoun (C) in the subject form such as **kani** *this*, **iyadu** *she* or **isagu** *he*.

Kani waa (uu) yár yahay. *This one is small.*

Iyádu waa (ay) jirrán tahay. *She is ill.*

The initial phrase may also be left empty (D), corresponding to English *he, she, it* or *they*.

Waa (ay) ladán tahay. *She is well.*

Combine the given words into sentences of the discussed type. Don't forget the subject ending where it is necessary.

1. albaabka + weyn
2. wiilka + jirran
3. banooniga + Axmed + wanaagsan
4. dhakhtarka + daallan
5. isbitaalka + weyn
6. ninka + jirran
7. liinta + wanaagsan
8. bisadda + yar
9. macallimadda + daallan
10. qolka + Maryan + yar

Exercise 5

English clauses with the verb *has/have* followed by a noun that constitutes the grammatical object most often correspond to Somali clauses with the focus particle **waxa** (literally: *the thing*) that puts some extra emphasis on the object noun following after the verb. This focus particle is normally followed by a short subject pronoun.

A	NOUN	waxa	uu	léeyahay	NOUN
B	NOUN + ADJ.				
C	PRONOUN		ay	léedahay	NOUN + ADJ.
D					

Axmed waxa uu léeyahay gúri wéyn. *Ahmed has a big house.*

Ahmed the thing he has (is) a house big

Maryan waxa ay léedahay baabúur yar. *Maryan has a small car.*

Maryan the thing she has (is) a car small

The initial noun may be accompanied by an adjective (B). We will meet such examples in the next lesson, but we leave them aside here, since the adjective needs to be in its special subject form.

The initial phrase may also be a pronoun (C) in the subject form such as **kani** *this*, **iyadu** *she* or **isagu** *he*.

Iyádu wáxa ay léedahay lába wiil. *She has two boys.*

The initial phrase may also be left empty (D), corresponding to English *he, she, it* or *they*.

Wáxa uu léeyahay carruúr badan. *He has many children.*

Combine the given words into sentences of the discussed type. Don't forget the subject ending where it is necessary.

1. aabbe + saddex + bakayle
2. gabarta + banooni + yar
3. dhakhtaradda + baabuur + wanaagsan
4. ninka + dukaan + weyn
5. wiilka + ul + yar
6. macallinka + carruur + badan
7. hooyo + laba + sac
8. Maryan + saaxiib + wanaagsan
9. Cabdi + saddex + saaxiib
10. Sahro + laba + bisad

Self-correcting exercises

[7.1 Demonstrative endings on feminine nouns](#)

[7.2 Demonstrative endings on masculine nouns](#)

[7.3 Verb endings and subject pronouns](#)

[7.4 Counting form of nouns](#)

[7.5 Larger numbers](#)

[7.6 Adding together](#)

Translate into Somali

1. The snake is (a) dangerous (thing).
2. The girl is a good pupil
3. Ahmed is a small boy.
4. Sahra is a good teacher.
5. This is a big hospital.
6. Ahmed is ill.
7. The car is big.
8. The cat is tired.
9. The table is small.
10. My car is good.
11. Sahra has two boys.
12. The teacher has fifteen books.
13. Ahmed has a small cat.
14. The bird has a big stick.
15. Dad has many children.
16. Sahra is my mother.
17. Muuse is my brother.
18. Ahmed is my son.
19. Maryan is my friend.
20. Omar is my husband.
21. Faduma is my sister.

Solutions to the exercises

https://docs.google.com/document/d/1WcESx1mldIq_TYj0xZUSSb7LRYZUWCns2FCjL6_raKc/edit?usp=sharing

Unit 8

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435642>

Translations

<https://docs.google.com/document/d/1r8ucdc14Npdud4AlmB0ONa6rHyjrVaz7KV2jTIs9Iqg>

8. New words

gabár -ta	<i>girl</i>	<i>flicka</i>
má	<i>not</i>	<i>inte</i>
aha	<i>is</i> [the negative form of <i>yahay</i> and <i>tahay</i>]	<i>är</i> [den nekade formen av <i>yahay</i> och <i>tahay</i>]

8. Comments

§ 10.1 Contraction

If the noun (the name) ends in a vowel, *baa* is generally contracted with the preceding word becoming just **-aa**.

§ 10.2 Demonstrative pronouns

The suffixes **-kaas**, **-taas** may also be used as independent words.

§ 10.3 Subject ending

The demonstrative pronouns take the ending **-i** when they occur as the subject of a clause.

§ 11.1 Negation particle

Negated statements contain the particle **má** *not* which always carries a high tone.

§ 10.1 Kontraktion

Om substantivet (namnet) slutar på vokal dras **baa** gärna samman med det föregående ordet i form av bara **-aa**.

§ 10.2 Demonstrativa pronomen

Suffixen **-kaas**, **-taas** kan även användas som självständiga ord.

§ 10.3 Subjektsändelse

De demonstrativa pronomenens tar ändelsen **-i** då de används som subjekt i satsen.

§ 11.1 Negationspartikel

Nekade påståenden innehåller partikeln **má** *inte* som alltid är betnad.

§ 11.2 Negative verb form

The verb *is* has the special negative form **aha**.

§ 11.2 Negativ verbform

Verbet *är* har den särskilda negativa formen **aha**.

Possession

Possession is expressed by first mentioning the possessed object and then adding the possessor (owner). The possessed object is in the definite form (has the definite article suffix).

gúriga Ahmed Ahmed's house

baabúurka Sahra Sahra's car

When the owner is not expressed by a name, but by an ordinary noun, also that noun is in the definite form, just like in English when the preposition *of* is used.

míiska wíilka *the boy's table (the table of the boy)*

búugga gabárta *the girl's book (the book of the girl)*

The first noun in such a phrase is the head noun (the main word). It governs the choice between **kani/tani**. The gender of the owner doesn't make any difference.

Kani waa míiska gabárta. *This is the girl's table.*

Tani waa sariírta wíilka. *This is the boy's bed.*

8. Exercises

Self-correcting exercises

[8.1 Definite form of nouns](#)

[8.2 Demonstrative suffixes for feminine nouns](#)

[8.3 Possessive suffixes for feminine nouns](#)

[8.4 Short possessive suffixes for feminine nouns](#)

8.5 Demonstrative suffixes for masculine nouns

8.6 Possessive suffixes for masculine nouns

8.7 Short possessive suffixes for masculine nouns

Exercis 8.1 – Translate

1. This is Hassan's house.
 2. This is Sahra's family.
 3. This is the teacher's book.
 4. This is the doctor's room.
 5. This is the boy's bed.
 6. This is the girl's cat.
 7. This is the pupil's chair.
 8. This is the man's shop.
-
1. How are you?
 2. Good.
 3. What's your name?
 4. My name is Sahra.
 5. And she, what's her name?
 6. Her name is Safia.
 7. This is Luul.
 8. This is a boy.
 9. This is Ahmed.
 10. This is a girl.
 11. This is a big school.
 12. This is a good student.
 13. This is Luul's room.
 14. This is Sahra's school.
 15. This is the teacher's car.
 16. This is the boy's teacher.
 17. Hassan is a small boy.

18. Hassan is small.

Solutions to the exercises

<https://docs.google.com/document/d/19NxbwH14-uD8ZP9pqoCy3D2Y5Q3OM9Kenx9ZoqCpy1Y/edit?usp=sharing>

Unit 9

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435643>

Translations

https://docs.google.com/document/d/1RLivp7NudZ6FBGH5dH_OoS3c0UO45TgZG2va6KOpgCA

9. New words

Quizlet

English: <https://quizlet.com/462496206/>

Svenska: <https://quizlet.com/368424356/>

aan (short subject form)	<i>I</i>	<i>jag</i>
adíga (long form)	<i>you (one person)</i>	<i>du</i>
ahay	<i>I am</i>	<i>jag är</i>
akhrínayaa	<i>is reading</i>	<i>läser</i>
aníga (long form)	<i>I</i>	<i>jag</i>
báa	<i>focuses the preceding phrase</i>	<i>fokuserar föregående fras</i>
búug -ga (En.)	<i>book</i>	<i>bok</i>
cúnayaa	<i>is eating</i>	<i>äter</i>
daaqád -da	<i>window</i>	<i>fönster</i>
dariishád^s -da	<i>window</i>	<i>fönster</i>
dhálo -áda	<i>bottle</i>	<i>flaska</i>
dhéer (adj.)	<i>long, tall, high</i>	<i>lång, hög</i>
durbáan -ka	<i>drum</i>	<i>trumma</i>
gaabán (adj.)	<i>short, low</i>	<i>kort, låg</i>
géed -ka	<i>tree, plant</i>	<i>träd, växt</i>
háa (interj.)	<i>yes</i>	<i>ja</i>
hál -sha	<i>camel (female)</i>	<i>kamelhona</i>
harámcad -ka	<i>cheetah, leopard, panther</i>	<i>panter, leopard</i>
isága (m.) (long form)	<i>he, it</i>	<i>han</i>
ká (prep.)	<i>from, of; than</i>	<i>från, av, än</i>
lacág -ta	<i>money</i>	<i>pengar</i>
má / ma (part.)	<i>marks yes/no-question</i>	<i>markör för ja/nej-fråga</i>

má (part.)	<i>not</i> (in main clause)	<i>inte</i> (i huvudsats)
má ihi (má ahi)	<i>I am not</i>	<i>(jag) är inte</i>
más -ka	<i>snake</i>	<i>orm</i>
maxáa? (pron. + focus)	<i>what?</i>	<i>vad?</i>
máya (interj.)	<i>no</i>	<i>nej</i>
minaarád -da (Ar.)	<i>minaret</i>	<i>minaret</i>
nadiifinayaa (Ar.)	<i>is cleaning</i>	<i>rengör</i>
qálin -ka (Ar.)	<i>pen</i>	<i>penna</i>
qalinqóri -ga	<i>pencil</i>	<i>blyertspenna</i>
qórayaa (Ar.)	<i>is writing</i>	<i>skriver</i>
raadínayaa	<i>is looking for, is searching for</i>	<i>letar efter</i>
ratí -ga	<i>pack camel</i>	<i>lastkamel</i>
samaynayaa	<i>is doing, is making</i>	<i>gör</i>
sawírayaa (Ar.)	<i>is drawing</i>	<i>ritar, tecknar</i>
sheéko -áda	<i>story</i>	<i>berättelse</i>
tirínayaa	<i>is counting</i>	<i>räknar</i>
wáx -a	<i>thing; something</i>	<i>sak; något</i>

9. Grammar in focus

In this lesson regular verbs in the present tense, more personal pronouns and the comparative degree of adjectives are introduced.

I den här lektionen introduceras regelbundna verb i presens, fler personliga pronomen och adjektivens komparativform.

We will also see examples of the vocative form, the question particle, the negation, another focus particle as well as the plural form of nouns.

Vi stöter också på vokativen, frågepartikeln, negationen, en ny fokuspartikel samt substantivens pluralform.

Personal pronouns 1

	SHORT FORMS		LONG FORMS
1 p sing.	aan	<i>I</i>	aníga
2 p sing.	aad	<i>you</i>	adíga
3 p sg. m.	uu	<i>he</i>	isága
3 p sg. f.	ay	<i>she</i>	iyáda

The long forms are actually nouns with the definite article **-ga**, **-da**. They also

De långa formerna är egentligen substantiv med den bestämda artikeln

take the ending **-u** when they function as the subject of a clause.

-ga, -da. De får också ändelsen **-u** då de fungerar som subjekt.

The present progressive

Just like in English, Somali verbs have simple and progressive forms.

Precis som i engelskan har somaliska verb enkelt och progressivt presens.

/ay/ marks the progressive form

/ay/ markerar progressiv form

/s/ marks the 3rd person feminine (*she*) and 2nd person (*you*)

/s/ markerar 3 person femininum (*hon*) och 2 person (*du*)

/aa/ marks the present tense

/aa/ markerar presens

-ay -aa	waa aan raadínayaa	<i>I am searching / jag letar</i>
-ay-s-aa	waa aad raadínaysaa	<i>you are searching / du letar</i>
-ay -aa	waa uu raadínayaa	<i>he is searching / han letar</i>
-ay-s-aa	waa ay raadínaysaa	<i>she is searching / hon letar</i>

The high tone in the progressive forms goes on the vowel position immediately before the progressive ending /ay/.

Betoningen i progressiv form ligger på vokalpositionen närmast före den progressiva ändelsen /ay/.

The sentence type particle and the subject pronoun do not have their own high tone before a progressive form.

Satstypspartikeln och subjektspronomenet har ingen egen betoning före de progressiva formerna.

The irregular verb *yahay* 'is'

1 p. sing.	ahay	<i>I am jag är</i>
2 p. sing.	tahay	<i>you are du är</i>
3 p. sg. m.	yahay	<i>he is, it is han, den det är</i>
3 p. sg. f.	tahay	<i>she is, it is hon, den , det är</i>

5. Comparative degree 3

The comparative degree is expressed by the preposition **ká** *from, than* standing before the adjective. Komparativ uttrycks med prepositionen **ká** *från, än* framför adjektivet.

Shan waa ay **ká yar tahay siddéed.**

Five is less than eight. | Fem är mindre än åtta.
(literally: *Five is little from eight. | Fem är lite jämfört med åtta.*)

Possessive pronouns 3

MORPHEM	FULL FORMS		SHORT ENDINGS	
	MASC. / FEM.		MASC. / FEM.	
/ay/	kayga / tayda	<i>mine, my min</i>	-kay / -tay	
/aa/	kaaga / taada	<i>your(s) din</i>	-kaa / -taa	
/eed/	keeda / teeda	<i>her(s), its hennes, dess</i>	-keed / -teed	
/ood/	kooda / tooda	<i>their(s) deras</i>	-kood / -tood	

Adjectives with subject ending

If the noun phrase that functions as the subject ends with an adjective, then the subject ending **-i** is added to the adjective. No subject ending is added to the noun. Om den substantivfras som är subjekt slutar med ett adjektiv används subjektsändelsen **-i**. Substantivet får ingen subjektsändelse.

Bisádda **yari wáxa ay raadínaysaa hooyádeed.**

The little cat is searching for its mother.
Den lilla katten letar efter sin mamma.

5. The sentence paricle 'ma' in questions

The particle **ma**⁴ is used to form yes/no-questions. It is obligatory. It is stressed with a high tone before verb forms that don't have a high tone.

Partikeln **ma**⁵ används för att bilda ja/nej-frågor. Den är obligatorisk. Den betonas framför verbformer som inte har någon betoning.

 Adígu má tahay hooyáday? *Are you my mother?* | *Är du min mamma?*

Before progressive verb forms, however, **ma** is not stressed with a high tone since those verb forms have a high tone.

Framför progressiva verbformer betonas däremot inte **ma** eftersom dessa verbformer har en betoning.

5. The negative 'má'

The particle **má** *not* is always stressed with a high tone. It is the negative counterpart of **waa**. After **má** *not* special negative verb forms must be used:

Partikel **má** *inte* är alltid betonad. Den utgör motsatsen till **waa**. Efter **má** *inte* måste man använda speciella "nekade" verbformer:

 má ihi (má ahi) *I am not* | *jag är inte*

5. Vocative

This form expresses that the noun phrase is used in order to address somebody. The vocative ending after feminine noun phrases is /ey/, written **-ey/-eey** or **-ay/-aay**. The vowel length reflects to what extent the ending is protracted in pronunciation. To signalise a large degree of emotion, more than two vowel letters are sometimes written.

Denna form anger att substantivfrasen ska uppfattas som direkt tilltal.⁶ Vokativändelsen efter feminina substantivfraser är /ey/ som förstås kan skrivas både **-ey/-eey** och **-ay/-aay**. Vokallängden återspeglar i vilken mån man drar ut på ändelsen i uttalet. Blir man mera känslös så kan man ibland rent av skriva mer än två vokaltecken.

⁴ Many languages have a similar particle, e.g., Finnish (*-ko/-kö*), Polish (*czy*), French (*est-ce que*), Persian (*āyā*) and Arabic (*hal*), but in most of those languages the use is not obligatory.

⁵ I svenskan kan ibland *måntro* användas på motsvarande sätt. Många andra språk har en liknande partikel, t.ex. finska (*-ko/-kö*), polska (*czy*), franska (*est-ce que*), persiska (*āyā*) och arabiska (*hal*), men i de flesta språk är den inte obligatorisk.

⁶ I svenskan finns inte någon vokativform (annat än dialektalt, t.ex. göteborgskt *dô!*), men i många andra språk bildas vokativformer med olika ändelser. I arabiskan används den framförställda partikeln **yaa**. I svenskan kan samma effekt uppnås på andra sätt, t.ex. genom att lägga till *min*, *kära* eller *du* framför substantivfrasen, t.ex. *Vad vill du, min lilla vän?* *Du Lena, kan du komma hit ett ögonblick?*

 Bisádda yaréey!

Dear little cat! | Kära lilla katt!

7-9. Indefinite “pronoun”

Many English pronouns correspond to nouns in Somali. The noun **wax** *a thing* is used like English *something*.

Många svenska pronomen motsvaras i somaliskan av substantiv. Substantivet **wax** *en sak* används som motsvarighet till svenskans *något, någonting*.

Hoóyo wáx baa ay cúnaysaa.

Mother is eating (something). | Mamma äter en sak/någonting.

7-9. The sentence particle ‘baa’

The word **baa** puts focus on the immediately preceding noun phrase.

Ordet **baa** lägger fokus på den direkt föregående substantivfrasen.

The question word **maxáy?** *what?* and the focus particle **baa** always merge into one word – the contraction **maxáa?**

Frågeordet **maxáy?** *vad?* dras alltid samman med **baa** till formen **maxáa?**

7-9. Plural of nouns

The most common plural ending for nouns is **-ó**.

Den vanligaste pluraländelsen för substantiv är **-ó**.

úl *stick | pinne, käpp*

uló *sticks | pinnar, käppar*

9.6 Letters of the alphabet

The traditional order of the letters in the Somali alphabet follows the order of the Arabic alphabet. See BSG § 2.1. That is why the objects in the comparisons are referred to as B and T. Those are the first two letters of the traditional Somali alphabet.

All the names of the consonants letters are composed of the consonant followed by the vowel /a/ and the glottal stop, i.e. **ba’, ta’, ja’, xa’, kha’, da’, ra’, sa’, sha’, dha’...**

9. Exercises

Self-correcting exercises

[9.1 The verb 'yahay'. Part 1](#)

[9.2 The verb 'yahay'. Part 2](#)

[9.3 Present progressive](#)

[9.4 Mixed demonstratives](#)

[9.5 Mixed possessives](#)

[9.6 More or less than...](#)

Exercise 9.1

Fill in the empty spaces with **yar** or **Fyll** i luckorna med **yar** eller **weyn**.
weyn.

Lix iyo soddon waa ay ka ____ tahay laba iyo konton.

Laba iyo konton waa ay ka ____ tahay lix iyo soddon.

Shan iyo toban waa ay ka ____ tahay sagaal iyo toban.

Sagaal iyo toban waa ay ka ____ tahay shan iyo toban.

Afartan iyo shan waa ay ka ____ tahay labaatan iyo shan.

Labaatan iyo shan waa ay ka ____ tahay afartan iyo shan.

Afartan iyo lix waa ay ka ____ tahay soddon iyo sagaal.

Soddon iyo sagaal waa ay ka ____ tahay afartan iyo lix.

Labaatan iyo toddobo waa ay ka ____ tahay labaatan iyo siddeed.

Labaatan iyo siddeed waa ay ka ____ tahay labaatan iyo toddobo.

Konton iyo afar waa ay ka ____ tahay soddon iyo toddobo.

Soddon iyo toddobo waa ay ka ____ tahay konton iyo afar.

Soddon waa ay ka ____ tahay konton.

Konton waa ay ka ____ tahay soddon.

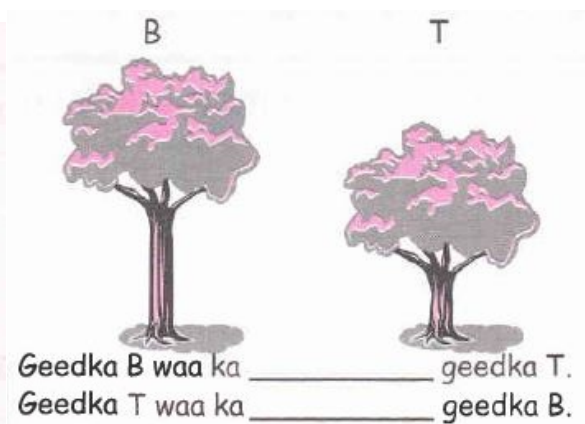
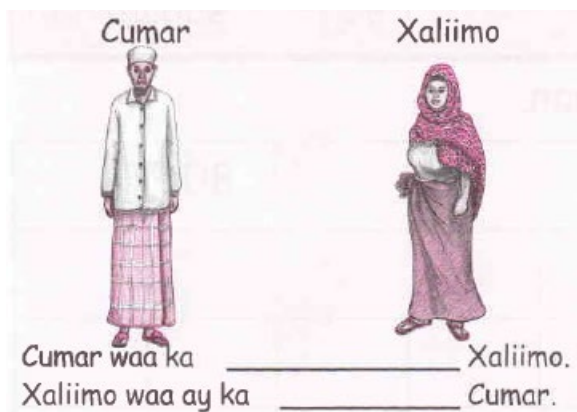
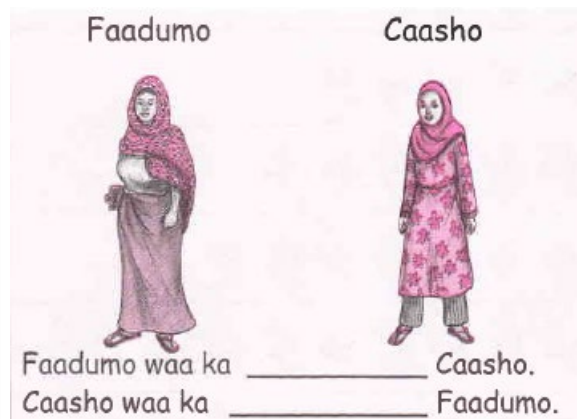
Saddex iyo afartan waa ay ka ____ tahay laba iyo toddobaatan.

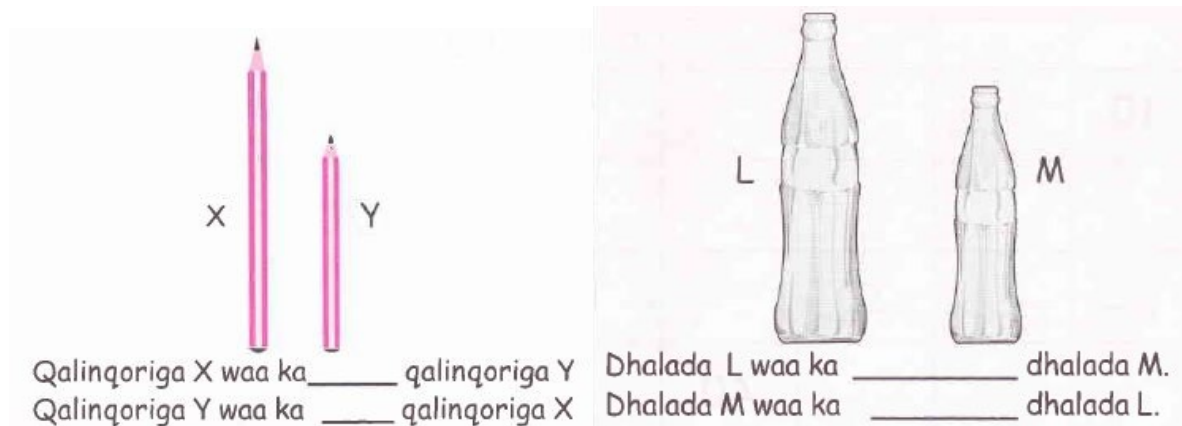
Laba iyo toddobaatan waa ay ka ____ tahay saddex iyo afartan.

Exercise 9.2

Fill in the empty spaces with **dheer** or **gaaban**. Use the preposition **ka** and the verb **yahay/tahay** where suitable.

Fyll i luckorna med **dheer** eller **gaaban**. Använd prepositionen **ka** och verbet **yahay/tahay** efter behov.

Xisaab 1, Muqdisho 2001: 92

Exercise 9.3

Another common sentence structure is the so called POLAR QUESTION, which requires *yes* or *no* as its answer. Polar questions contain the question particle **ma**. If the predicate part is a noun, it will normally also contain a focus particle signalling that this noun is the focused part of the question.

	SUBJECT		PREDICATE	
A	NOUN	ma	NOUN	baa?
B	NOUN + ADJECTIVE			
C	NOUN + NOUN		NOUN + ADJECTIVE	
D	PRONOUN			
E				

- A. **Ninku ma Xasan baa?** *Is the man Hassan?*
- B. **Xasan ma dhakhtar wanaagsan baa?** *Is Hassan a good doctor?*
- C. **Ninkaas magaciisu ma Xasan baa?** *Is the man's name Hassan?*
- D. **Taasi ma Maryan baa?** *Is that Maryan?*
- E. **Ma Xasan baa?** *Is it Hassan?*

The negation particle **ma** and the focus particle **ayaa** fuse into one word which is placed after the predicate noun phrase.

	SUBJECT	PREDICATE	
A	NOUN	NOUN	
B	NOUN + ADJECTIVE		

C	NOUN + NOUN	NOUN + ADJECTIVE	miyaa?
D	PRONOUN		
E			

- A. **Ninku Xasan miyaa?** *Is the man Hassan?*
 B. **Xasan dhakhtar wanaagsan miyaa?** *Is Hassan a good doctor?*
 C. **Ninkaas magaciisu Xasan miyaa?** *Is the man's name Hassan?*
 D. **Taasi Maryan miyaa?** *Is that Maryan?*
 E. **Xasan miyaa?** *Is it Hassan?*

The above sentence pattern tables can be simplified into the following more general tables where NOUN PHRASE represents different kind of constructions, such as: just a noun (**kubbad**), noun + noun (**kubbadda cagta**), noun + adjective (**bisad yar**), just a pronoun (**kani, taasi**) etc.

	SUBJECT		PREDICATE	
A	NOUN PHRASE	ma	NOUN PHRASE	baa?
B				

	SUBJECT	PREDICATE	
A	NOUN PHRASE	NOUN PHRASE	miyaa?
B			

Finally it should be pointed out that female names in -a/-o and the focus particle baa are contracted into a long **-aa** at the end of the name. Compare.

Taasi ma Maryan baa? **Taasi Maryan miyaa?** *Is that Maryan?*
Taasi ma Sahraa? **Taasi Sahra miyaa?** *Is that Sahra?*

It should also be pointed out that the last word of the subject phrase has to be marked with a subject ending if it ends with a definite article or a long possessive ending. In that case -a is substituted by -u.

base form	subject form	
wiilka	wiilku	<i>the boy</i>

wiilkayga	wiilkaygu	<i>my boy</i>
magaceeda	magaceedu	<i>her name</i>

If the subject phrase ends with a demonstrative pronoun or suffix, an -i is added.

kan, tan	kani, tani	<i>this</i>
kaas, taas	kaasi, taasi	<i>that</i>
ninkan, kabtan	ninkani, kabtani	<i>this man, this shoe</i>

Answers to the above questions may be positive or negative.

A positive answer will contain the positive declarative sentence particle **waa**.

Haa, ninku waa Xasan. *Yes, the man is Hassan.*

Haa, Xasan waa dhakhtar wanaagsan. *Yes, Hassan is a good doctor.*

Haa, ninkaas magaciisu waa Xasan. *Yes, the man's name is Hassan.*

Haa, taasi waa Maryan. *Yes, that is Maryan.*

Haa, waa Xasan. *Yes, it is Hassan.*

A negative answer will contain the negation particle **ma** *not* and the negative verb form **aha** *is* (corresponding to the positive **yahay/tahay**).

Maya, ninku ma aha Xasan. *No, the man isn't Hassan.*

Maya, Xasan ma aha dhakhtar wanaagsan.

No, Hassan isn't a good doctor.

Maya, ninkaas magaciisu ma aha Xasan.

No, the man's name isn't Hassan.

Maya, taasi ma aha Maryan. *No, that isn't Maryan.*

Maya, ma aha Xasan. *No, it isn't Hassan.*

A following correction may be introduced by *but* in English. In Somali it is introduced by the conjunction **ee** *but* (Sw. *utan*) followed by the positive declarative sentence particle **waa**.

Ma Maryan baa? Maryan miyaa? *Is it Maryan?*

Maya, ma aha Maryan, ee waa Sahra. *No, it's not Maryan, but Sahra.*

Maya, ma aha aabbahay, ee waa walaalkay.

No, it's not my father, but my brother.

Translate

1. Is this man Hassan?
2. Is that man's name Hassan?
3. No, it's not Hassan, but Ali.
4. Is Hassan a doctor?
5. No, he's not a doctor, but a teacher.
6. Is this a table?
7. No, it's not a table, but a stool.
8. Is Sahra you sister?
9. No, she's not my sister, but my friend.
10. Is Maryan your daughter?
11. Yes, she is my daughter.

Exercise 9.4

In Chapter 4, exercise number 5 was devoted to sentences with the verb **leeyahay** *has*. The same sentence pattern can be used with any verb that is followed by an object noun. Typically, such clauses contain the focus particle **waxa** that points to and puts some extra emphasis on the object noun following after the verb at the end of the clause. The focus particle should always be followed by a short subject pronoun.

A	SUBJECT NOUN PHRASE	waxa	uu	léeyahay	OBJECT NOUN PHRASE
			aan	qórayaa akhrínayaa sawírayaa	
B			ay	léedahay	
			aad	qóraysaa akhrínaysaa sawíraysaa	

Axmed waxa uu sawírayaa gúri wéyn. *Ahmed is drawing a big house.*

Ahmed the thing he is drawing (is) a house big

Maryan waxa ay akhrínaysaa búug. *Maryan is reading a book.*

Maryan the thing she is reading (is) a book

(Anígu) waxa aan tirínayaa lacágtá. *I am counting the money.*

I the thing I am counting (is) ten money

Combine the given words into sentences of the discussed type. Don't forget the subject ending where it is necessary.

1. ardayadda + sawir... + bakayle
2. gabarta + lee... + banooni + yar
3. dhakhtaradda + cun... + wax + wanaagsan
4. ninka + akhri... + buug + fiican
5. wiilka + tiri... + ulo + badan
6. macallinka + qor... + erayo + badan
7. hooyaday + tiri... + lacag + badan
8. Maryan + sawir... + saaxiibaddeed + wanaagsan
9. Cabdi + akhri... + magaceeda

10. Axmed + sawir... + laba + bisad
11. bisadda + raadi... + carruurteeda
12. Muuse + nadiifi... + qolkiisa + yar
13. Xasan + raadi... + saaxiibkiis
14. Sahro + nadiifi... + qolka + cuntada

Translate into Somali

1. Is her name Luul?
2. Yes, her name is Luul.
3. No, her name isn't Luul, but Sahra.
4. Is his name Abdi?
5. Yes, it is Abdi.
6. No, it's not Abdi, but Ahmed.
7. Is your mother a teacher?
8. Yes, she is a teacher.
9. No, she isn't a teacher, but a nurse.
10. Is this your brother?
11. No, it's not my brother, but my friend.
12. Is Sahra you sister?
13. No, she isn't my sister, but my daughter.
14. Is that boy your son?
15. No, he isn't my son, but her son.

Check your translations:

<https://docs.google.com/document/d/1ciOqFcrHtUK6ljlL0z7bLcxmb9OtpHmp0obrY8D64U/edit?usp=sharing>

9. Solutions

5.1 – The short subject pronoun is optional when the predicate consists of an adjective + the verb **yahay/tahay**.

Lix iyo soddon waa (ay) ka **yar** tahay laba iyo konton.

Laba iyo konton waa (ay) ka **weyn** tahay lix iyo soddon.

Shan iyo toban waa (ay) ka **yar** tahay sagaal iyo toban.

Sagaal iyo toban waa (ay) ka **weyn** tahay shan iyo toban.

Afartan iyo shan waa (ay) ka **weyn** tahay labaaan iyo shan.

Labaatan iyo shan waa (ay) ka **yar** tahay afartan iyo shan.

Afartan iyo lix waa (ay) ka **weyn** tahay soddon iyo sagaal.

Soddon iyo sagaal waa (ay) ka **yar** tahay afartan iyo lix.

Labaatan iyo toddobo waa (ay) ka **yar** tahay labaaan iyo siddeed.

Labaatan iyo siddeed waa (ay) ka **weyn** tahay labaaan iyo toddobo.

Konton iyo afar waa (ay) ka **weyn** tahay soddon iyo toddobo.

Soddon iyo toddobo waa (ay) ka **yar** tahay konton iyo afar.

Soddon waa (ay) ka **yar** tahay konton.

Konton waa (ay) ka **weyn** tahay soddon.

Saddex iyo afartan waa (ay) ka **yar** tahay laba iyo toddobaatan.

Laba iyo toddobaatan waa (ay) ka **weyn** tahay saddex iyo afartan.

5.2 – The short subject pronoun is optional when the predicate consists of an adjective + the verb **yahay/tahay**.

Minaaradda B waa (ay) ka **gaaban tahay** minaaradda T.

Minaaradda T waa (ay) ka **dheer tahay** minaaradda B.

Faadumo waa (ay) ka **dheer (?) tahay** Caasho.

Caasho waa (ay) ka **gaaban (?) tahay** Faadumo.

(It's difficult to tell from the pictures who is the taller one.)

Cumar waa (uu) ka **dheer yahay** Xaliimo.

Xaliimo waa (ay) ka **gaaban tahay** Cumar.

Geedka B waa (uu) ka **dheer yahay** geedka T.
Geedka T waa (uu) ka **gaaban yahay** geedka T.

Qalinqoriga X waa (uu) ka **dheer yahay** qalinqoriga Y.
Qalinqoriga Y waa (uu) ka **gaaban yahay** qalinqoriga X.

Dhalada L waa (ay) ka **dheer tahay** dhalada M.
Dhalada M waa (ay) ka **gaaban tahay** dhalada L.

5.3 – Suggested translations: 1. Ninkani ma Xasan baa? 1. Ninkani Xasan miyaa? 2. Ninkaas magaciisu ma Xasan baa? 2. Ninkaas magaciisu Xasan miyaa? 3. Maya, ma aha Xasan, ee waa Cali. 4. Xasan ma dhakhtar baa? 4. Xasan dhakhtar miyaa? 5. Maya, ma aha dhakhtar, ee waa macallin. 6. Kani ma miis baa? 6. Kani miis miyaa? 7. Maya, ma aha miis, ee waa gambar / gambadh. 8. Sahra ma walaashaa baa? 8. Sahra walaashaa miyaa? 9. Maya, ma aha walaashay, ee waa saaxiibadday / saaxiibtay. 10. Maryan ma gabartaada / gabadhaada baa? 10. Maryan gabartaada / gabadhaada miyaa? 11. Haa, waa gabartayda / gabadhayda.

5.4 – Suggested solutions: 1. Ardayaddu waxa ay sawiraysaa bakayle. 2. Gabartu waxa ay leedahay kubbad / banooni yar. 3. Dhakhtaraddu waxa ay cunaysaa wax wanaagsan. 4. Ninku waxa uu akhrinayaa buug fiican. 5. Wiilku waxa uu tirinayaa ulo badan. 6. Macallinku waxa uu qorayaa erayo badan. 7. Hooyaday waxa ay tirinaysaa lacag badan. 8. Maryan waxa ay sawiraysaa saaxiibaddeed wanaagsan. 9. Cabdi waxa uu akhrinayaa magaceeda. 10. Axmed waxa uu sawirayaa laba bisadood. 11. Bisaddu waxa ay raadinaysaa carruurteeda. 12. Muuse waxa uu nadiifinayaa qolkiisa yar. 13. Xasan waxa uu raadinayaa saaxiibkiis. 14. Sahro waxa ay nadiifinaysaa qolka cuntada.

Unit 10

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435644>

Translations

<https://docs.google.com/document/d/1uIWYHsB644dy4H7DmFo9DoSAeRk43mfCicK-c7cYOqo>

10. New words

kani	<i>this</i> (masculine)	<i>det här</i> (maskulinum)
kúma?	<i>who?</i> (masculine)	<i>vem?</i> (maskulinum)

Contraction / Sammandragning

wéeye (= wáa + yahay)

10. Comments

§ 13.1 Word order for 'waa'

In clauses with two nouns connected by the verb *is*, the most common corresponding structure in Somali is subject + **waa** + predicative complement

N_S + **waa** + N_{PC}

Magaciisu waa Axmed.

Magaciisu waa maxay?

Waa always sticks in front of the predicative complement, but the subject may move to the end.

waa + N_{PC} + N_S

Waa maxay magaciisu?

§ 13.2 Word order for 'weeye'

Other synonymous, but less frequent structures are

§ 13.1 Ordföljd med 'waa'

I satser med två substantiv som knyts ihop med verbet *är*, blir den vanligaste motsvarande strukturen på somaliska

subjekt + **waa** + predikativ

N_S + **waa** + N_{PF}

Magaciisu waa Axmed.

Magaciisu waa maxay?

Waa står alltid framför prediakt-fyllnaden, men subjektet kan flytta till slutet av satsen.

waa + N_{PF} + N_S

Waa maxay magaciisu?

§ 13.2 Ordföljd med 'weeye'

En annan likvärdig, men mindre vanlig struktur är

N_{Subj} + N_{PredComp} + **weeye**
Magaciisu weeye Axmed.
 N_{Subj} + N_{PredComp} + **weeye**
Magaciisu Axmed weeye.
 N_{PredComp} + **weeye** + N_{Subj}
Axmed weeye magaciisu.

N_{Subj} + N_{PredComp} + **weeye**
Magaciisu weeye Axmed.
 N_{Subj} + N_{PredComp} + **weeye**
Magaciisu Axmed weeye.
 N_{PredComp} + **weeye** + N_{Subj}
Axmed weeye magaciisu.

13. Say in Somali / Säg på somaliska

1. What's his name?
– His name is Ahmed.
[Som: Axmed]
2. What's his name?
– His name is Hassan.
[Som: Xasan]
3. What's his name?
– His name is Farah.
[Som: Faarax]
4. What's his name?
– His name is Muse.
[Som: Muuse]
5. What's his name?
– His name is Nur.
[Som: Nuur]
6. What's his name?
– His name is Ali.
[Som: Cali]
7. What's his name?
– His name is Hamid.
[Som: Xamiid]
8. What's his name?
– His name is Osman.
[Som: Cusmaan/Cismaan]
9. What's his name?
– His name is Yusuf.
[Som: Yuusuf]
10. What's his name?
– His name is Amir.
[Som: Amiir]

1. Vad heter han?
– Hans namn är Ahmed.
[Som: Axmed]
2. Vad heter han?
– Hans namn är Hassan.
[Som: Xasan]
3. Vad heter han?
– Hans namn är Farah.
[Som: Faarax]
4. Vad heter han?
– Hans namn är Muse.
[Som: Muuse]
5. Vad heter han?
– Hans namn är Nur.
[Som: Nuur]
6. Vad heter han?
– Hans namn är Ali.
[Som: Cali]
7. Vad heter han?
– Hans namn är Hamid.
[Som: Xamiid]
8. Vad är hans namn?
– Hans namn är Osman.
[Som: Cusmaan/Cismaan]
9. Vad är hans namn?
– Hans namn är Yusuf.
[Som: Yuusuf]
10. Vad är hans namn?
– Hans namn är Amir.
[Som: Amiir]

11. What's his name?

– His name is Jama.

[Som: Jaamac]

12. What's his name?

– His name is Hirsi.

[Som: Xirsi]

13. What's his name?

– His name is Abdi.

[Som: Cabdi]

14. What's his name?

– His name is Hussein.

[Som: Xuseen]

11. Vad är hans namn?

– Hans namn är Jama.

[Som: Jaamac]

12. Vad är hans namn?

– Hans namn är Hirsi.

[Som: Xirsi]

13. Vad är hans namn?

– Hans namn är Abdi.

[Som: Cabdi]

14. Vad är hans namn?

– Hans namn är Hussein.

[Som: Xuseen]

13. Suggested translations / Förslag till översättning

1. Magaciis? – Magaciisu waa Axmed.
2. Magaciis? – Magaciisu waa Xasan.
3. Magaciis? – Magaciisu waa Faarax.
4. Magaciis? – Magaciisu waa Muuse.
5. Magaciis? – Magaciisu waa Nuur.
6. Magaciis? – Magaciisu waa Cali.
7. Magaciis? – Magaciisu waa Xamiid.
8. Magaciis? – Magaciisu waa Cusmaan/Cismaan.
9. Magaciis? – Magaciisu waa Yuusuf.
10. Magaciis? – Magaciisu waa Amiir.
11. Magaciis? – Magaciisu waa Jaamac.
12. Magaciis? – Magaciisu waa Xirsi.
13. Magaciis? – Magaciisu waa Cabdi.
14. Magaciis? – Magaciisu waa Xuseen.

14. Say in Somali / Säg på somaliska

1. What's her name?

– Her name is Adar.

[Som: Cadar]

1. Vad heter hon?

– Hennes namn är Adar.

[Som: Cadar]

2. What's her name?
– Her name is Seynab.
[Som: Saynab/Seynab]

3. What's her name?
– Her name is Faduma.
[Som: Faadumo/Faaduma]

4. What's her name?
– Her name is Asha.
[Som: Caasho/Caasha]

5. What's her name?
– Her name is Halima.
[Som: Xaliimo/Xaliima]

6. What's her name?
– Her name is Shukri.
[Som: Shukri]

7. What's her name?
– Her name is Zamzam.
[Som: Samsam/Zamzam]

8. What's her name?
– Her name is Anab.
[Som: Canab]

9. What's her name?
– Her name is Amina.
[Som: Aamino/Aamina]

10. What's her name?
– Her name is Khadra.
[Som: Khadro/Khadra]

11. What's her name?
– Her name is Sahra.
[Som: Sahro/Sahra]

12. What's her name?
– Her name is Jamila.
[Som: Jamiilo/Jamiila]

13. What's her name?
– Her name is Ayan.
[Som: Ayaan]

2. Vad heter hon?
– Hennes namn är Seynab.
[Som: Saynab/Seynab]

3. Vad heter hon?
– Hennes namn är Faduma.
[Som: Faadumo/Faaduma]

4. Vad heter hon?
– Hennes namn är Asha.
[Som: Caasho/Caasha]

5. Vad heter hon?
– Hennes namn är Halima.
[Som: Xaliimo/Xaliima]

6. Vad heter hon?
– Hennes namn är Shukri.
[Som: Shukri]

7. Vad heter hon?
– Hennes namn är Zamzam.
[Som: Samsam/Zamzam]

8. Vad är hennes namn?
– Hennes namn är Anab.
[Som: Canab]

9. Vad är hennes namn?
– Hennes namn är Amina.
[Som: Aamino/Aamina]

10. Vad är hennes namn?
– Hennes namn är Khadra.
[Som: Khadro/Khadra]

11. Vad är hennes namn?
– Hennes namn är Sahra.
[Som: Sahro/Sahra]

12. Vad är hennes namn?
– Hennes namn är Jamila.
[Som: Jamiilo/Jamiila]

13. Vad är hennes namn?
– Hennes namn är Ayan.
[Som: Ayaan]

14. What's her name?
– Her name is Safiya.
[Som: Safiyo/Safiya]

14. Vad är hennes namn?
– Hennes namn är Safiya.
[Som: Safiyo/Safiya]

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Magaceed? – Magaceedu waa Cadar.
2. Magaceed? – Magaceedu waa Saynab/Seynab.
3. Magaceed? – Magaceedu waa Faaduma/Faadumo.
4. Magaceed? – Magaceedu waa Caasha/Caasho.
5. Magaceed? – Magaceedu waa Xaliima/Xaliimo.
6. Magaceed? – Magaceedu waa Shukri.
7. Magaceed? – Magaceedu waa Samsam/Zamzam.
8. Magaceed? – Magaceedu waa Canab.
9. Magaceed? – Magaceedu waa Aamina/Aamino.
10. Magaceed? – Magaceedu waa Khadra/Khadro.
11. Magaceed? – Magaceedu waa Sahra/Sahro.
12. Magaceed? – Magaceedu waa Jamiila/Jamiilo.
13. Magaceed? – Magaceedu waa Ayaan.
14. Magaceed? – Magaceedu waa Safiya/Safiyo.

10. Exercises

Self-correcting exercises

[10.1 Mixed possessive suffixes](#)

[10.2 Short possessive suffixes](#)

[10.3 Mixed morphemes](#)

[10.4 The verb 'yahay'](#)

[10.5 Present progressive](#)

[10.6 Mixed morphemes](#)

[10.7 Comparative constructions](#)

[10.8 Pronoun and the verb 'yahay'](#)

[10.9 Focused nouns](#)

Translate into Somali

1. What is the girl doing?
2. The girl is reading a book.
3. The girl is eating a banana.
4. The girl is writing her name.
5. What is the boy doing?
6. The boy is counting sticks.
7. The boy is cleaning the window.
8. The boy is reading your name.
9. This boy is looking for his mother.
10. That girl is looking for her father.
11. This is my school.
12. And this is my teacher.
13. My teacher's name is Asha.
14. She is a good teacher.
15. She is reading a nice story.

Check your translations:

https://docs.google.com/document/d/1ugB3Dned94aEMlj3lPLX-yphen_YpgKwNjZWbNCUjgk/edit?usp=sharing

Unit 11

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435645>

Translations

<https://docs.google.com/document/d/1E2vhOc7a5LY85h0D0TGpBvdyaoaiZOGg40UPs7hTnYs>

11. New words

Quizlet

English: <https://quizlet.com/498635460/>

Svenska: <https://quizlet.com/368514115/>

ákhris (m.) (Ar.)	<i>reading</i>	<i>läsning</i>
ayáa (particle)	focuses preceding noun phrase	fokuserar föregående substantivfras
bás (m.) (En.)	<i>bus</i>	<i>buss</i>
caanó (only pl.)	<i>milk</i>	<i>mjölk</i>
cág (f.)	<i>foot</i>	<i>fot</i>
cálan (m.) (Ar.)	<i>flag</i>	<i>flagga</i>
dhammaán (f.)	<i>entirety; in total; all, whole</i>	<i>helhet, totalitet; sammanlagt, totalt</i>
dheél (f.)	<i>game, dance</i>	<i>lek, spel, dans</i>
dheélayaa	<i>is playing, is dancing</i>	<i>leker, spelar, dansar</i>
éray (m.)	<i>word</i>	<i>ord</i>
fiicán (adj.)	<i>nice, good</i>	<i>fin, bra (nice)</i>
fiirínayaa	<i>is looking at, is watching</i>	<i>tittar</i>
gaajoónayaa	<i>is hungry</i>	<i>är hungrig</i>
gálayaa	<i>is entering</i>	<i>går in (i), kommer in (i)</i>
haystaa, haysataa	<i>has, holds</i>	<i>har, håller (i sin hand)</i>
heés (f.)	<i>song</i>	<i>sång</i>
heésayaa	<i>is singing</i>	<i>sjunger</i>
jecél (adj.)	<i>fond of</i>	<i>förtjust</i>
kalé (adj.)	<i>other</i>	<i>annan</i>
la (indef. subj. pron.)	<i>one, you</i>	<i>man</i>
lá (prep.)	<i>with</i>	<i>med</i>

ladán (adj.)	<i>well, helthy</i>	<i>frisk</i>
nabád (f.)	<i>peace, tranquility, security</i>	<i>fred, lugn, ro</i>
órdayaa	<i>is running</i>	<i>springer</i>
qorís (f.)	<i>writing</i>	<i>skrivning</i>
rabaa, rabtaa	<i>wishes, wants</i>	<i>önskar, vill (ha)</i>
roóti (m.) (from an Indian lang.)	<i>bread</i>	<i>bröd</i>
salaámayaa (Ar.)	<i>is greeting</i>	<i>hälsar (på)</i>
socdaa, socotaa	<i>goes, walks</i>	<i>promenerar</i>
tágayaa	<i>is going, is leaving (for)</i>	<i>går (till), beger sig (till)</i>
tartámayaa	<i>is competing</i>	<i>tävlar</i>
tártan (m.)	<i>competition</i>	<i>tävling</i>

11. Grammar in focus

In this lesson we will get to know more about the simple present tense.

I den här lektionen stiftar vi bekantskap med enkelt presens.

Personal pronouns 1

	SHORT KORTA		LONG LÅNGA
1st p. sing.	aan	<i>I jag</i>	aníga
2nd p. sing.	aad	<i>you du</i>	adíga
3rd p. sg. m.	uu	<i>he, it han, den, det</i>	isága
3rd p. sg. f.	ay	<i>she, it hon, den, det</i>	iyáda
3rd p. plur.	ay	<i>they de</i>	iyága
indefinite	la	<i>one, you man French on</i>	

Subject pronouns 6

The short subject pronoun is often omitted when the predicate consists of an adjective followed by the verb *is/are*.

Subjektspronomenet brukar ofta utelämnas då predikatet består av ett adjektiv följt av verbet *är*.

Dukáanku waa (uu) wéyn yahay. *The shop is big. | Affären är stor.*

The irregular verb *yahay* 3

1st p. sing.	ahay	<i>I am jag är</i>
2nd p. sing.	tahay	<i>you are du är</i>
3rd p. sg. m.	yahay	<i>he is han är</i>
3rd p. sg. f.	tahay	<i>she is hon är</i>
3rd p. plur.	yihiin	<i>they are de är</i>

Focus particles

The particles **ayáa** and **baa** are synonymous and mutually interchangeable. Both of them put the immediately preceding noun phrase in the foreground, i.e., in focus.

Partiklarna **ayáa** och **baa** är synonyma och utbytbara mot varandra. Båda framhäver den direkt föregående substantivfrasen, dvs. sätter den i fokus.

The present progressive 4

/ay/ marks the progressive aspect

/s/ marks 3rd p. sg. fem. and the 2nd p.

/aa/ marks the present tense

/n/ marks the plural

/ay/ markerar progressiv aspekt

/s/ markerar 3 p. sg. f. och 2 person

/aa/ markerar presens

/n/ markerar plural

-ay -aa	waa aan raadínayaa	<i>I am searching / jag letar</i>
-ay-s-aa	waa aad raadínaysaa	<i>you are searching / du letar</i>
-ay -aa	waa uu raadínayaa	<i>he is searching / han letar</i>
-ay-s-aa	waa ay raadínaysaa	<i>she is searching / hon letar</i>
-ay -aa-n	waa ay raadínayaan	<i>they are searching / de letar</i>

If the stem of the verb ends in a vowel (**ákhri** *read*, **raádi** *search*), **-n-** is added before the progressive marker.

Om verbets stam slutar på vokal (**ákhri** *läs*, **raádi** *leta*), läggs man till **-n-** före progressivmarkören.

akhri-n-ay-aa *is reading* | *läser*, **raadí-n-ay-aa** *is searching* | *letar*

The simple present tense

Simple present tense does not contain the progressive marker /ay/.

Enkelt presens bildas utan progressivmorfemet /ay/.

The basic morpheme denoting *she / you* is /t/. In verb endings this morpheme changes into /s/ after the two sounds /i/ and /y/.

Morfemet för *hon / du* är egentligen /t/, men i verbändelserna övergår det till /s/ efter de båda ljuden /i/ och /y/.

	Simple present Enkelt presens	Progressive present ⁷ Progressivt presens
1st sing.	waa aan –aa	waa aan – ayaa
2nd sing.	waa aad – taa	waa aad – aysaa
3rd sg. m.	waa uu –aa	waa uu – ayaa
3rd sg. f.	waa ay – taa	waa ay – aysaa
3rd plur.	waa ay – aan	waa ay – ayaan

 Simple present Enkelt presens		Progressive present Progressivt presens
wáa aan qoraa	<i>I write</i>	waa aan qó rayaa <i>I am writing</i>
wáa aad qor taa	<i>you</i>	waa aad qó raysaa
wáa uu qoraa	<i>he</i>	waa uu qó rayaa
wáa ay qor taa	<i>she</i>	waa ay qó raysaa
wáa ay qor aan	<i>they</i>	waa ay qó rayaan

The verb **rabaa** *wishes, wants* is almost exclusively used in the simple aspect. Verbet **rabaa** *önskar, vill (ha)* används nästan bara i enkel aspekt.

 waa aan rabaa	<i>I want jag vill (ha)</i>
waa aad rab taa	<i>you</i>
waa uu rabaa	<i>he</i>
waa ay rab taa	<i>she</i>
waa ay rab aan	<i>they</i>

⁷ The progressive forms have developed through a contraction of the main verb with the auxiliary **hayaa** *holds*. Interestingly, the same construction existst in Swedish: *jag håller på och skriver* (lit. *I hold on and write*) ‘I am writing’. | De progressiva formerna har uppstått historiskt genom sammandragning av huvud verbet och hjälp verbet **hayaa** *håller*, vilket kan jämföras med svenskans progressiva *jag håller på att skriva*.

Verbal nouns 7

Many verbal nouns are formed with the suffix **-(i)s**, which corresponds to English **-ing**.

Många verbalsubstantiv bildas med suffixet **-(i)s**, vilket motsvarar svenskans **-(n)ing** och **-ande/-ende**.

Somali verbal nouns may also correspond to English **to** + infinitive used as the object of another verb or verb phrase.

Många gånger motsvarar de också svenskans **att** + infinitiv som används som objekt till ett annat verb eller en verbfras.

Waa uu jecél yahay qorista. *He likes to write. / He is fond of writing.*

PRES. PROGR.	IMPERATIVE	VERBAL NOUN VERBALSUBSTANTIV
	= VERB STEM	

akhri-n-ay-aa	ákhri!	ákhri-s (m.), def. ákhrika <i>reading, to read läsning, att läsa</i>
----------------------	---------------	---

qór-ay-aa	qór!	qor-ís (f.), def. qorista <i>writing, to write skrivande, att skriva</i>
------------------	-------------	---

The adjective 'jecel' 6

The adjective **jecél** *fond (of something)* ends in an /l/. When it is followed by the verb form **tahay** *she is* the same consonant change occurs as in the definite article: /l+/t/ > /sh/.

Adjektivet **jecél** *förtjust (i ngt)* slutar på /l/. Då det följs av verbformen **tahay** *hon är* inträffar samma konsonantväxling som i den bestämda artikeln, dvs. /l+/t/ > /sh/.

waxa uu jecél yahay

he is fond of, he likes | han är förtjust i ngt, han gillar

waxa ay jecéshahay

she is fond of, she likes | hon är förtjust i ngt, hon gillar

Since this consonant change affects both the adjective and the verb, the resulting construction has to be written as one word in the feminine form.

Eftersom den här konsonantväxlingen påverkar både adjektivet och verbet måste de skrivas ihop till ett ord i femininum.

Possessive pronouns 2

FULL FORMS			SHORT ENDINGS
MASC. / FEM.			MASC. / FEM.
/ay/	kayga / tayda	<i>mine, my min</i>	-kay / -tay
/aa/	kaaga / taada	<i>your(s) din</i>	-kaa / -taa
/iis/	kiisa / tiisa	<i>his, its hans, dess, sin</i>	-kiis / -tiis
/eed/	keeda / teeda	<i>her(s), its hennes, dess, sin</i>	-keed / -teed
/ood/	kooda / tooda	<i>their(s) deras, sin</i>	-kood / -tood

FULL ENDINGS

mindídiisa *his knife | hans kniv*
gúrigiisa *his house | hans hus*
mindídeeda *her knife | hennes kniv*
gúrigeeda *her house | hennes hus*
mindídooda *their knife | deras kniv*
gúrigooda *their house | deras hus*

SHORT ENDINGS

hooyádiis *his mother | hans mor*
saaxíibkiis *his friend | hans vän*
aabbáheed *her father | hennes far*
walaásheed *her sister | hennes syster*
aabbáhood *their father | deras far*
hooyádood *their mother | deras mor*

Possessive constructions 2

Ownership may be expressed in two ways in Somali.

Ägande kan uttryckas på två sätt i somaliskan.

gúriga Axmed

Ahmed's house | Ahmeds hus
 (cf. *the house of Ahmed*)

Áxmed gúrigiisa

Ahmed's house | Ahmeds hus
 (lit. *Ahmed his house | eg. Ahmed hans hus*)⁸

Relations to close relatives and friends are normally only expressed in the latter way.

Relationer till närstående släktingar och vänner kan bara uttryckas på det senare sättet.

⁸ In Norwegian there is a similar construction: *Ahmed sitt hus* (lit. 'Ahmed his house', side by side with *Ahmeds hus* or *huset til Ahmed* lit. 'the house to Ahmed').

Verbs with a stem in /t/ 4

Some verbs have a stem that ends in a /t/. When another /t/ in the endings is added, the shape of the stem is altered so that the stem instead ends in a vowel. In most verbs that vowel is an /a/. Only in a few verbs it is an /o/.

Några verb har en stam som slutar på /t/. När ytterligare ett /t/ läggs till i ändelserna förändras stammens form så att stammen i stället slutar på en vokal. I de flesta verb är vokalen ett /a/. Bara ett fåtal verb har i stället /o/.

1st sing.	wáa aan	hayst-aa	<i>I have, hold jag har, håller</i>
2nd sing.	wáa aad	haysa-taa	<i>you</i>
3rd sg. m.	wáa uu	hayst-aa	<i>he</i>
3rd sg. f.	wáa ay	haysa-taa	<i>she</i>
1st sing.	wáa aan	socd-aa	<i>I go, walk jag går</i>
2nd sing.	wáa aad	soco-taa	<i>you</i>
3rd sg. m.	wáa uu	socd-aa	<i>he</i>
3rd sg. f.	wáa ay	soco-taa	<i>she</i>

The stem in **socdaa** *goes, walks* ends in /d/ instead of /t/ due to the same rule as the one governing the shape of the definite article **-ta**.

Att stammen i **socdaa** *går* slutar på /d/ i stället för /t/ beror på precis samma regel som avgör formen på den bestämda artikeln efter olika ljud.

11. Exercises

Self-correcting exercises

[11.1 The verb 'yahay'](#)

[11.2 Subject pronouns and the verb 'leeyahay'](#)

[11.3 Present progressive](#)

[11.4 Subject pronouns and verbs](#)

[11.5 Demonstrative pronouns](#)

[11.6 Subject pronouns and simple present tense](#)

[11.7 Possessive suffixes](#)

Exercise 1

Simple clauses may contain an object or not. *I am running* contains no object, and therefore it is normally rendered in Somali with the declarative particle **waa**: **Waa aan ordayaa.** *I am running.*

In simple clauses with an object, the object is very often focused. Then the focus particle **waxa** is used if the object is placed at the end of the clause.

Sahro	waxa ay	akhrinaysaa	buug.	<i>Shara is reading a book.</i>
Axmed	waxa uu	sawirayaa	bisad.	<i>Ahmed is drawing a cat.</i>

The same sentence can however also be expressed with the focus particle **baa** or **ayaa**. Then the object needs to precede the verb.

Sahro	buug	baa ay	akhrinaysaa.	<i>Shara is reading a book.</i>
Sahro	buug	ayaa ay	akhrinaysaa.	<i>Shara is reading a book.</i>
Axmed	bisad	baa uu	sawirayaa.	<i>Ahmed is drawing a cat.</i>
Axmed	bisad	ayaa uu	sawirayaa.	<i>Ahmed is drawing a cat.</i>

A. Translate.

1. They are competing.
2. The children are running.
3. I am singing.
4. You are running.
5. She is entering.

B. Translate using **waxa**.

1. I am eating bread.
2. You are singing the national anthem (flag song).
3. He is reading a good book.
4. She is drawing a big cat.
5. They are playing football.

C. Translate the sentences in B using **ayaa** or **baa**.

Exercise 2

Repeat the possessive endings. Translate the following sentences.

1. This is my book.
2. This is their book.
3. This is her book.
4. This is your cat.
5. This is their cat.
6. This is his car.
7. This is her car.
8. This is their car.
9. This is their bed.
10. This is her bed.

Exercise 3

Repeat the possessive constructions. Remember that there are two solutions: **buugga Sahro** or **Sahro buuggeeda** for *Sahra's book*. Also remember that the introducing *this/that* refers to the possessed object, not to the owner.

1. This is Ahmed's cat.
2. This is Sahra's car.
3. This is Maryan's son.
4. This is Roble's daughter.
5. These are Lul's children.
6. This is Safia's book.
7. This is Cumar's bed.

Translate into Somali

1. The children are competing.
2. The man is running.
3. They are entering.
4. You are singing.
5. I am running.
6. He is entering.
7. She is eating bread.
8. He is eating a banana.
9. I am singing a nice song.
10. You are reading my book.
11. They are drawing a house.
12. The children are playing football.
13. The teacher is reading a nice story.
14. The doctor is watching the big car.
15. The girl is writing her name.

Check your translations:

<https://docs.google.com/document/d/1z4THu0ciRGX7-62CYymUEDIsFsE1jplcZz7eXdSYOfE/edit?usp=sharing>

11. Solutions

Exercise 1

- A1. Waa ay tartamayaan.
- A2. Carruurtu waa ay ordayaan.
- A3. Waa aan heesayaa.
- A4. Waa aad ordaysaa.
- A5. Waa ay galaysaa.
- B1. Waxa aan cunayaa rooti.
- B2. Waxa aad heesaysaa heesta calanka.
- B3. Waxa uu akhrinayaa buug wanaagsan/fiican.
- B4. Waxa ay sawiraysaa bisad weyn.
- B5. Waxa ay dheelayaan kubbadda cagta.
- C1. Rooti baa aan cunayaa.
 Rooti ayaa aan cunayaa.
- C2. Heesta calanka baa aad heesaysaa.
 Heesta calanka ayaa aad heesaysaa.
- C3. Buug wanaagsan/fiican baa uu akhrinayaa.
 Buug wanaagsan/fiican ayaa uu akhrinayaa.
- C4. Bisad weyn baa ay sawiraysaa.
 Bisad weyn ayaa ay sawiraysaa.
- C5. Kubbadda cagta baa ay dheelayaan.
 Kubbadda cagta ayaa ay dheelayaan.

Exercise 2

- 1. Kani waa buuggayga.
- 2. Kani waa buuggooda.
- 3. Kani waa buuggeeda.
- 4. Tani waa bisaddaada.
- 5. Tani waa bisaddooda.
- 6. Kani waa baabuurkiisa.

7. Kani waa baabuurkeeda.
8. Kani waa baabuurkooda.
9. Tani waa sariirtooda.
10. Tani waa sariirteeda.

Exercise 3

1. Tani waa bisadda Axmed. / Tani waa Axmed bisaddiisa.
2. Kani waa baabuurka Sahra/o. / Kani waa Sahra/o baabuurkeeda.
Kani waa gaariga Sahra/o. / Kani waa Sahra/o gaarigeeda.
3. Kani waa wiilka Maryan. / Kani waa Maryan wiilkeeda.
Kani waa inanka Maryan. / Kani waa Maryan inankeeda.
4. Tani waa gabadha Rooble. / Tani waa Rooble gabadhiisa.
Tani waa gabarta Rooble. / Tani waa Rooble gabartiisa.
Tani waa inanta Rooble. / Tani waa Rooble inantiisa.
5. Kuwani waa carruurta Luul. / Kuwani waa Luul carruurteeda.
6. Kani waa buugga Safiya/o. / Kani waa Safiya/o buuggeeda.
7. Tani waa sariirta Cumar. / Tani waa Cumar sariirtiisa.

Unit 12

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435646>

Translations

https://docs.google.com/document/d/1sg63zuhw079-9ssrO-zpu2B02UG_4SHIXvliXs4gfWQ

12. New words

New words / Nya ord

tani	<i>this (feminine)</i>	<i>det här (femininum)</i>
túma	<i>who? (feminine)</i>	<i>vem? (femininum)</i>
má aha	<i>isn't</i> [negated form of yahay and tahay]	<i>är inte</i> [negerad form av yahay och tahay]
qabtaa [1 & 3 masc.] qabataa [2 & 3 fem.]	<i>does, occupies oneself, is busy</i>	<i>gör, sysslar med, ägnar sig åt</i>
karraáni -ga	<i>clerk, civil servant, official</i>	<i>tjänsteman, kontorsanställd</i>
minístar -ka	<i>minister</i>	<i>minister</i>
saaxíib -ka (Ar.)	<i>friend</i>	<i>vän</i>
siyaási -ga (Ar.)	<i>politician</i>	<i>politiker</i>
tacliín -ta (Ar.)	<i>teaching, education</i>	<i>undervisning</i>
wasíir -ka (Ar.)	<i>minister</i>	<i>minister</i>

Obligatory contractions / Obligatoriska sammandragningar:

Sáhraa < Sahrá + baa

maxáa < maxáy + baa

Optional contractions / Frivilliga sammandragningar

Muúsaa = Muusé baa

muxúu = maxáa uu

12. Comments

§ 18.1

The Arabic borrowings **cilmi** *knowledge*, **macallin** *teacher* and **tacliin** *teaching* are closely related. They all contain the Arabic root consonants /clm/. The latter two contain different Arabic prefixes (**ma-/ta-**), and, of course, a word final /m/ is replaced by /n/ in Somali.

§ 18.1

De två arabiska lånorden **cilmi** *kunskap*, **macállin** *lärare* och **tacliín** *undervisning* är nära besläktade. De innehåller alla de arabiska rotkonsonanterna /clm/. De två senare innehåller olika arabiska prefix (**ma-/ta-**), och /m/ ersätts naturligtvis med /n/ i slutet av ord i somaliskan.

§ 18.2

Both **karraani** *clerk* and **qoraa** *writes* are Arabic loans based on the same Arabic word root, but **karaani** seems to have entered Somali through another language where /q/ has changed to /k/.

§ 18.2

Både **karraani** *tjänsteman* och **qoraa** *skriver* är arabiska lån som bygger på samma arabiska rot, men **karraani** verkar ha lånats in till somaliskan via ett annat språk där /q/ blivit till /k/.

16. Say in Somali / Säg på somaliska

1. Who is this?

– This is Halima.

[Som: Xaliimo/Xaliima]

2. Who is this?

– This is Omar.

[Som: Cumar]

3. Who is this?

– This is Habiba.

[Som: Xabiibo/Xabiiba]

4. Who is this?

– This is Hussein.

[Som: Xuseen]

5. Who is this?

– This is Ambara.

[Som: Cambaro/Cambara]

6. Who is this?

– This is Roble.

[Som: Rooble]

1. Vem är det här?

– Det här är Halima.

[Som: Xaliimo/Xaliima]

2. Vem är det här?

– Det här är Omar.

[Som: Cumar]

3. Vem är det här?

– Det här är Habiba.

[Som: Xabiibo/Xabiiba]

4. Vem är det här?

– Det här är Hussein.

[Som: Xuseen]

5. Vem är det här?

– Det här är Ambara.

[Som: Cambaro/Cambara]

6. Vem är det här?

– Det här är Roble.

[Som: Rooble]

7. Who is this? – This is Lul. [Som: Luul]	7. Vem är det här? – Det här är Lul. [Som: Luul]
8. Who is this? – This is Hirsi. [Som: Xirsi]	8. Vem är det här? – Det här är Hirsi. [Som: Xirsi]
9. Who is this? – This is Ruqiya. [Som: Ruqiyo/Ruqiya]	9. Vem är det här? – Det här är Ruqiya. [Som: Ruqiyo/Ruqiya]
10. Who is this? – This is Shire. [Som: Shire]	10. Vem är det här? – Det här är Shire. [Som: Shire]
11. Who is this? – This is Amina. [Som: Aamino/Aamina]	11. Vem är det här? – Det här är Amina. [Som: Aamino/Aamina]
12. Who is this? – This is Abdi. [Som: Cabdi]	12. Vem är det här? – Det här är Abdi. [Som: Cabdi]

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Tani waa tuma? – Tani waa Xaliima/Xaliimo.
2. Kani waa kuma? – Kani waa Cumar.
3. Tani waa tuma? – Tani waa Xabiiba/Xabiibo.
4. Kani waa kuma? – Kani waa Xuseen.
5. Tani waa tuma? – Tani waa Cambara/Cambaro.
6. Kani waa kuma? – Kani waa Rooble.
7. Tani waa tuma? – Tani waa Luul.
8. Kani waa kuma? – Kani waa Xirsi.
9. Tani waa tuma? – Tani waa Ruqiya/Ruqiyo.
10. Kani waa kuma? – Kani waa Shire.
11. Tani waa tuma? – Tani waa Aamina/Aamino.
12. Kani waa kuma? – Kani waa Cabdi.

17. Say in Somali / Säg på somaliska

1. Is this Muse?
– No, this is not Muse.
[Som: Muuse]

2. Is this Seynab?
– No, this is not Seynab.
[Som: Saynab/Seynab]

3. Is this Omar?
– No, this is not Omar.
[Som: Cumar]

4. Is this Maryam?
– No, this is not Maryam.
[Som: Maryan]

5. Is this Adar?
– No, this is not Adar.
[Som: Cadar]

6. Is this Farah?
– No, this is not Farah.
[Som: Faarax]

7. Is this Yusuf?
– No, this is not Yusuf.
[Som: Yuusuf]

8. Is this Habiba?
– No, this is not Habiba.
[Som: Xabiibo/Xabiiba]

9. Is this Lul?
– No, this is not Lul.
[Som: Luul]

10. Is this Nur?
– No, this is not Nur.
[Som: Nuur]

11. Is this Halima?
– No, this is not Halima.
[Som: Xaliimo/Xaliima]

12. Is this Asha?
– No, this is not Asha.
[Som: Caasho/Caasha]

1. Är det här Muse?
– Nej, det här är inte Muse.
[Som: Muuse]

2. Är det här Seynab?
– Nej, det här är inte Seynab.
[Som: Saynab/Seynab]

3. Är det här Omar?
– Nej, det här är inte Omar.
[Som: Cumar]

4. Är det här Maryam?
– Nej, det här är inte Maryam.
[Som: Maryan]

5. Är det här Adar?
– Nej, det här är inte Adar.
[Som: Cadar]

6. Är det här Farah?
– Nej, det här är inte Farah.
[Som: Faarax]

7. Är det här Yusuf?
– Nej, det här är inte Yusuf.
[Som: Yuusuf]

8. Är det här Habiba?
– Nej, det här är inte Habiba.
[Som: Xabiibo/Xabiiba]

9. Är det här Lul?
– Nej, det här är inte Lul.
[Som: Luul]

10. Är det här Nur?
– Nej, det här är inte Nur.
[Som: Nuur]

11. Är det här Halima?
– Nej, det här är inte Halima.
[Som: Xaliimo/Xaliima]

12. Är det här Asha?
– Nej, det här är inte Asha.
[Som: Caasho/Caasha]

13. Is this Hussein?
 – No, this is not Hussein.
 [Som: Xuseen]

14. Is this Hassan?
 – No, this is not Hassan.
 [Som: Xasan]

15. Is this Nura?
 – No, this is not Nura.
 [Som: Nuura]

16. Is this Abdi?
 – No, this is not Abdi.
 [Som: Cabdi]

17. Is this Sahra?
 – No, this is not Sahra.
 [Som: Sahro/Sahra]

13. Är det här Hussein?
 – Nej, det här är inte Hussein.
 [Som: Xuseen]

14. Är det här Hassan?
 – Nej, det här är inte Hassan.
 [Som: Xasan]

15. Är det här Nura?
 – Nej, det här är inte Nura.
 [Som: Nuura]

16. Är det här Abdi?
 – Nej, det här är inte Abdi.
 [Som: Cabdi]

17. Är det här Sahra?
 – Nej, det här är inte Sahra.
 [Som: Sahro/Sahra]

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Kani ma Muusaa (Muuse baa)? – Maya, kani Muuse ma aha.
2. Tani ma Seynab baa? – Maya, Tani Seynab ma aha.
3. Kani ma Cumar baa? – Maya, kani Cumar ma aha.
4. Tani ma Maryan baa? – Maya, tani Maryan ma aha.
5. Tani ma Cadar baa? – Maya, tani Cadar ma aha.
6. Kani ma Faarax baa? – Maya, kani Faarax ma aha.
7. Kani ma Yuusuf baa? – Maya, kani Yuusuf ma aha.
8. Tani ma Xabiibaa? – Maya, tani Xabiiba/Xabiibo ma aha.
9. Tani ma Luul baa? – Maya, tani Luul ma aha.
10. Kani ma Nuur baa? – Maya, kani Nur ma aha.
11. Tani ma Xaliimaa? – Maya, tani Xaliima/Xaliimo ma aha.
12. Tani ma Caashaa? – Maya, tani Caasha/Caasho ma aha.
13. Kani ma Xuseen baa? – Maya, kani Xuseen ma aha.
14. Kani ma Xasan baa? – Maya, kani Xasan ma aha.
15. Tani ma Nuuraa? – Maya, tani Nuura ma aha.

16. Kani ma Cabdi baa? – Maya, kani Cabdi ma aha.

17. Tani ma Sahraa? – Maya, tani Sahra/Sahro ma aha.

18. Say in Somali / Säg på somaliska

1. What does Osman do?

– He is a teacher.

2. What does Seynab do?

– She is a clerk.

3. What does Farah do?

– He is a minister.

4. What does Sahra do?

– She is a student.

5. What does Abdi do?

– He is a politician.

6. What does Maryan do?

– She is minister of education.

7. What does Adar do?

– She is a driver.

8. What does Hassan do?

– He is a student.

9. What does Muse do?

– He is a clerk.

10. What does Omar do?

– He is a shopkeeper.

11. What does Nur do?

– He is a soldier.

12. What does Sahra do?

– She is an interpreter.

13. What does Leyla do?

– She is minister of defence.

1. Vad gör Osman?

– Han är lärare.

2. Vad gör Seynab?

– Hon är tjänsteman.

3. Vad gör Farah?

– Han är minister.

4. Vad gör Sahra?

– Hon är student.

5. Vad gör Abdi?

– Han är politiker.

6. Vad gör Maryan?

– Hon är utbildningsminister.

7. Vad gör Adar?

– Hon är chaufför.

8. Vad gör Hassan?

– Han är student.

9. Vad gör Muse?

– Han är tjänsteman.

10. Vad gör Omar?

– Han är expedit.

11. Vad gör Nur?

– Han är soldat.

12. Vad gör Sahra?

– Hon är tolk.

13. Vad gör Leyla?

– Hon är försvarsminister.

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Cusmaan/Cismaan muxuu qabtaa? – Waa macallin.

2. Saynab/Seynab maxay qabataa? – Waa karraaniyad.

3. Faarax muxuu qabtaa? – Waa wasiir.
4. Sahra/Sahro maxay qabataa? – Waa ardayad.
5. Cabdi muxuu qabtaa? – Waa siyaasi.
6. Maryan maxay qabataa? – Waa wasiiradda/wasiirka tacliinta
7. Cadar maxay qabataa? – Waa darawalad.
8. Xasan muxuu qabtaa? – Waa arady.
9. Muuse muxuu qabtaa? – Waa karraani.
10. Cumar muxuu qabtaa? – Waa dukaanle.
11. Nuur muxuu qabtaa? – Waa askari.
12. Sahra/Sahro maxay qabataa? – Waa turjumaan.
13. Leyla maxay qabataa? – Waa wasiiradda/wasiirka difaaca.

12. Exercises

Self-correcting exercises

[12.1 Gender](#)

[12.2 Possessive suffixes](#)

[12.3 The counting form of nouns](#)

[12.4 Possessive constructions](#)

Translate into Somali

1. This is their house.
2. This is her book.
3. This is Ahmed's car.
4. This is Amina's teacher.
5. This is the children's room.
6. These are the teacher's children.
7. I am looking at her children.
8. They are singing his song.
9. You are reading the teacher's book.
10. He is reading my story.
11. She is drawing my son.
12. He is eating her banana.
13. I am eating your lemon.
14. My son is playing football.
15. Your children are running.

Check your translations:

<https://docs.google.com/document/d/1LRscIKtHy7cTf57M5Hhfmy49CrCs71ffE3NIXhVIA5I/edit?usp=sharing>

Unit 13

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435647>

Translations

<https://docs.google.com/document/d/1UuMVgcBwmA1Aikp7d8LywnIH45eq00JAcUjVhw-biTE>

13. New words

Quizlet

English: <https://quizlet.com/503033866/>

Svenska: <https://quizlet.com/378962399/>

ádhi^N / ári^S (m.)	<i>goats and sheep</i>	<i>getter och får</i>
ág (f.)	<i>nearnes, proximity</i>	<i>närhet</i>
bád (f.)	<i>sea</i>	<i>hav</i>
beér (f.)	<i>garden, field, plantation</i>	<i>trädgård, odling, åker</i>
beerfále (m.)	<i>farmer</i>	<i>bonde, jordbrukare</i>
búlsho (bulshó) (f.)	<i>society, community</i>	<i>samhälle</i>
caawiyaa, caawisaa	<i>helps</i>	<i>hjäper</i>
cílmi (m.) (Ar.)	<i>knowledge, science</i>	<i>kunskap, vetenskap</i>
cúnto (cuntó) (f.)	<i>food, dish</i>	<i>mat</i>
dabánayaa, dabánaysaa	<i>is catching (through hunt, fishing)</i>	<i>fångar (genom jakt, fiske)</i>
dawaárley / dawaarley (f.)	<i>seamstress, dressmaker</i>	<i>sömmerska</i>
dhaqdaa, dhaqataa	<i>breeds, raises</i>	<i>föder upp</i>
dhár (m.)	<i>clothes</i>	<i>kläder</i>
digáag (m. coll.) (Ar.)	<i>chicken, hens</i>	<i>höns, hönor, kycklingkött</i>
falaa, fashaa	<i>ploughs, turns over earth</i>	<i>bearbetar, hackar, plöjer</i>
géed (m.)	<i>plant, tree</i>	<i>träd</i>
géel , irreg. def. géela (m. coll.)	<i>camels</i>	<i>kameler, dromedarer</i>
haán (f.)	<i>water bottle (wooden, in plaited basket)</i>	<i>vattenflaska av trä i en flätad korg</i>
harúur^S / hadhúudh^N (m.)	<i>sorghum</i>	<i>durra</i>
iibínayaa, iibínaysaa	<i>is trading, is selling</i>	<i>säljer</i>
ín (subjunction)	<i>that</i>	<i>att</i>
joogaa, joogtaa	<i>is present, stays</i>	<i>befinner sig, är</i>

ká dib	<i>then, next, afterwards</i>	<i>efteråt, sedan</i>
kalluumaysáto (f. coll.)	<i>fishermen</i>	<i>fiskare</i>
kalluumáyste (m.)	<i>fisherman</i>	<i>fiskare</i>
kallúun (m.)	<i>fish</i>	<i>fisk</i>
karínayaa, karínaysaa	<i>is cooking, is boiling</i>	<i>kokar</i>
koobán (adj.)	<i>consisting of, composed of</i>	<i>bestående</i>
lísayaa, lísaysaa	<i>is milking</i>	<i>mjölkar</i>
meél (f.)	<i>place</i>	<i>plats</i>
nóol (adj.)	<i>living, live, alive</i>	<i>levande</i>
kú nóol yahay		<i>(han) bor i, (han) lever i</i>
qóf (m.)	<i>person</i>	<i>person</i>
reer-guuraá (m.)	<i>nomads</i>	<i>nomader</i>
sáwir (m.) (Ar.)	<i>picture</i>	<i>bild</i>
shábag (m.) (Ar.)	<i>net</i>	<i>nät</i>
shaqeeyaa, shaqaysaa	<i>works</i>	<i>arbetar</i>
sháqo (f.)	<i>work</i>	<i>arbete</i>
shiílayaa, shiílaysaa	<i>is frying, grilling, roasting</i>	<i>steker</i>
siínayaa, siínaysaa	<i>is giving</i>	<i>ger</i>
súuq (m.) (Ar.)	<i>market</i>	<i>marknad</i>
tolaa, toshaa	<i>sews (together), mends</i>	<i>syr; även: lagar</i>
ú (prep.)	<i>to, for</i>	<i>till</i>
waa ín	<i>it is necessary to, somebody has to, somebody should</i>	<i>det är nödvändigt att, ngn måste</i>
walíba	<i>every</i>	<i>varje</i>
waraabínayaa, waraabínaysaa	<i>is watering, is giving water to</i>	<i>ger vatten, vattnar</i>
xeéb (f.)	<i>shore, coast</i>	<i>strand, kust</i>
xooló (only pl.)	<i>livestock, domestic animals</i>	<i>boskap</i>

Word clusters

dawaar *sewing machine*, **-ley** *female professional*, **dawaarley** *seamstress*

dawaar *symaskin*, **-ley** *kvinnlig innehavare, ägare*, **dawaarley** *sömmerska*

beér *field*, **falaa** *ploughs*, **-e** *acting person*, **beerfále** *farmer*

beér *odling*, **falaa** *hackar, plöjer*, **-e** *utförare*, **beerfále** *jordbrukare, bonde*

reér *extended family*, **guuraa** *moves*, **reer-guuraá** *nomads* (coll.)

reér *släkt, familj*, **guuraa** *flyttar*, **reer-guuraá** *nomader* (koll.)

13. Grammar in focus

In this lesson we will learn about relative clauses, the “plural” form of adjectives and get to know more about the Somali prepositions.

I den här lektionen stiftar vi bekantskap med relativa bisatser, adjektivens “pluralform” och får veta mera om de somaliska prepositionerna.

Relative subclauses

English relative clauses most often begin with *that* or *which*, but it is sometimes also possible to do without it, e.g. *The letter I received had been opened. Did you read the book I recommend you?*

In Somali this is what happens all the time. There is no relative word.

Svenska relativa bisatser börjar gärna med *som*, men vi kan ofta också utelämna detta ord, t.ex. *Brevet jag fick var öppnat. Såg du filmen jag rekommenderade?*

På somaliska blir det just så, eftersom somaliskan inte har något ord motsvarande *som*.

Waa maxay shaqada ay Aamina samaynaysaa?

DECL what the.work she Aamina is.doing?

What's the work (that) Aamina is doing?

Vad är det för arbete (som) Aamina utför?

It's very common for such subclauses to start with a subject pronoun, but it is not obligatory. You can also tell that it is a subclause since the short subject pronoun is on its own, without a sentence particle. In a main clause there always has to be a sentence particle right before the subject pronoun.

Det är vanligt att subjektspronomenet inleder bisatsen, men det är inte obligatoriskt. Att det är en bisats syns även på att det inte finns någon satspartikel. I en huvudsats ska den ju stå direkt före subjektspronomenet.

Verb stems ending in a vowel

When the stem of a verb ends in the vowel /i/ an extra /y/ is inserted before endings starting with a vowel.

Also, /t/ changes into /s/ after /i/, so the /taa/ changes into /saa/.

När verbets stam slutar på vokalen /i/ skjuter man in /y/ före ändelser som börjar med vokal.

Efter /i/ övergår dessuom /t/ till /s/.

wáa aan qoraa *I write*
wáa aad qorta *you write*
wáa uu qoraa *he writes*
wáa ay qorta *she writes*
wáa ay qoraan *they write*

wáa aan caawiyaa *I help*
wáa aad caawisaa *you help*
wáa uu caawiyaa *he helps*
wáa ay caawisaa *she helps*
wáa ay caawiyaan *they help*

In progressive forms an /n/ is added after a vowel before the suffix /ay/.

I progressiva former skjuter man in /n/ efter vokal före suffixet /ay/.

waa uu qór-ay-aa
he is writing
waa ay qór-ay-s-aa
she is writing

waa uu caawí-n-ay-aa
he is helping
waa ay caawí-n-ay-s-aa
she is helping

In a verb stem that ends in /ee/, this long vowel changes into the diphthong /ay/ before other consonants than /y/.

I verbstam som slutar på /ee/ övergår denna långa vokal till diftongen /ay/ framför andra konsonanter än /y/.

Simple forms

wáa uu samee-y-aa *he does*
wáa ay samay-s-aa *she does*

Progressive forms

waa uu samáy-n-ay-aa *he is doing*
waa ay samáy-n-ay-s-aa *she is doing*

Generic definite form

The definite form of a noun may have a generic (general) reading, also in English, meaning then it doesn't refer to any specific object, but to the whole category of such objects, e.g., *The tiger is in danger of becoming extinct*. The use of such forms is much more common in Somali⁹ than in English.

Bestämd form har ibland även i svenskan en generisk, allmängiltig betydelse. Den syftar då inte på ett specifikt objekt, t.ex. *Hunden har fyra ben*. Detta är mycket vanligare i somaliskan¹⁰ än i svenskan.

Wáxay toshaa dhárka. *She sews clothes. | Hon syr kläder.*

This is not referring to any specific clothes, but to the category of clothes.

Här handlar det inte om några specifika kläder, utan om kategorin kläder.

We already met this use of the definite form in sentences like

Vi har redan stött på denna användning av bestämd form i meningar som

Waxa ay jeceshahay akhriska. *She likes reading. | Hon gillar läsning.*

The distributive form of adjectives

In adjectives the first syllable is reduplicated (repeated) in order to express a repetition (spreading) of the quality over different objects or over different parts of the same object. In many grammar descriptions of Somali, this form is called the plural.

I somaliska adjektiv redupliceras (upprepas) den första stavelsen för att uttrycka en spridning av egenskapen på olika objekt eller på olika delar av ett objekt. I de flesta handböcker kallas formen för adjektivens pluralform.

	BASE FORM		DISTRIBUTIVE FORM
BASE FORM	yár <i>small</i>	yaryár	<i>repeatedly small</i>
SUBJECT FORM	yari <i>liten</i>	yaryari	<i>små, liten på flera ställen</i>

⁹ This is similar to how the definite form is used in Arabic, and to some extent also in Romance languages like French.

¹⁰ På samma sätt förhåller det i arabiskan, och i en del kontexter även i romanska språk som t.ex. franskan.

Prepositions

Somaliskan has only four prepositions. They express four basic meanings. They are not placed before the noun phrase that they are associated with, but before the predicate of the clause, usually a verb. It is not that strange if one considers that prepositions are used to connect two words, often a noun and a verb. To put it in front of one of those two words in English is not any more "natural" than to put it in front of the other one in Somali.

The preposition **u** expresses motion towards a goal. It can also be used in a more abstract sense to express the person receiving something. Finally, it is often used with the noun **si sätt** to express manner adverbials. It is usually translated as *to*, *for*, or expressing manner as *in (a certain way)*.

The preposition **ku** expresses location somewhere, but in a more abstract sense it can also express a "tool" that is used when doing something. It is usually translated as *in*, *on*, or expressing a tool as *with*.

The preposition **ka** expresses motion away from a point of departure, but used in an abstract way it can express the material that something is made of, the subject talked about, or the object that something is compared to. It is usually translated as *from*, *of*, but also *about* (a subject) and *than* (an object of comparison).

Somaliskan har bara fyra prepositioner som uttrycker fyra väldigt grundläggande betydelser. De placeras inte före den substantivfras som de associeras med, utan före predikatet, oftast verb, i stasen. Det är inte så konstigt om man tänker på att prepositionen binder samman två ord. Att den placeras framför det ena av orden i svenskan är inte mer "naturligt" än att den placeras framför det andra av orden i somaliskan.

Prepositionen **u** uttrycker förflyttning i riktning mot ett mål. Den kan även användas i mer abstrakt betydelse för att uttrycka den som får någonting. Slutligen är den vanlig tillsammans med substantivet **si sätt** för att bilda sättsadverbial. Den översätts oftast med *till*, *för*, *åt*, men i sättsadverbial gärna med *på (ett ... sätt)*.

Prepositionen **ku** uttrycker befintlighet någonstans, men i mera abstrakt betydelse kan den även uttrycka ett redskap som man använder för att utföra en handling. Den översätts oftast med *i*, *på*, och i den mera abstrakta betydelsen som *med*.

Prepositionen **ka** uttrycker förflyttning bort från en plats eller ett objekt, men i en mera abstrakt betydelse kan den även uttrycka det material som något är gjort av, det ämne som man talar om liksom det föremål som ett annat föremål jämförs med. Den översätts ofta med *från*, *ur*, *av*, men också *om* (ett ämne) och *än* (ett jämförelseobjekt).

The preposition **la** does not have a concrete spatial meaning. It expresses company and is almost always translated as *(together) with*.

NB! Don't confuse the preposition **la** *with* with the subject pronoun **la** *one*.

Prepositionen **la** är inte lika konkret rumslig, utan uttrycker sällskap och översätts nästan alltid som *med*.

OBS! Förväxla inte prepositionen **la** *med* och subjektspronomen **la** *man*.

More complex "preposition phrases"

The meaning of many English prepositions is expressed in Somali by a noun which describes the exact location of the object and thus constitutes a link between the object and one of the four basic prepositions found before the verb phrase.

Motsvarigheten till många svenska prepositioner uttrycks på somaliska med ett substantiv som beskriver relationen till substantivet.

bádda ágteeda

(lit. the sea its closeness) = *near the sea*

(eg. havet dess närhet) *havets närhet* = *nära havet*

Since **badda** *the sea* is a feminine noun, the feminine possessive ending **-teeda** has to be added to **ag** *closeness* giving the form **agteeda** *its closeness*. This whole phrase is then connected to the verb phrase by the preposition **ku** *in*.

Eftersom **badda** *havet* är feminint läggs den feminina possessiva ändelsen **-teeda** till **ag** *närhet* så att man får **agteeda** *dess närhet*. Hela frasen kan sedan kopplas till ett verb med hjälp av prepositionen **ku** *i*.

Saýnab qoýskoodu wáxa uu kú nóol yahay bádda ágteeda.

Saýnab their.family FIN.FOC it in living is the.sea its.closeness

*Saýnab's family lives **near** the sea.*

*Saýnabs familj bor **i närheten av** havet.*

13. Comments

Rooble goyskooda

aabbíhiis: The vowel in the possessive suffix form **-hiis(a)** *his* affects an /a, e, o/ that precedes the /h/ and changes that vowel into /i/. See BSG § 4.2.1.

aabbíhiis: När den possessiva ändelsen har formen **-hiis(a)** *hans* påverkas /a, e, o/ som finns före detta /h/ så att det blir till /i/. Se SNG § 4.2.1.

aábbe, aabbáha, aabbíhiis

father, the father, his father | far, fadern, hans far

aabbáhood: When a person is associated with something that the person hardly is the “sole owner” of, then it is common to use the possessive *their*. See BSG § 9.4.2.

aabbáhood: När en person förknippas med någonting som den personen knappast kan vara ensam “ägare” till så används vanligen den possessiva formen *deras*. Se SNG § 9.4.2.

Aaminá aabbáhood

Amina’s (and her siblings’) father (lit. Amina their father)

Aminas (och hennes syskons) far (eg. Amina deras far)

13. Exercises

Self-correcting exercises

[13.1 Possessive suffixes](#)

[13.2 Sentence particles, part 1](#)

[13.3 Sentence particles, part 2](#)

[13.4 Prepositions](#)

[13.5 The definite article](#)

Exercise 1

Find all the relative subclauses in text 7.1.

Translate into Somali

1. These are Sahra and Ahmed.
2. Their school is big.
3. They are going to school.
4. Sahra is greeting her friend.
5. Ahmed is greeting his teacher.
6. They are entering the classroom.
7. The pupils like the reading and the writing.
8. Ahmed is reading a good book.
9. Sahra is writing a short story.
10. Their friend is drawing a small cat and a big ball.
11. The pupils are playing football.
12. These are Maryan's children.
13. She has four sons and one daughter.
14. Her children are small.

Check your translations:

https://docs.google.com/document/d/1L4EFD9Wob6kKpzb7ZVH5venX7ERWDWJw96nj_dy6hl4/edit?usp=sharing

13. Solutions

Exercise 1

Waa maxay shaqada ay Aamina samaynaysaa?

Waa maxay shaqada uu Axmed samaynayaa?

Waa maxay shaqada aad adigu guriga ka samaynaysaa?

Unit 14

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435648>

Translations

<https://docs.google.com/document/d/1e-EEbiGfSS5iWpAbY2KiGMb0P-VI8zKbrVsZJt-bHvI>

14. New words

ká shaqeeyaa [1 & 3 m.] ká shaqaysaa [2 & 3 f.]	<i>works with/as/in</i>	<i>arbetar med/som/på</i>
ahay	<i>I am</i>	<i>jag är</i>
askári -ga (Ar.)	<i>soldier, policeman</i>	<i>soldat, polis</i>
dukaánle -áha	<i>shopkeeper</i>	<i>affärsinnehavare</i>
turjubaán -ka (Ar.)	<i>interpreter, translator</i>	<i>tolk, översättare</i>
difáac -a (Ar.)	<i>defence</i>	<i>försvar</i>
wáxa / waxáa	<i>particle marking focus at the end of the sentence</i>	<i>partikel som anger att fokus ligger sist i meningen</i>
tahay	<i>she is, you are</i> [referring to one person]	<i>hon är, du är</i>
daráwal -ka (En.)	<i>driver</i>	<i>chaufför, förare</i>
kuulí -ga (Ind.)	<i>worker</i>	<i>arbetare</i>
is	<i>oneself</i>	<i>sig själv</i>
ká	<i>from, of, about</i>	<i>från, av, om</i>
wárran	<i>tell, report</i>	<i>berätta, rapportera</i>
Iská wárran!	<i>How do you do!</i>	<i>Hur är det med dig?</i>
-ád	[female ending]	[feminin ändelse]
macallimád -da	<i>female teacher</i>	<i>kvinnlig lärare</i>
karraaniyád -da	<i>female clerk</i>	<i>kvinnlig tjänsteman</i>
askariyád -da	<i>female soldier, police</i>	<i>kvinnlig soldat, polis</i>
ardayád -da	<i>female student, pupil</i>	<i>kvinnlig student, elev</i>

Optional Contractions / Frivilliga Sammandragningar

maxáad = **maxáa aad** < maxaáy + bāa aad

báan = baa aan

báad = baa aad

Obligatory Contractions / Obligatoriska Sammandragningar:

Calina (< Cali + -na)

iská (< is + ká)

about (your)self

om (dig) själv

miyaa? (< ma? + baa)

14. Comments

§ 21.1 The subject ending **-i** is added to female names by some speakers, more so in the north.

§ 21.1 Subjektsändelsen **-i** läggs till kvinnonamn av vissa talare, mest i norr.

20. Say in Somali / Säg på somaliska

1. Are you a teacher?

– Yes, I am a teacher.

2. Are you a politician?

– Yes, I am a politician.

3. Are you the minister of defence?

– Yes, I am the minister of defence.

4. Are you a military?

– Yes, I am a military.

5. Are you a clerk?

– Yes, I am a clerk.

6. Are you the minister of education?

– Yes, I am a the minister of education.

7. Are you a driver?

– Yes, I am a driver.

8. Are you a student?

– Yes, I am a student.

9. Are you a shopkeeper?

– Yes, I am a shopkeeper.

1. Är du lärare?

– Ja, jag är lärare.

2. Är du politiker?

– Ja, jag är politiker.

3. Är du försvarsminister?

– Ja, jag är försvarsminister.

4. Är du militär?

– Ja, jag är militär.

5. Är du tjänsteman?

– Ja, jag är tjänsteman.

6. Är du utbildningsminister?

– Ja, jag är utbildningsminister.

7. Är du chaufför?

– Ja, jag är chaufför.

8. Är du student?

– Ja, jag är student.

9. Är du expedit?

– Ja, jag är expedit.

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Ma macallin baad tahay? – Haa, waxaan ahay macallin.
2. Ma siyaasi baad tahay? – Haa, waxaan ahay siyaasi.
3. Ma wasiirka difaaca baad tahay? – Haa, waxaan ahay wasiirka difaaca.
4. Ma milatari baad tahay? – Haa, waxaan ahay milatari.
5. Ma sarkaal baad tahay? – Haa, waxaan ahay sarkaal.
6. Ma wasiirka waxbarashada baad tahay? – Haa, waxaan ahay wasiirka waxbarashada. (wasiirka tacliinta)
7. Ma darawal baad tahay? – Haa, waxaan ahay darawal.
8. Ma arday baad tahay? – Haa, waxaan ahay arday.
9. Ma dukaanle baad tahay? – Haa, waxaan ahay dukaanle.

21. Say in Somali / Säg på somaliska

1. Är hon lärare?
– Ja, hon är lärare.	1. Är hon lärare?
– Ja, hon är lärare.
2. Är hon student?
– Ja, hon är student.	2. Är hon student?
– Ja, hon är student.
3. Är hon soldat?
– Ja, hon är soldat.	3. Är hon soldat?
– Ja, hon är soldat.
4. Är hon chaufför?
– Ja, hon är chaufför.	4. Är hon chaufför?
– Ja, hon är chaufför.
5. Är hon utbildningsminister?
– Ja, hon är utbildningsminister.	5. Är hon utbildningsminister?
– Ja, hon är utbildningsminister.
6. Är hon tjänsteman?
– Ja, hon är tjänsteman.	6. Är hon tjänsteman?
– Ja, hon är tjänsteman.
7. Är hon politiker?
– Ja, hon är politiker.	7. Är hon politiker?
– Ja, hon är politiker.

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Ma macallimad baa? / Macallimad miyaa? – Haa, waa macallimad.
2. Ma ardayad baa? / Ardayad miyaa? – Haa, waa ardayad.
3. Ma askariyad baa? / Askariyad miyaa? – Haa, waa askariyad.
4. Ma darawalad baa? / Darawalad miyaa? – Haa, waa darawalad.

5. Ma wasiiradda waxbarashada baa? / Wasiiradda waxbarashada miyaa?
– Haa, waa wasiiradda waxbarashada.
6. Ma karraaniyad baa? / Karraaniyad miyaa? – Haa, waa karraaniyad.
7. Ma siyaasiyad baa? / Siyaasiyad miyaa? – Haa, waa siyaasiyad.

14. Exercises

Self-correcting exercises

14.1 Focus particle + subject pronoun

14.2 Simple Present Tense

14.3 Progressive Present Tense

Translate into Somali

This is my family. / Det här är min familj.

My family consists of four persons. / Min familj består av fyra personer.

This is Hassan. / Det här är Hassan.

Hassan is my husband. / Hassan är min man.

This is Amina. / Det här är Amina.

She is my daughter. / Hon är min dotter.

This is Roble. / Det här är Roble.

He is my son. / Han är min son.

My husband is a teacher. / Min man är lärare.

He is a good teacher. / Han är en bra lärare.

My daughter is a doctor. / Min dotter är läkare.

My son is a student. / Min son är student.

Hassan and Amina help their mother. / Hassan och Amina hjälper sin mamma.

Amina's family lives in a big city. / Aminas familj bor i en stor stad.

Seynab's family lives at the coast. / Seynabs familj bor vid kusten.

Seynab's father is a fisherman. / Seynabs pappa är fiskare.

Seynab's mother sells the fish at the market. / Seynabs mamma säljer fisken på marknaden.

Seynab fries fish for her children. / Seynab steker fisk åt sina barn.

Seynab's family has two cows. / Seynabs familj har två kor.

Hassan's family has three cows. / Hassans familj har tre kor.

Do you have a hundred shillings? / Har du hundra shilling?

Roble is Amina's brother. / Roble är Aminas bror.

Amina is Roble's sister. / Amina är Robles syster.

Amina is bigger (older) than Roble. / Amina är större (äldre) än Roble.

Roble is taller than Amina. / Roble är längre än Amina.

Check your translations:

https://docs.google.com/document/d/1zKQn_RxrAg3T8zY99scB0dAI5VBisvOxymucTXSqrY/edit?usp=sharing

Unit 15

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435649>

Translations

https://docs.google.com/document/d/1hquLH84ohz0cwnq7Sk4sO1H0bTzVYW-bRzsy_B0gcn8

15. New words

Quizlet

English: <https://quizlet.com/505388251/>

Svenska: <https://quizlet.com/378990745/>

baaskíil -ka (En.)	<i>bicycle</i>	<i>cykel</i>
[ká] báqayaa	<i>is afraid [of], is fearing</i>	<i>är rädd [för], fruktar</i>
bogsán (inf.)	<i>to recover, to regain health</i>	<i>bli frisk</i>
booqánayaa	<i>is visiting</i>	<i>besöker</i>
[kú] buúxi (imp.)	<i>fill [in]!</i>	<i>füll [i]</i>
ciyaárayaa	<i>is playing, is dancing</i>	<i>spelar</i>
ciyaartóy -ga	<i>player, sportsman</i>	<i>spelare</i>
dawaynayaa	<i>is curing, is treating, is healing</i>	<i>behandlar</i>
[ká] dhaawacmaa, dhaawacantaa	<i>gets injured [in (a body part)]</i>	<i>blir skadad, skadas [i]</i>
dhacaa, dhacdaa	<i>falls</i>	<i>faller, ramlar</i>
dhúl -ka	<i>ground, soil</i>	<i>mark, jord</i>
doonaa, doontaa	<i>will</i>	<i>kommer att</i>
fuulaa, fuushaa	<i>climbs, mounts, rides</i>	<i>klättrar upp, rider</i>
fuushán (adj.)	<i>on board, (sitting) on top of</i>	<i>ombord, uppkrupen, sittande på ngt</i>
geeyaa, geysaa	<i>brings, takes, carries, delivers</i>	<i>för, tar, transporterar</i>
[kú] habboón	<i>suitable [for]</i>	<i>lämplig, passande [för]</i>
hoós -ta	<i>underside, underneath</i>	<i>undersida</i>
jiraa, jirtaa	<i>is (somewhere), dwells, exists</i>	<i>finns, sitter, befinner sig</i>
lo' -da (coll.)	<i>(dairy) cattle, cows</i>	<i>nötkreatur</i>
lúg -ta	<i>leg</i>	<i>ben</i>

masáwir -ka = sáwir -ka (Ar.)	<i>picture</i>	<i>bild</i>
naxsán (adj.)	<i>shocked, afraid, frightened</i>	<i>chockad, rädd</i>
qurúx -da	<i>beauty</i>	<i>skönhet</i>
qurúx badan	<i>beautiful</i>	<i>vacker, snygg, fin</i>
[kú] riixayaa	<i>pushes, presses, shoves</i>	<i>trycker [på], skjuter [på]</i>
sí -da	<i>manner, way</i>	<i>sätt</i>
wádayaa (progr.); wadaa, waddaa (simple)	<i>leads, drives, steers</i>	<i>styr, kör</i>
yaallaa (irreg. verb)	<i>lies, is situated</i>	<i>han ligger, finns, befinner sig</i>
yaqaan (irreg. verb)	<i>can, knows how to</i>	<i>han kan, vet hur man gör</i>
ah	<i>that is, which is, being</i>	<i>som är</i>
ay	<i>she, it, they</i>	<i>hon, den, det, de</i>
baahán, ú baahán	<i>in need of, hungry</i>	<i>i behov av, hungrig</i>
báy = baa ay		
boorso -áda (It.)	<i>bag</i>	<i>väska</i>
búu = baa uu		
dambiil -sha	<i>basket</i>	<i>korg</i>
dheeraad -ka	<i>something additional, extra</i>	<i>något extra, i tillägg</i>
díin -ka	<i>turtle</i>	<i>sköldpadda</i>
hádda	<i>now</i>	<i>nu</i>
haraa	<i>remains</i>	<i>återstår</i>
iibsadaa, iibsataa	<i>buys</i>	<i>köper</i>
ilmó -áha	<i>child(ren)</i>	<i>barn</i>
ínta , def. from of ín (f.)	<i>amount</i>	<i>mängd</i>
iská	<i>from himself</i>	<i>(bort) från sig</i>
kalana < kalé + na	<i>and ... other</i>	<i>och ... annan</i>
kóob -ka	<i>cup, mug</i>	<i>kopp, mugg</i>
kúlli -ga (Ar.) kúlligood	<i>entirety</i>	<i>helhet</i>
	<i>all of them</i>	<i>de alla</i>
móos^S / múus^N -ka (Ar.)	<i>banana(s)</i>	<i>banan(er)</i>
néef -ka	<i>(domestic) animal</i>	<i>(tam)djur</i>
qaataa, qaadataa	<i>takes</i>	<i>tar</i>
saarán	<i>placed</i>	<i>placerad</i>
sáxan -ka (Ar.)	<i>plate</i>	<i>tallrik</i>
si ... u	<i>in order to, so that</i>	<i>för att, så att</i>
sií	<i>away</i>	<i>bort</i>
soó	<i>towards, here</i>	<i>hitåt</i>
ukún -ta (coll.)	<i>egg(s)</i>	<i>ägg</i>
wáxay = wáxa ay		
wúu = waa uu		
wúxuu = wáxa uu		
xábbo -áda	<i>seed, item</i>	<i>frö, styck</i>

15. Grammar in focus

The imperative

The imperative form of verbs is equal to the stem of the verb, without any inflectional suffixes.

IMPERATIVE	SIMPLE PRESENT TENSE		PROGRESSIVE PRESENT TENSE	
IMPERATIV	ENKELT PRESENS		PROGRESSIVT PRESENS	
SING	MASC	FEM	MASC	FEM
sawir	sawir-aa	sawir-t-aa	sawir-ay-aa	sawir-ay-s-aa

Imperative clauses do **not** contain any sentence particle.

Imperativ

Verbens imperativform är lika med verbets stam, utan några böjningsändelser.

Imperativsatser innehåller inte någon satspartikel.

Complex locations

The English preposition *under* has to be expressed in Somali in the same manner as the English complex positional phrase *in front of*. Such expressions involve a noun (*front*) that defines the exact location of an object as well as a basic preposition (*in*) that connects the location noun to a verb.

The noun that defines the exact location takes a possessive ending. The choice between

masc. sing. **-kiisa/-tiisa,**

fem. sing. **-keeda/-teeda** or

plur. **-kooda/-tooda**

depends on the gender of the object that is found at the location in question.

Komplexa positionsangivelser

Svenskans preposition *under* måste på somaliska uttryckas på samma sätt som den komplexa positionsfrasen *i närheten av*. Dels behövs ett substantiv (*närheten*) för att ange den exakta position där ett föremål befinner sig, dels behövs en preposition (*i*) som kopplar detta substantiv till satsens predikatsverb.

Substantivet som anger den exakta positionen får en possessiv ändelse. valet mellan

mask. sing. **-kiisa/-tiisa,**

fem. sing. **-keeda/-teeda** eller

plur. **-kooda/-tooda**

beror på genuset hos föremålet som befinner sig på den aktuella platsen.

Ku sawir bisad kursiga hoostiisa.

Draw a cat under the chair. (lit. In draw cat the chair its underneath.)

Rita en katt under stolen. (eg. I rita katt stolen dess undersida.)

Hoos *underside, underneath* is a feminine noun. Therefore the possessive ending has to begin with a **-t-**.

Hoos *undersida* är ett feminint substantiv. Därför måste den possessiva ändelsen börja med **-t-**.

Optional contractions

In a more casual style, the sentence particles are very often contracted with the short subject pronoun (but not with **la one**). In spontaneous speech it is more natural to use such contractions.

ayáa uu → **ayúu**
wáxa ay → **wáxay**
wáxa uu → **wúxuu** !!
waa uu → **wuu**
baa uu → **buu**

Frivilliga sammandragningar

I lite ledigare stil dras satspartiklarna gärna ihop med subjektspronomenen (men inte med **la man**). I spontant tal är det mest naturliga att man drar ihop dessa ord.

The past tense

The past tense is formed with the ending /ay/ instead of the present tense ending /aa/.

SIMPLE PAST TENSE
ENKELT PRETERITUM
MASK FEM
sawir-ay **sawir-t-ay**
drew

Preteritum

Preteritum bildas med suffixet /ay/ i stället för presenssuffixet /aa/.

PROGRESSIVE PAST TENSE
PROGRESSIVT PRETERITUM
MASK FEM
sawir-ay-ay **sawir-ay-s-ay**
was drawing

Macállinku wáxa uu sawiray wíil iyo gabár. *The teacher has drawn a boy and a girl.* | *Läraren har ritat en pojke och en flicka.*

In the 3rd person plural, the past tense ending is instead /ee/.

I 3 person plural övergår preteritum-suffixet i stället till /ee/.

SIMPLE PRESENT TENSE

ENKELT PRESENS

waa uu dhacaa	<i>he falls</i>
waa ay dhacdaa	<i>she falls</i>
waa ay dhacaan	<i>they fall</i>

PROGRESSIVE PRESENT TENSE

PROGRESSIVT PRESENS

waa uu dhacayaa	<i>he is falling</i>
waa ay dhacaysaa	<i>she is falling</i>
waa ay dhacayaan	<i>they are falling</i>

SIMPLE PAST TENSE

ENKELT PRETERITUM

waa uu dhacay	<i>he fell</i>
waa ay dhacday	<i>she fell</i>
waa ay dhaceen	<i>they fell</i>

PROGRESSIVE PAST TENSE

PROGRESSIVT PRETERITUM

waa uu dhacayay	<i>he was falling</i>
waa ay dhacaysay	<i>she was falling</i>
waa ay dhacayeen	<i>they were falling</i>

The infinitive

The infinitive has two different endings depending on the stem final sound.

Infinitiv

Infinitiven har två olika ändelser beroende på stammens slut.

STEM ENDING IN A

consonant	qor-aa	<i>writes skriver</i>
vowel	akhri-y-aa	<i>reads läser</i>

ADD

-i	qór-i	<i>write skriva</i>
-n	akhrí-n	<i>read läsa</i>

The infinitive form is only used together with a few auxiliary verbs.

Infinitivformen används bara tillsammans med några få hjälpverb.

Cali má wádi yaqaanno.

Ali can't drive. (can't = doesn't know how to)

Ali kan inte styra. (kan inte = vet inte hur)

Sahra wáxa ay samayn kartaa waxyaabó badan.

Sahra can do many things.

Sahra kan göra många saker.

The future tense

The future tense consists of the infinitive + the auxiliary **doonaa** *will*.

Futurum

Futurum bildas med infinitiv + hjälpverbet **doonaa** *kommer att*.

Wuu bogsán doonaa. *He will get well. | Han kommer att bli frisk.*

The subjunctive

The subjunctive is marked by /o/ instead of the present tense /aa/ and the past tense /ay/.

SIMPLE SUBJUNCTIVE

ENKEL KONJUNKTIV

MASC

FEM

sawir-o

sawir-t-o

draws

Konjunktiv

Konjunktiv markeras med /o/ i stället för presens /aa/ och preteritum /ay/.

PROGRESSIVE SUBJUNCTIVE

PROGRESSIV KONJUNKTIV

MASC

FEM

sawir-ay-o

sawir-ay-s-o

is drawing

Subjunctive in subclauses

In many subclauses the verb has to be in the subjunctive, especially if the subclause begins with **ín** *that*.

The English construction *wants to* + a main verb corresponds to the Somali verb **rabaa** *wants* + a subclause containing the subjunction **ín** *that* and a verb in the subjunctive.

Cali wáxa uu rabaa ín uu fuulo baaskíilka.

Ali FOCUS he wants THAT HE RIDES THE.BIKE

Ali wants to ride the bike. | Ali vill åka på cykeln.

The focus particle **waxa** in the main clause foregrounds the whole subclause.

Konjunktiv i bisats

I många bisatser ska verbet stå i konjunktiv, i synnerhet om bisatsen inleds med **ín** *att*.

Svenskans hjälpverb *vill* + huvudverb motsvaras på somaliska av verbet **rabaa** + en att-bisats i konjunktiv som inleds med konjunktionen **ín**.

Fokuspartikeln **waxa** i huvudsatsen framhäver hela bistsen.

Subjunctive in negative declarative clauses

The sentence particle used in negative declarative clauses is **má** *not*. The verb is in the SUBJUNCTIVE. The short subject pronouns are not obligatory and they are not used very much.

Konjunktiv i nekade påståenden

Satstpartikeln i nekade påståenden är **má** *inte*. Verbet står i KONJUNKTIV. Kort subjektspronomen är inte obligatoriskt och används inte så mycket.

wáa aan qoraa	<i>I write</i>	<i>jag skriver</i>
wáa aad qortaa	<i>you write</i>	<i>du skriver</i>
wáa uu qoraa	<i>he writes</i>	<i>han skriver</i>
wáa ay qortaa	<i>she writes</i>	<i>hon skriver</i>

má qoro *I don't write/he doesn't write | jag/han skriver inte*
má qorto *you don't write/she doesn't write | du/hon skriver inte*

Cali má wádi yaqaanno. *Ali can't drive. | Ali kan inte köra/styra.*

Focusing the subject

If the subject of a clause is focused, there cannot be any subject ending or any subject pronoun.

Also the form of the verb is affected. If the predicative complement is an adjective, the verb **yahay** is completely absent in the present tense.

Fokuserat subjekt

Om subjektet i en mening är fokuserat ska man inte använda någon subjektändelse och inte heller något kort subjektspromomen.

Även predikatsverbets form påverkas. Om predikativet är ett adjektiv utelämnas verbet **yahay** i presens helt och hållet.

Dád badani waxa ay kú nool yihiin MAGAALOÓYINKA.

Many people live in (the) CITIES. | Många människor bor i STÄDER(NA).

DÁD BADAN baa kú nool _ Ø _ magaaloóyinka.

MANY PEOPLE live in cities. | MÅNGA MÄNNISKOR bor i städer(na).

(Also notice the generic definite form **magaaloóyinka**.)

(Lägg märke till den generiska användningen av **magaaloóyinka**.)

Other verbs in the present tense shorten the ending **-aa** to **-a**.

För andra verb i presens förkortas ändelsen **-aa** till **-a**.

Cali wuu akhrínayaa. *Ali is reading. | Ali läser.*

CÁLI baa akhrínaya. *ALI is reading. It's ALI that's reading.*
ALI läser. Det är ALI som läser.

SAAXÍIBKIIS baa kú riixaya. *It's HIS FRIEND that's pushing.*

Det är HANS VÄN som skjuter på.

Also the person marking suffixes for *you, they* are missing in these short forms. Även de personbetecknande suffixen för *du, de* saknas i dessa korta former.

	FULL PRESENT TENSE FORMS	REDUCED PRESENT TENSE FORMS
1 sg	waa aan jiraa	aníga baa jira
2 sg	waa aad jirtaa -t-	adiga baa jira
3 sg m	waa uu jiraa	isaga baa jira
3 sg f	waa ay jirtaa -t-	iyada baa jirta -t-
3 pl	waa ay jiraan -n	iyaga baa jira

A focused subject can also occur at the end of the clause. It is then focused by the particle **waxa**. Ett fokuserat subjekt kan även stå i slutet av meningen och fokuseras med hjälp av fokuspartikeln **waxa**.

Daaqadáha waxa kú jira muraayadó. *In the windows there are PANES.*

I fönstren finns det GLASRUTOR.

Another type of modifier

Somali doesn't have as many adjectives as English does. Instead, nouns are more often used as modifiers of other nouns. A common construction is a noun + a noun + the adjective **badán** *much*.

En annan typ av attribut

Somaliskan har färre adjektiv än svenskan. I stället används ofta substantiv som attribut. En vanlig konstruktion är substantiv + substantiv + adjektivet **badán** *mycket*.

baaskíil qurúx badan *a beautiful bicycle (lit. a bicycle of much beauty)*
en vacker / fin cykel

15. Exercises

Self-correcting exercises

[15.1 Phone numbers](#)

[15.2 A question about age](#)

15.3 Possessive constructions

15.4 Verb forms

Translate into Somali

Sahra's family live in a small city

Sahra's mother is a doctor.

She works in a big hospital.

Sahra's father owns a small shop.

Sahra has three siblings.

The oldest brother works in his father's shop.

The youngest brother is a student.

The third brother is a fisherman.

His name is Ahmed.

Ahmed's family live at the shore of the sea.

Today Ahmed is working on his boat.

His wife is cooking food for their children.

She is grilling fish for them.

Now the small children are playing on the beach.

But the oldest son is selling fish at the market.

Check your translations:

<https://docs.google.com/document/d/1q1AfjWT2eglet0NV6t1biNGM11nLZwoejA8s4jRZuQU/edit?usp=sharing>

Unit 16

Recordings

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435650>

Translations

https://docs.google.com/document/d/13AWPq_4Dp7IeWCzMmtBZnUTx4cV5WWyBbRozhKbSmIE

16. New words

má ihi	<i>I'm not</i>	<i>jag är inte</i>
darawalád -da	<i>female driver</i>	<i>kvinnlig förare</i>
isága	<i>he</i>	<i>han</i>
tarjubaán -ka	<i>translator, interpreter</i>	<i>översättare, tolk</i>
búug -ga	<i>book</i>	<i>bok</i>
kúrsi -ga	<i>chair</i>	<i>stol</i>
míis -ka	<i>table</i>	<i>bord</i>
qálin -ka	<i>pen</i>	<i>penna</i>
warqád -da	<i>paper, letter</i>	<i>papper, brev</i>

Contractions / Sammandragningar

coll./talspr. askárāa	= standard askári bāa
coll./talspr. askárāan	= standard askári bāan = askári bāa aan
coll./talspr. karaánāa	= standard karraáni bāa
coll./talspr. karaánāan	= standard karraáni bāan = karraáni bāa aan
coll./talspr. Cálāa	= standard Cáli bāa

Assimilation / Assimilation

coll./talspr. mí ihi	= standard má ihi
-----------------------------	--------------------------

Say in Somali / Säg på somaliska (22)

1. I'm not a teacher.	1. Jag är inte lärare.
2. She's not a clerk.	2. Hon är inte tjänsteman.

3. He's not a soldier.	3. Han är inte soldat.
4. I'm not a worker.	4. Jag är inte arbetare.
5. He's not the minister fo defence.	5. Han är inte försvarsminister.
6. I'm not a driver.	6. Jag är inte förare.
7. She's not a student.	7. Hon är inte elev.
8. I'm not the minister of education.	8. Jag är inte utbildningsminister.
9. She's not a teacher.	9. Hon är inte lärare.
10. He's not a student.	10. Han är inte elev.
11. I'm not a clerk.	11. Jag är inte tjänsteman.
12. She's not a soldier.	12. Hon är inte soldat.
13. He's not a teacher.	13. Han är inte lärare.

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Macallin / Macallimad ma ihi / ahi.
2. Karraaniyad ma aha.
3. Askari ma aha.
4. Shaqaale ma ihi / ahi.
5. Wasiirka difaaca ma aha.
6. Darawal ma ihi.
7. Ardayad ma aha.
8. Wasiirka waxbarashada ma ihi / ahi.
9. Macallimad ma aha.
10. Arday ma aha.
11. Karraani / karraaniyad ma ihi / ahi.
12. Askariyad ma aha.
13. Macallin ma aha.

Say in Somali / Säg på somaliska (23)

1. I'm a teacher.	1. Jag är lärare.
2. I'm a clerk.	2. Jag är tjänsteman.
3. I'm a soldier.	3. Jag är soldat.
4. I'm an interpreter.	4. Jag är tolk.
5. I'm a shopkeeper.	5. Jag är expedit.

6. Is he a clerk?
– Yes, he's a clerk.
7. Is she a teacher?
– Yes, she is a teacher.
8. Is he a politician?
– Yes, he is a politician.
9. Is she a clerk?
– Yes, she is a clerk.
10. Is he a worker?
– Yes, he is a worker.
11. Is she a student?
– Yes, she is a student.
12. Is he a minister?
– Yes, he is a minister.
13. Is she a minister?
– Yes, she is a minister.
14. Is he an interpreter?
– Yes, he is an interpreter.
15. Are you a clerk?
– Yes, I'm a clerk.
16. Are you a teacher?
– Yes, I'm a teacher.
17. Are you a politician?
– Yes, I'm a politician.
18. Are you a worker?
– Yes, I'm a worker.
19. Are you a student?
– Yes, I'm a student.
20. Are you an interpreter?
– Yes, I'm an interpreter.
21. Are you a minister?
– Yes, I'm a minister.
22. Are you a clerk?
– No, I'm not a clerk.
23. Are you a teacher?
– No, I'm not a teacher.

6. Är han tjänsteman?
– Ja, han är tjänsteman.
7. Är hon lärare?
– Ja, hon är lärare.
8. Är han politiker?
– Ja, han är politiker.
9. Är hon tjänsteman?
– Ja, hon är tjänsteman.
10. Är han arbetare?
– Ja, han är arbetare.
11. Är hon student?
– Ja, hon är student.
12. Är han minister?
– Ja, han är minister.
13. Är hon minister?
– Ja, hon är minister.
14. Är han tolk?
– Ja, han är tolk.
15. Är du tjänsteman?
– Ja, jag är tjänsteman.
16. Är du lärare?
– Ja, jag är lärare.
17. Är du politiker?
– Ja, jag är politker.
18. Är du arbetare?
– Ja, jag är arbetare.
19. Är du student?
– Ja, jag är student.
20. Är du tolk?
– Ja, jag är tolk.
21. Är du minister?
– Ja, jag är minister.
22. Är du tjänsteman?
– Nej, jag är inte tjänsteman.
23. Är du lärare?
– Nej, jag är inte lärare.

24. Are you a politician?
– No, I'm not a politician.
25. Are you a worker?
– No, I'm not a teacher.
26. Are you a student?
– No, I'm not a student.
27. Are you an interpreter?
– No, I'm not an interpreter.
28. Are you a minister?
– No, I'm not a minister.

24. Är du politiker?
– Nej, jag är inte politker.
25. Är du arbetare?
– Nej, jag är inte arbetare.
26. Är du student?
– Nej, jag är inte student.
27. Är du tolk?
– Nej, jag är inte tolk.
28. Är du minister?
– Nej, jag är inte minister.

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Waxaan ahay macallin / macallimad.
2. Waxaan ahay karraani(yad).
3. Waxaan ahay askari(yad).
4. Waxaan ahay turjubaan(ad).
5. Waxaan ahay dukaanle.
6. Ma karraani baa? / Karraani miyaa? – Haa, waa karraani.
7. Ma macallimad baa? / Macallimad miyaa? – Haa, waa macallimad.
8. Ma siyaasi baa? / Siyaasi miyaa? – Haa, waa siyaasi.
9. Ma karraaniyad baa? / Karraaniyad miyaa? – Haa, waa karraaniyad.
10. Ma shaqaale baa? / Shaqaale miyaa? – Haa, waa shaqaale.
11. Ma ardayad baa? / Ardayad miyaa? – Haa, waa ardayad.
12. Ma wasiir baa? / Wasiir miyaa? – Haa, waa wasiir.
13. Ma wasiirad baa? / Wasiirad miyaa? – Haa, waa wasiirad.
14. Ma turjubaan baa? / Turjubaan miyaa? – Haa, waa turjubaan.
15. Ma karraani(yad) baa(d) tahay? – Haa, waxaan ahay karraani(yad).
16. Ma macallin / macallimad badd(d) tahay? – Haa, waxaan ahay macallin / macallimad.
17. Ma siyaadi(yad) baa(d) tahay? – Haa, waxaan ahay siyaasi(yad).
18. Ma shaqaale baa(d) tahay? – Haa, waxaan ahay shaqaale.
19. Ma arday(ad) baa(d) tahay? – Haa, waxaan ahay arday(ad).
20. Ma turjubaan(ad) baa(d) tahay? – Haa, waxaan ahay turjubaan(ad).

21. Ma wasiir(ad) baa(d) tahay? – Haa, waxaan ahay wasiir(ad).
22. Ma karraani(yad) baa(d) tahay? – Maya, karraani(yad) ma ihi / ahi.
23. Ma macallin / macallimad baa(d) tahay? – Maya, macallin / macallimad ma ihi / ahi.
24. Ma siyaasi(yad) baa(d) tahay? – Maya, siyaasi(yad) ma ihi / ahi.
25. Ma shaqaale baa(d) tahay? – Maya, shaqaale ma ihi / ahi.
26. Ma arday(ad) baa(d) tahay? – Maya, arday(ad) ma ihi / ahi.
27. Ma turjubaan(ad) baa(d) tahay? – Maya, turjubaan(ad) ma ihi / ahi.
28. Ma wasiir(ad) baa(d) tahay? – Maya, wasiir(ad) ma ihi / ahi.

Say in Somali / Säg på somaliska (24)

1. Is this a pen?
– Yes, this is a pen.	1. Är det här en penna?
– Ja, det här är en penna.
2. Is this a teacher?
– Yes, this is a teacher.	2. Är det här en lärare?
– Ja, det här är en lärare.
3. Is this a book?
– Yes, this is a book.	3. Är det här en bok?
– Ja, det här är en bok.
4. Is this a table?
– Yes, this is a table.	4. Är det här ett bord?
– Ja, det här är ett bord.
5. Is this a minister?
– Yes, this is a minister.	5. Är det här en minister?
– Ja, det här är en minister.
6. Is this Ahmed?
– Yes, this is Ahmed.	6. Är det här Ahmed?
– Ja, det här är Ahmed.
7. Is this a chair?
– Yes, this is a chair.	7. Är det här en stol?
– Ja, det här är en stol.
8. Is this a clerk?
– Yes, this is a clerk.	8. Är det här en tjänsteman?
– Ja, det här är en tjänsteman.
9. Is this Faduma?
– Yes, this is Faduma.	9. Är det här Faduma?
– Ja, det här är Faduma.
10. Is this a letter?
– Yes, this is a letter.	10. Är det här ett brev?
– Ja, det här är ett brev.
11. Is this a student?
– Yes, this is a student.	11. Är det här en student?
– Ja, det här är en student.

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Kani ma qalin baa? / Kani qalin miyaa?
– Haa, kani waa qalin.
2. Kani ma macallin baa? / Kani macallin miyaa?
– Haa, kani waa macallin.
/ Tani ma macallimad baa? / Tani macallimad miyaa?
– Haa, tani waa macallimad.
3. Kani ma buug baa? / Kani buug miyaa?
– Haa, kani waa buug.
4. Kani ma miis baa? / Kani miis miyaa?
– Haa, kani waa miis.
5. Kani ma wasiir baa? / Kani wasiir miyaa?
– Haa, kani waa wasiir.
/ Tani ma wasiirad baa? / Tani wasiirad miyaa?
– Haa, tani waa wasiirad.
6. Kani ma Axmed baa? / Kani Axmed miyaa?
– Haa, kani waa Axmed.
7. Kani ma kursi baa? / Kani kursi miyaa?
– Haa, kani waa kursi.
8. Kani ma karraani baa? / Kani karraani miyaa?
– Haa, kani waa karraani.
/ Tani ma karraaniyad baa? / Tani karraaniyad miyaa?
– Haa, tani waa karraaniyad.
9. Tani ma Faadumaa? / Tani Faadumo / Faaduma miyaa?
– Haa, tani waa Faadumo / Faaduma.
10. Tani ma warqad baa? / Tani warqad miyaa?
– Haa, tani waa warqad.
11. Kani ma arday baa? / Kani arday miyaa?
– Haa, kani waa arday.
/ Tani ma ardayad baa? / Tani ardayad miyaa?
– Haa, tani waa ardayad.

16. Exercises

Automatic Grammar Exercises

[16.1 Adverbials of place](#)

[16.2 Contractions](#)

[16.3 Mark the focused nouns](#)

[16.4 Maths](#)

Translate into Somali

1. Draw a big table in your book.
Rita ett stort bord i din bok.
2. Draw a small ball under the table.
Rita en liten boll under bordet.
3. Sahra is playing football with her friend.
Sahra spelar fotboll med sin vän.
4. She likes football.
Hon tycker om fotboll.
5. Sahra's friend has a nice bike.
Sahras vän har en fin cykel.
6. Sahra wants to ride on the bike.
Sahra vill åka på cykeln.
7. Sahra has fallen.
Sahra har ramlat.
8. Sahra has been taken to a hospital.
Man har fört Sahra till ett sjukhus.
9. The doctor is looking at Sahra's foot.
Doktorn tittar på Sahras fot.
10. This is Sahra's family.
Det här är Sahras familj.
11. This is their house.
Det här är deras hus.

12. Sahra's family lives in a small town.

Sahras familj bor i en liten stad.

13. Does your family live in a town?

Bor er familj i en stad?

14. What do you see on this picture?

Vad ser du på den här bilden?

15. I see three houses and two cars.

Jag ser tre hus och två bilar.

16. Do you have a car?

Har du en bil?

17. No, but I have a good bike.

Nej, men jag har en bra cykel.

18. Do you live in a city-type-house?

Bor du i ett hus-av-stadstyp?

19. Yes, I live in a small house.

Ja, jag bor i ett litet hus.

20. Do you have children?

Har du barn?

21. Yes, I have one girl and one boy.

Ja, jag har en flicka och en pojke.

Check your translations:

https://docs.google.com/document/d/1wbd_QWR30OwKdU6FGcX3hTNP1geV-DWyC5swkTxIT4U/edit?usp=sharing

Welcome to continue with

[Beginner's Somali Reader, Part 2](#)

[Beginner's Somali Workbook, Part 2](#)